

ДУМИ МНОГО
ДУМА Е ЕДНА

70ст.

ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТИК

СЪБОТА-НЕДЕЛЯ 13-14 МАРТ 2010 ГОДИНА 19 БРОЙ 60 (5566)

www.duma.bg

Христо
Панайотов:
Социалната
идея е да
няма бедни

Синдикатите
против
облагането
на работещите
пенсионери

Стр. 10

Зашо купуваме
най-скъпите
лекарства в ЕС

Стр. 5

Стр. 29

Съботно-неделно
приложение

ПЕГАС
&
Неделик

Атаките на
десницата в
литературата
и изкуството

Стр. 21

НЯКОЛКО
ДУМИ

Войната

Борис БОЙКОВ

Един загинал и трима ранени при катастрофа край Плевен.

Жена изхвърлила бебето си в кладенец в кюстендилското село Жиленци. 22-годишна изнасилена в сливенско село.

Мъж стрелял с незаконен боен пистолет в забедение в Карабунар.

20-годишен ударил полицай в Гурково. Ограбили златарско ателие в Пловдив.

Възрастна жена измамена с 3300 лв. в село Зелениково. Друг измамник върлувал в Шуменско.

Група източвала банкови сметки във Варна. Так там - младежи ограничили частен дом.

Пешеходка с опасност за живота в Бургас. Так там - канabis в студентско общежитие. А мним социален работник грабил пенсионерка.

Лека кола се врязала в книжарница в Стара Загора.

Мъж е застрелян на пиянски запой в Теменен. Так там - драма мъже загинали в катастрофа. Младежи пребили 44-годишен в село Литаково.

25-годишка пострадала тежко в катастрофа край Ловеч. При друга катастрофа край Мурсалево загинал един. Пешеходка загинала в "Люлин".

8000 лв. откраднати от служебен автомобил в Разград.

И така напатък...

Това не е годишна или месечна справка. Нито седмична. Това е само вчера. ДУМА няма такава черна рубрика. Спестява я на своите читатели.

Сега изреждаме, защото пак вчера все още официалният, по съдебна регистрация, председател на управляващата партия и вътрешен министър Цветан Цветанов отчете добри резултати в борбата с престъпността и се включи в партийни престрелки.

ПРЕЗИДЕНТЪТ:

Борисов е заложник на Иван Костов

Диалог под сътъра на импийчмънта не може да има, категоричен бе Георги Първанов

Борисов и ГЕРБ стават заложник на костовизацията на българския парламент. Самият премиер трябва да прецени какво му носи това. Този извод направи вчера президентът Георги Първанов. Близо два часа държавният глава отговаря на въпроси на медиите, свързани с антикризисната политика и на-

прежението между институциите. Първанов се обяви за възобновяване на диалога между институциите. Диалог под сътъра на импийчмънта обаче не може да има. Ако не бъде изтеглено това искане, тогава ние ще работим в друг режим, категоричен бе президентът.

Държавният глава остро раз-

критикува липсата на резултати в управлението. Необходимо е преразглеждане на досегашната антикризисна политика, подчертая той. Президентът категорично се обяви срещу повишаването на здравната вноска.

Първанов смята, че атаката срещу него от страна на Костов и ГЕРБ се дължи и на това, че

Симеон Дянков се е превърнал в символ на това управление. Той се възпротиви на подхвърляните идеи за подаване на оставка на премиера и президента. Аз нямам право да отида на избори, така че това е легален импийчмънт, разчете Първанов на мястото на Борисов.

Стр. 3, 4 и 9

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

В Доминиканската република генералният директор на ЮНЕСКО Ирина Бокова се срещна с представители на групата гулоас. Традициите на тази карибска общност с африкански потекло влязоха в списъка на световните шедьоври на устното и нематериалното културно наследство на организацията

10
6

Електронна музика
ше звучи лятото
в пещерата „Леденика“

Стр. 34

Марияна Арсенова:
Жанрът оперета трябва
да бъде съхранен

Стр. 31

ЕЧЕТ-ТРАДИЦИИ

□ България

Снимка БГНЕС

Петиция от името на Варненци, които ползват услугите на социалната кухня към фондация "Вяра, надежда, любов" бе връчена пред областна управа. В нея гражданините настояват да продължи финансиранието на обществената трапезария

Полицайтe отново на протест на 20 март

За трети път от управлението на правителството на ГЕРБ полицайтe излизат на протест срещу ръководството на МВР. За 20 март е насрочена "сбирката" на униформени, която този път ще е пред Народния театър "Иван Вазов" в София. Исканията на полицайтe не са променени - адекватно заплащане и достойни условия на труд. Нищо не се е променило, откакто протестирахме последния път, коментираха от синдиката на служителите на МВР. Работим в условия, при каквото едва ли работят други държавни служители, твърдят те в декларация. Полицайтe припомнят, че им се налага с лични средства да осигуряват техника и консумативи, да пестят бензин и да използват лични автомобили за служебни цели.

Служителите на МВР припомнят, че работят в постоянноен рисък за живота си, под психологочески натиск и емоционален стрес. Жертваме не само здравето си, категорични са от син-

диката на полицайтe.

Още в средата на февруари служителите на МВР предупредиха, че пак ще протестират, ако диалогът с ръководството на МВР продължава да не е ефективен. Всички разговори са формални, получаваме само обещанията, а върху членовете на синдиката се оказва натиск, оплакаха се на 14 февруари шефовете на федерацията. Цветан Цветанов се срещна преди два месеца с представители на синдиката, но единственото му обяснение бе, че няма пари. На 12 декември миналата година бе последният масов протест на полицайтe. Столици униформени се събраха, за да пушат пред сградата на МВР, за да отбележат година от първия си голям протест.

Тайни опити с ГМО били правени в наши лаборатории

Скандалният закон за храните-мутанти и вчера разбуни парламента

Милена НИКОЛОВА

На повече от десет места в България се работи с ГМО в контролирани условия и нито едно от тях няма разрешение по Закона за генномодифицираните организми. Това обяви вчера депутатът от Коалиция за България Петър Курумбашев по време на парламентария контрол. Като пример за такива нерегламентирани опити той посочи Селскостопанската академия.

На обвиненията на Курумбашев ре-

агира Нона Караджова. Тя категорично отрече да е имала сигнали, че в лаборатории се правят опити с ГМО. Екоминистърката призова депутата, ако има информация, да я предостави на МОСВ, което ще я провери и ще предприеме необходимите действия.

Темата за ГМО продължи да предизвика политически страсти в парламента и вчера. Със 103 гласа "за" НС прекрати гледането на Закона за генномодифицираните организми заради внесени промени от парламентарната комисия за окончна среда. Те-

мат предизвика скандал, защото депутатите от ГЕРБ бяха решили да подкрепят доклада на комисията в стария вариант, който позволявало отглеждането на ГМО и в Натура 2000. На няколко пъти Коалиция за България поискава да се прекрати гледането на закона, но мнозинството начело с Цецка Цачева отхвърляше предложението. Аргументът беше, че така било записано в дневния ред.

Безотговорно е така да се гледа Законът за ГМО, да отворим вратите за ГМО в природата, призова Мая Манолова. Петър Курумбашев изтъква, че депутатите са поставени "в идиотско положение" да гласуват стария вариант, защото междувременно комисия-

та е преразгледала текстовете за свободно отглеждане на ГМО. Като председател на комисията Искра Михайлова от ДПС предложи компромисно решение - парламентът да гласува всички текстове, които не са конфликтни, и да продължи с останалите следващата седмица.

Новите предложения, гласувани от комисията вчера, забраняват отглеждането на ГМО на територията на България, в това число и в буферната зона на Натура 2000. Заблудата, че въпросът с отглеждането на ГМО е решен, се дължи преди всичко на зам.-министърката Евдокия Манева, която подведе хората на ГЕРБ и "Атака", коментира за ДУМА депутатът от КБ Румен Такоров.

Германски политолог: Борисов се изнервя, Европа пита какво става

В поведението на Бойко Борисов напоследък има голяма доза нервност, вълнение и дори гняв. Наблюдателите, журналистите и чуждите дипломати ще се запитат какво става пак в България. С тези думи германският политолог Хайнц Брам коментира пред Дойче веле конфликта между президент и финансов министър и реакцията на премиера.

Понякога Борисов се държи необяснимо, не така, както би трябвало да се държи министър-председател, казва Брам. По думите му премиерът е сгрешил, когато е изригнал срещу президента и е заявил, че той ще си получи войната, която иска. Това са пресилени формулировки,

Цветанов: ВСС е невъзпитан

Висшият съдебен съвет е невъзпитан и нетolerантен, оплака се вътрешният министър Цветан Цветанов по повод писмото, с което ВСС го покани на дискусия. Преди дни висшите магистрати поканиха министъра на заседанието на ВСС, за да решат задочния спор, който се вихри между МВР и съдиите от няколко седмици. Той обаче не се появи с оправданието, че има служебни ангажименти.

Цветанов допълни вчера, че получил поканата "късно вечерта в сряда" и нямало как да си промени натоварената програма. Той не можел да реагира на всяко желание на ВСС. Цветанов добави, че по Конституция е длъжен да се отчита само пред парламента. Писмото не кореспондира с възпитанието на толерантност и уважение между институциите и към представител на тази институция, атакува отново Цветанов. "В първата си част те отделят голямото си внимание в писмото на това, че говорим за компрометиране на ВСС, за "Октопод"-а, за всичко останало и на края на писмото в едно изречение - "елате все пак да поговорим за координацията, взаимодействието между ВСС и МВР", в присъщия си стил обясни Цветанов. По думите му писмото е "вдигане на пръст към министъра".

Ахмед Емин не е убит, отсече ДАНС

Няма данни Ахмед Емин да е бил убит. В момента тази версия не се проверява. С тези думи председателят на ДАНС Цветлин Иовчев сложи край на спекулациите дали има нова версия около смъртта на Емин. Той допълни, че по случая се работи, тъй като не е установено дали някой не е подтикнал Ахмед Емин към самубийство.

Проверката, която продължава и в момента, вероятно ще приключи в края на другата седмица, съобщи още Иовчев.

Дянков с ембарго върху говоренето

На Симеон Дянков е забранено да участва в шоу програми и тв предавания, довериха хора от ръководството на ГЕРБ. И партията, и премиерът не били никак доволни, че ги е вкарал с приказките си в институционална война. Затова на финансовия министър настойчиво е препоръчано да се концентрира единствено в професионалната си сфера, а не в изяви в публичното пространство. Дянков е поканен на среща с изпълнителната комисия на партията, за да обясни аргументите си за исканото от него увеличение на здравните вноски и за държавните служители, които сами ще си плащат вносната, могат да бъдат извадени служещите от МВР и МО.

Внесено е предложението за министър по еврофондовете

Предложението за създаването на поста министър по управлението на еврофондовете е внесено в НС като искане от премиера за структурна и персонална промяна в МС, съобщиха от парламента. Номинацията за новия пост, както съобщи Бойко Борисов, е кметът на Габрово Томислав Дончев. По този начин ще се създаде възможност за засилване на координацията по планирането, програмирането, управлението, наблюдението и контрола на средствата.

In memoriam

След дълго боледуване вчера почина журналистът БОРISLAV ДЖАМДЖИЕВ. Джамджиев е роден на 13 януари 1949 г. Той е известен български журналист - международник, директор на програма "Хоризонт", заместник генерален директор на БНР, дългогодишен кореспондент в Москва.

ДУМА изказва искрените си съболезнования на семейството и близките на Борислав Джамджиев.

Георги Първанов:

Кризата ще продължи, докато Дянков я „управлява“

Служебно правителство не може да прави антикризисна политика, категоричен е президентът

Веселка ВЕНКОВА

Продължителността на кризата ще бъде пропорционална на присъствието на Симеон Дянков във финансовото министерство. Така отговори президентът Георги Първанов на въпрос на ДУМА кога ще си ходи Симеон Дянков и каква е перспективата в развитието на кризата - чакат ли ни служебен кабинет и предсрочни избори. Президентът уточни обаче, че работата на премиера е оставането на Дянков в правителството.

В момента не може да има по-добро решение от това пра-

вителство, каза Първанов. Не може да си представя, че служебно правителство може да подготви и да реализира антикризисна политика, то е с вързани ръце, допълни президентът.

Чу се идеята всички да подадем оставки и заедно да отидем на избори, продължи президентът. Аз нямам право да отида на избори, така че това е легален импийчмънт. Какви избори в разгара на тази криза? Да си избият тези неща от главата и да се хващаме на работа, приюзова държавният глава. Политиката не е само избори и скандали - качеството на един политик си личи от това доколко може да прави управленска

политика, а не дали може да прави избори и да провокира скандали, смята той.

Президентът декларира, че иска кабинетът на Борисов да успее. Не искам обаче, когато има проблеми, да се върви по най-елементарната първосигнална реакция - да се търси врагът извън онзи, който е отворен, заяви президентът Георги Първанов.

Искането за импийчмънт е просто продължение на шоуто от началото на март, не е нещо ново, посочи Първанов. Целта е президентът да бъде държан в шах и да се поддържа страх в различните социални групи, смята той. В политически план целта е да се поддържа единополусен модел, да не се допусне разномислие и алтернативност. Няма да стане, категоричен е президентът.

Сигурно сме на път да влезем в Книгата на Гинес по брой искания за импийчмънт, коментира държавният глава. Г-н Дянков беше при мен в качеството му на вицепремиер и министър. Аз лични отношения с него нямам и не бих искал да имам, посочи Първанов. Той отново

напомни, че за срещата е настоял Борисов. Проблемът е в това, че с публикуването на стенограмата се показва истинският образ на една лъжка, на серия от лъжи по отношение на президентската институция, добави Георги Първанов. Той отново напомни, че на всички негови срещи се прави запис и стенограма, а Дянков сам е натискал през цялото време копчето за включване на уредбата.

Атаката на Костов и на ГЕРБ е не само защото Дянков е идеолог на икономическата политика. Цялата кампания е, защото Симеон Дянков се превърна в символ на това управление, смята президентът.

Първанов цитира изказване на Иван Костов за гласуването в парламента: "С едно гласуване ние ще забраним на президента да публикува стенограми, ние ще му покажем къде му е мястото!" Моето място тук е решено от два милиона избиратели, това е повече от цялото мнозинство, взето заедно, да не говорим за семплото присъствие на Иван Костов, припомни Първанов.

Президентът не подмина и

факта, че "шефката на българския парламент" г-жа Цачева на няколко пъти бе въвлечена да представя партийни позиции". Първанов припомни още, че в разгара на предишната криза Цветан Цветанов му задавал въпроси. Тогава - познава ли братята Маргини, сега - защо са убили съветника му Емил Кюлев. Ако иска, Цветанов може да попита някой друг, който е по-близо до него, заяви държавният глава.

Президентът попита кой практика Алексей Петров в ДАНС и кой го изпрати в "Кремиковци". "Кой даде на олигарсите банките и кой им позволи да правят пътищата", запита още Първанов. Президентът отправи въпросите си към няколко правителства, защото, по думите му, не се фокусира само върху един премиер.

Президентът декларира, че е за възстановяване на диалога между институциите, защото той няма алтернатива. Ако обаче не бъде прекратена процедурата, президентската институция ще работи на друг режим за отстояване на националните интереси, допълни президентът.

Яне се прогдава срещу промяна на конституцията

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Милена НИКОЛОВА

РЗС има цена и аз също имам цена. Искам час по-скоро консенсус за насрочване на избори за ВНС с цел промяна на конституцията. Това е нашата цена. Който иска, да заповядва да ни купува. Това заяви вчера Яне Янев в парламента. По повод импийчмънта на

президента РЗС декларира, че категорично подкрепя ГЕРБ. Партията била най-големият кредитор на ГЕРБ, защото благодарение на тяхното съзирание на Конституционния съд ГЕРБ се сдобил с депутат. Така благодарение на РЗС герберите получили двамата независими депутати Димитър Чукарски и Марио Тагарински. Освен това

след касиране на протоколи от Турция в парламента се завърнал Венцислав Върбанов, който категорично подкрепя мнозинството. Янев прогнозира, че въпреки дебатирането на въпроса за импийчмънт заради липса на достатъчно ясна аргументация до седмица ще има помирение между управляващите и Първанов.

Сергей Станишев: Финансовият министър не може да остане

Мила ХРИСТОВА

Правителството и управляващите да направят крачка назад, препоръча след пресконференцията на президента лидерът на БСП Сергей Станишев. Казаното от президента се покрива на 90% с това, което БСП и Коалиция за България говорят вече няколко месеца, обобщи той. Социлерът подчертава, че вече не вижда как вицепремиерът Симеон Дянков може да остане на своя пост.

Топката е в полето и той

на премиера и той

трябва да осъзнае своята отговорност като министър-председател, смята Станишев. Той е убеден, че Дянков трябва да си отиде от властта не само заради безотговорното си поведение, а и заради скандалите, които постоянно генерира. Лидерът на БСП припомни, че по време на изслушването му в парламента за антикризисната програма Дянков пак твърдеше, че скоро България ще излезе от кризата. Това мнение се разминава с анализа на повечето

сериизи икономисти, които Станишев и допълни, че кризата въобще се задълбочава. Лидерът на БСП анализира, че за да се противодейства на това, е необходима радикална промяна на финансовата политика на кабинета. Станишев подчертава, че България изостава и по отношение на ангажиментите си като член на ЕС. Трябва да имаме национална позиция по плана "2020" на ЕС и как България се вписва в него, коментира социалерът.

ГЕРБ ИЗБЯГАХА ОТ КОМЕНТАР

От ГЕРБ отказаха да коментират пресконференцията на Георги Първанов с мотива, че все още нямат обща позиция. Съпредседателят на парламентарната група Красимир Велчев отклони всички въпроси на парламентарните репортери, но добави, че ръководният орган на ГЕРБ ще заседава по-късно вечерта.

В последния час

Пуснаха от ареста Гейзо срещу 2000 лева

Сливнишкият районен съд пусна от ареста Евгени Милев по прякор Гейзо срещу гаранция от 2 хил. лева. Според МВР Гейзо е една от основните фигури в заминаващата се с магистрални грабежи група на "Крокодилите". Адвокатът на обвиняемия се оплака, че сумата е твърде висока. Преди началото на съдебното заседание Гейзо обвини съдия Георги Иванов в поръчковост и обясни, че подава жалба срещу него във Висшия съдебен съвет.

□ България

„Да преборим кризата, пък после ще му мислим“ не е работещ принцип

Встъпителни думи на президента на пресконференцията му на 12 март

Тази пресконференция беше замислена доста отдавна с идеята да направим рекапитулация, да осмислим или дори да преосмислим антикризисната си политика и да хвърлим поглед напред в следващото десетилетие, както впрочем го правят много интензивно в Европа в последните няколко месеца. Затова и тези теми ще бъдат акцент на моето възпроизведение с рисък да разочаровам някого. Защото смятам, че това е най-важно и защото това е израз на последователността в действията на президентската институция от септември, през януари до ден-днешен. Казах септември. Да припомня, че тогава инициирахме дебат по необходимите антикризисни мерки с доклад на експерти, характеризиран впрочем доста цветисто тогава от финансовия министър, който дори не го беше член.

Тогава поставих настоятелно въпроса за обвързването на мерките на антикризисната ни политика с формирането на цялостна визия за следкризисното развитие на страната. Подчертах, че не е възможно ефективното противодействие на кризата, ако не знаем посоката, ако нямаме формулирани ясни цели и приоритети - към каква икономика, към какъв модел на икономическо развитие се стремим. Защото - и по това мисля, че всички сме съгласни, кризата коренно промени условията, промени и ще промени изходните равнища след излизането от кризата, когато и да се случи това. Условията и ресурсите за предишното състояние на близо десетилетие растеж са вече изчерпани. Самият модел на растеж и за България, и за Европа е изчерпан.

В края на януари продължих тази тема чрез дискусията „България - накъде след кризата“. Поставих тази тема, защото от месеци наред в Европа набира сила дебатът по стратегическия документ „Европа 2020“...

Тези дни научихме, че кабинетът ще приеме нов пакет от антикризисни мерки. Дочу се и екстравагантната идея за Закон за кризата. Научихме, че е одобрена и рамковата позиция на България по стратегия „Европа 2020“. За мен въпросът е за съдържателната връзка между двата основни документи. Тоест не може да се води антикризисна политика на парче, под натиска на обстоятелствата. Трябва да е ясно, че антикризисните мерки и действия ще бъдат ефективни, само ако са част от тази стратегия за изход от кризата, от стратегията „България 2020“ в „Европа 2020“. Затова и тези стратегически търсения в рамките на Европейския съюз не би трябвало да са нещо абстрактно, отдалечно, чуждо за нас, защото би било много лошо, ако „отгоре“, от Брюксел, ни се спуснат някакви параметри, друг е въпросът ние доколко бихме могли да ги постигнем, и ние стигнем дотук да коментираме единствено това постижими ли са параметрите, свързани с устойчивия растеж, с интелигентния растеж в български условия.

Ще отворя още една скоба. По време на тази няколкодневна визита в Брюксел основната тема на разговора ми с европейските лидери беше как да се скъси дистанцията между България, между новите страни членки и старите, страни с развити икономики. Защото най-голямата заплаха за нас е след края на кризата да останем в още по-отдалечената периферия. Заплаха за Европа е да има Европа на три писти, на няколко етажа и т.н. Затова аргументът „дайте първо да преоборим кризата, пък после ще му мислим“ е неработещ. Кризата трябва да се управлява, а не да се оставяме на нейното течение.

Нещо повече. Управлението на кризата не може да бъде ефективно, ако то - ще

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

използвам един жаргонен израз - не бъде „комуницирано“. Казано с други думи, ако всеки ден не се води необходимият диалог с бизнеса, с хората, ако не се обясняват мерките и ако я няма обратната връзка.

Няколко думи за антикризисната политика към днешна дата. На 27 април 2010 г. изтича срокът на действие на приетите от МС „Икономически мерки за възстановяване на българската икономика“. Очевидно е, че в следващите месец и половина страната няма как да излезе от икономическата криза. Не искам да коментирам различните мнения и хипотези, прогнози на управляващото мнозинство, в това число и на членове на самия кабинет, защото един каза на първи април, друг каза в средата на юни, а пък министър-председателят заяви, че това е криза, непозната от времето на войната. Моята прогноза, която впрочем кореспондира с онова, кое съм казал през септември, е, че поради самия модел на българската икономика кризата у нас ще бъде по-дълбока и, уви, ще продължи по-дълго. Казвам го не за да плаша, а за да погледнем реалността в очите, да не градим антикризисните си мерки и политика на свръхоптимистични и пропагандни хипотези.

Има няколко конкретни индикатора, които не могат да не събудят тревога:

Първо. Тази задължност, вътрешните дълг между държавата и фирмите, между самите фирми, между гражданите и банките, лошите кредити.

Второ. Замразяването на дейността, нарастване на фалитите и оттук на безработицата в секторите и регионите, най-силно засегнати от кризата, особено промишлеността и строителството.

Трето. Спадането на потреблението и на жизнения стандарт. На практика се консумира известното нарастване на доходите от последните години.

Четвърто. Критичното състояние на някои социални системи и институции, закриването на училища, болници и пр.

Без да влизам в детайли по анализа на всеки един от тези индикатори, ще трябва да призная, че кризата не само не отслабва, но и се задълбочава във всичките и измерения. Финансовото - става дума за обема на приходите, знаете, че през януари сме на червено, през февруари може би ситуацията ще бъде още по-тежка.

Икономическото измерение. Спадът на икономиката като цяло продължава, макар че според някои има занижени темпове. И социалното измерение - това, че кризата засегна не само най-увязвимите социални групи, но вече много сериозно страда и малкият, и средният бизнес.

Това е обективната страна. Стои въпросът обаче за субективния фактор, за ефекта от следваната политика. Важният, бих казал, ключовият въпрос е за оценка-

Георги Първанов:

„Да преборим кризата, пък после ще му мислим“ не е работещ принцип

не се оправдаха. Сега, макар и със закъснение, този въпрос ще трябва да намери решение. Дано не съм лош пророк, но мисля, че при така очертаващата се ситуация става вече неизбежна актуализацията на бюджета. Стремежът поне трябва да бъде тя да е в рамките на посочения критерий за дефицита.

Второ, ще посоча необходимостта от осигуряване на по-приемливи условия, един по-лесен достъп до кредитен ресурс на малките и средните предприятия. Крачка напред в това отношение бе направена чрез Българската банка за развитие, но според мен тя е недостатъчна. Необходимо е увеличение на ресурса и подобряване на условията за достъп, особено споменатите малки и средни предприятия. Тази мярка задължително следва да бъде съпътствана от създаване на необходимата организация за ефективно използване на средствата и за техния контрол.

Трето, споделям изразените позиции от представители на бизнеса и работодателски организации и искам да изразя своето несъгласие с предложението за увеличаване на здравно-осигурителната вноска от 8 на 10%. Това не е антикризисна мярка, а натоварва допълнително работника и работодателя, в никакъв случай не гарантира в условията на кризата събирамост в очакваните допълнителни приходи и предоставянето, което е особено важно, на по-качествени медицински услуги. Вярно е, че допълнително поисканите средства от НЗОК ще доведат до дефицит, но той може да бъде осигурен в рамките на критерия и за сметка на депозиратите средства на касата в БНБ, за което многократно съм наставял.

Четвърто, възниква въпросът за подхода към здравната реформа - от гледна точка на гарантирани конституционното право за навременна и качествена медицинска помощ за всички български граждани.

Смятам за необходимо:

- да се представи и публично да се обсъди национална здравна карта или програма за преструктуриране, която да гарантира правото на равен достъп до качествени медицински услуги;

- нормативно да се гарантира адаптивен период за преструктуриране на болничния сектор, за да могат общините, които успят да отговорят на критериите, да получат финансиране за преструктуриране на медицинските заведения. Практически сега такъв срок не беше даден;

- да се ускори процесът по въвеждането на прозрачен и предвидим механизъм за договарянето на цените и обемите на здравните услуги;

- да се създадат благоприятни условия и стимули за развитие на допълнителното здравно осигуряване.

Пето, по същата причина - че не е антикризисна мярка, не подкрепям и вече увеличения значително минимален месечен осигурителен доход на самоосигурявящите се лица от 260 на 420 лв.

Шесто, в септемврийския дебат поставих проблема за социалната цена на антикризисната политика. Този въпрос, който е основан за президента Обама, за президент Саркози, за всички европейски лидери, е ключов в споменатата, обсъждана, макар и не толкова гласно, у нас стратегия „Европа 2020“. Тогава конкретният въпрос беше как ще бъдат открити тези обещани от правителството 150 хиляди нови работни места при тези съкращения в администрацията, някои от които неизбежни; при отсъствието на достатъчно регуляторни механизми, които да стимулират бизнеса да създава нови работни места?

Резултатът за съжаление е налице - вместо нови работни места имаме над 100 хиляди нови безработни и още може би 200 хиляди, ако се вярва на синдикалните експерти, които са с „единния крак“ навън. Не броя нерегистрираните, защото там е много трудно да се прецени.

Подкрепям позицията на синдикатите, че е необходимо да се реализира комплекс от мерки за по-голяма гъвкавост и сигурност на трудовите пазари.

На стр. 9

□ България

Тонове питейна вода бликнаха на срещу бул. „Мария Луиза“ в София, след като централен водопровод бе засегнат от машина, копаеща метрото. Булевардът за секунди се превърна в река. Няколко екипа на „Софийска Вода“ започнаха спешна работа по отстраняване на повредата. Заради аварията почти през целия ден нямаше вода в района около Халите

Няма прозрачност по вносите за здраве

Липсва прозрачност какво се случва с нашите пари от здравни вноски, не е ясно и накъде вървим. Това коментира вчера председателката на Международния институт по здравеопазване и здравно осигуряване Деница Сачева. Няясна е и съдбата на резерва в БНБ. Бюджетът на НЗОК за тази година е планиран с излишък от близо 1 млрд. лв., а през 2009 г. в наличност в БНБ е имало 860 млн. лв., изтъква Сачева. Всички тези пари не може да са изразходвани към февруари, вероятно с тях се прави нещо друго, каза още Деница Сачева.

Ние не знаем каква е тази реформа, за която постоянно ни се говори, защото няма и едно разписано изречение, от което да видим какво се предлага, какви са стъпките, които трябва да се постигнат, и каква е крайната цел, каза още Сачева. Дотук всичко, което чуваме, е, че всъщност крайната цел на здравната реформа е да се намерят пари, с тях да се разплатят плащания и да се излезе от кризата, коментира тя. Сачева прогнозира, че при сегашните обстоятелства събирателността на повишената вноска ще бъде изключително ниска.

Немска фондация дари социални домове

Немската фондация „Децата се нуждаят от мир“ дари дрехи, играчки, храни и перилни препарати за 7000 евро на децата от два социални дома в Берковица. Даренията са получили домът за отглеждане и възпитание на деца, лишени от родителски грижи „Люба Тенева“, и домът за деца и младежи с умствени увреждания. Представители на фондацията са срещнали с ръководството на община Берковица. Те са споделили, че във фондацията членуват 800 доброволци, които ежемесечно даряват различни суми. Дарението не е първото на немската фондация за домове в Берковица.

Ще облагат парите на работещите пенсионери

След идеята на управляващите за вдигане на възрастта се задава нова ненавременна мярка

Да се облагда облагане на пенсийте на работещите пенсионери в условия на криза е ненавременно. Така вчера вицепрезидентът на КНСБ Пламен Димитров коментира анонсираната идея на управителя на НОИ Христина Митрева.

Подобно действие означава измене-

стване на принципа пенсията да не се облага и да се получава в пълен размер, коментира вицепрезидентът на КТ „Подкрепа“ Димитър Манолов.

По думите на Димитров се е очаквал такъв удар, но не и по време на криза. Подобно предложение изхожда от общите режими на държавите членки в ЕС, които не позволяват едновременно да се взима пълна пенсия и пълна заплата, но сега не му е времето да се облагда, допълни Димитров.

За мен лично това говорене по принцип е вредно, заяви Манолов. Той каза, че може да се мисли за вариант пенсийте да не се получават в пълен размер, но не и да се

облагат.

Според Манолов и Димитров трябва да се мотивира нуждата от подоб-

но предложение, да се направят разчети, да се потърсят и други варианти, да се избере подходящото време за обсъждането му. Задължително е, смятат синдикатите, това да става със социалните партньори, а не както вече се случи с вдигането на здравната вноска, идеята да става дело без „благословията“ на тристраниния съвет.

Не сме обнадеждени за хода на преговорите по антикризисната програма, каза още Димитров, който преди ден присъства на среща между синдикатите и работодателите по темата, домакини са били КНСБ. Няма никакви ясни ангажименти до момента, допълни той.

Росен Плевнелиев:

Нормално е държавни служители да плащат осигуровките си

Съвсем нормално е държавните служители да поемат плащанията на осигуровките си. Това каза в кулоарите на парламента министърът на регионалното развитие и благоустройството Росен Плевнелиев. Не съм доволен, че правителството се поддава на натиска примерно на едни лекари, които ще решават, че ще стачкуват, и оттам нататък ще взимаме никакво решение за увеличаване на здравната вноска с 2%, каза още министър Плевнелиев. По думите му лекарите трябвало „да бъдат така добри“ да разберат, че в момента страната е във възможното най-дълбоката криза. В нея не всеки трябва да иска да вземе, а да иска да даде. Лекарите, преди да стачкуват, трябвало да отидат в министерството с ясни и конкретни предложения и да се водят разговори по всички проблеми като например приемливо ли е 50% от тази сфера да бъде в сивия сектор. „Голям привърженник съм на това, че тези неща трябва да се мислят предварително и никога да не се решават под натиск. Те трябва да се вземат категорично в рамките на дългосрочна стратегия“, каза регионалният министър.

Между 60 000 и 80 000 българи с глаукома

Между 60 000 и 80 000 души в България страдат от глаукома, половината обаче дори не знаят, че са болни. Това показват данните на Националната глаукомна асоциация, изнесени по повод вчерашния Световен ден на глаукомата. Над 40 000 души се лекуват, болестта засяга най-вече хората над 45 г. и се нарежда на второ място сред причини

те за слепота в света и у нас. Слепотата от глаукома е 12% при лекувани пациенти и до 25% при нелекувани.

Когато започне увреждане на зрителния нерв, се появяват т. нар. слепи петна в зрителното поле, които най-често са в периферните му части. Ранното диагностиране и лечение е предпоставка да се избегне сериозната загуба на зрение. Ако

глаукомата не се лекува, крайният резултат е пълна слепота. Понижаването на вътрешното налягане и спирането на прогресирането на глаукомните увреждания става чрез медикаментозно лечение, лазерни интервенции, оперативно лечение. У нас липсват профилактика и скринингови изследвания за заболяването, смятат от асоциация „Глаукома“.

Три миньори пострадаха в рудник „Ораново“

Два инцидента с ранени хора имаше в рудник „Ораново“ за по-малко от 24 ч. Рано сутринта вчера 37-годишен миньор бе затиснат от огромна буца пръст в мината край Симитли. Началникът на смяна е пускал машина за извоз на въглища, когато е паднала буца върху гладката и гърдите му. Той е настанен в реанимацията на благоевградската болница с тежка гръден травма. В съзнание е и няма опасност за живота му, съобщиха от отделението. Няколко часа преди това други двама миньори пострадаха по-леко, так при срутване на земна маса. Спас Благоев от Крупник е със счупена ръка и навехнат крак. Няма опасност за живота им, те също са приети в болницата в Благоевград. Трудови инспектори изясняват обстоятелствата и причините за двата инцидента.

Общински болници остават в готовност за протести

„Остава готовността ни за протести действия, ще се включим и в протеста на 7 април, защото не сме съгласни с реформата в здравеопазването. Пари за нас няма, но за сметка на това проверки имаме всяка седмица за разлика от големите болници“, изтъква вчера директорката на болницата в Бобов дол д-р Красимира Василева.

Сумите за извършена дейност на общинските болници за януари 2010 г. в Дупница и Бобов дол все още не са получени. Директорът на болницата в Дупница д-р Любомир Таушански съобщи, че засега няма да протестират, ако средствата се получат наистина, но оставаме в готовност. Д-р Таушански информира, че последните средства за декември 2009 г. са били изплатени в края на миналата седмица, а за януари все още се чакат.

Икономика

Бюджет 2010

рекорден по разточителство

Властвата не пестяла достащично, вдигането на здравните вноски било излишно, твърдят икономисти

Бюджетът харчи повече, отколкото може да си позволи. Има ръст на разходите във всички основни пера - каза икономистът Лъчезар Богданов от неправителствената организация "Индъстри уотч". Според него правителството не е затегнало коланите въпреки обещаните икономии. Икономистът коментира, че засега кабинетът не се справя със свиването на разходите си съобразно приходите. Най-голям е ръстът при социалните разходи - с около 40 процента, както и за заплати в държавната администрация.

Лъчезар Богданов смята, че тазгодишният бюджет ще е рекорден по разходи и призовава да се вземат спешни мерки за икономии в рамките на след-

ващите месеци.

Правителството даде заден ход по много мерки, които теоретично биха имали положителен ефект върху бизнеса средата в дългосрочен план - заяви той. Добави, че най-малкото, което трябва да направи българската държава, е да не създава свой собствен риск. Затова правителството трябва да спазва фискална дисциплина и да не товари допълнително бизнеса и гражданините с увеличение на данъците. Налице са знаци за излизане от кризата и слабо възстановяване, но и много амбиции за харчене, така че не знам дали това е добра новина, коментира Лъчезар Богданов.

Председателят на Института за син-

дикални и социални изследвания към КНСБ Любен Томев допълни, че вдигането на здравните осигуровки не е необходимо, тъй като в системата се събират достатъчно пари. За него било необосновано това да се върши в този момент, когато бизнестът е в криза и хората я усещат. Синдикалистът каза още, че досега работодателите се освобождавали от нископлатените работници, което изкуствено и парадоксално повишавало стойността на средната работна заплата. Според него задълбочаването на кризата може да изхвърли на пазара на труда по-високо квалифицирани работници, а социалната сигурност може да се гарантира чрез фискалния резерв.

ЕВН ще строи нова ТЕЦ

Сто милиона лева ще струва инвестиционният проект на ЕВН - Топлофикация, с който от юни започва изграждането на нова когенерационна централа за комбинирано производство на електроенергия и топлоенергия. Новата ТЕЦ ще бъде част от съществуващите сега мощности на пловдивската ТЕЦ - Север.

С едно и също количество природен газ ще се повиши коефициентът на полезно действие на енергодоставянето до около 90%, което ще е в интерес на потребителите при бъдещи посокувания на този основен енергоносител, обясни директорът Йорг Золфелнер.

Основното предимство на новата технология е в "уплътняването" на отпадната и губена досега топлина и "впрягането" ѝ в комбиниран производствен процес на електро- и топлоенергия, което е сред официалните приоритети на ЕС. Енергийният проект ще бъде осъществен от корпорацията "Сименс".

Ще обсъждат фериботната търговия с Русия

Веселка ВЕНКОВА

Как по-добре да се използва праяката транспортна връзка между България и Русия - фериботната линия от Варна до порт "Кавказ", ще обсъждат в понеделник бизнесмени, банкери, търговци и експерти.

Сбирката е в Международния панаир в Пловдив, а целта е да се улесни и разшири достъпът на български вина, храни, лекарства, козметика и машини до руския пазар, както и на сировини от Русия у нас.

Трасето Варна - порт "Кавказ" на Азовско

море е първият директен коридор, по който български стоки стигат до Русия. Разстоянието се скъсява с 800 км, а цената за превоз на брутотон намалява с \$50-70 в сравнение с маршрута Варна - Иличовск. Новият ферибот, пуснат миналата година, е

възможност да се увеличи износът на хранителни стоки, за който българските производители ще могат да получават субсидии от ЕС. Той ще се отрази благоприятно и на винарската индустрия, която загуби в кризата 40% от пазара си в Русия.

Четвърти месец инфлацията върви нагоре

Рез февруари спрямо януари цените са скочили с 0.6%, показват данните на Националния статистически институт (НСИ). Така се запазва тенденцията от ноември, откогато показателят върви само нагоре. От началото на годината спрямо декември 2009 г. показателят се е увеличил с 1.2%, като от февруари 2009 г. досега цените са нараснали с 0.9%.

Най-силно влияние върху общото покачване на цените оказват хранителните продукти и безалкохолните на-

питки, които са посокъпнали с 1.5%. Алкохолните напитки и тютюневите изделия отчитат ръст от 1.2% спрямо януари. Сред категориите с увеличение са още транспортът (0.2%), свободното време и развлеченията (0.8%). Намаление е отчетено при облеклото и обувките - с 1.5%, както и в сектора на здравоопазването - с 0.4%.

Инфлацията от началото на годината (февруари 2010 г. спрямо декември 2009 г.) е 0.9%, а годишната инфлация за февруари 2010 г. спрямо февруари 2009 г. е 1.7%.

Индексът на цените на продуктите и услугите в малката кошница за февруари 2010 г. спрямо януари 2010 г. е 101.0%, а от началото на годината (февруари 2010 г. спрямо декември 2009 г.) е 101.7%. През февруари цените на стоките и услугите от малката кошница за най-бедните 20% от домакинствата са се променили спрямо предходния месец, както следва: хранителни продукти - увеличение с 1.8%; нехранителни стоки - намаление с 0.1%; услуги - цените остават на равнището от януари.

Национален протест срещу политиката на Дянков

Kато унищожителна квалифицират данъчната и финансова политика на Симеон Дянков от Националната асоциация на българския бизнес. Затова тя организира национален протест на 15 март от 11 до 13 часа пред Министерството на финансите. Паралелни протести ще има и пред сградите на НАП във Варна, Добрич, Шумен, Търговище, Русе, Велико Търново, Габрово, Плевен, Враца, Видин, Благоевград, Пазарджик, Пловдив, Хасково, Стара Загора, Сливен, Ямбол, Бургас. При протеста във Варна ще бъде блокирана главната улица за един час. Събитието е подкрепено от Националния независими транспортен синдикат и Федерацията на

хлебопроизводителите и сладкарите в България.

Причина за проявите на недоволството е Указание 24-00-7/25.02.2010 на НАП, с което се направи умислен опит за нанасяне на поредния тежък удар срещу над 100 хил. малки фирми, изтъкат от Националната асоциация на българския бизнес. Въпреки че бе направено допълнение, продължаваме да настояваме указанието на НАП да бъде отменено веднага. Настояваме да се отменят и промените в Кодекса за социалното осигуряване, влезли в сила от 1 януари 2010 г., и подготовките искания за законодателни промени, които ще внесем в Народното събрание, е записано в обръщението на асоциацията.

Глоба от 330 560 лв. заради луканка

Комисията за защита на конкуренцията глоби с 330 560 лв. силистренската фирма "Меком" АД. Тя е установила, че съществува възможност за заблуда на потребителите относно разпространяваната от фирмата луканка с наименование "КАРЛОВСКА крепост".

Продуктът наподобява с наименование и дизайн на шрифта друг известен на пазара продукт - "КАРЛОВСКА луканка". При определяне на санкцията комисията е взела под внимание продължителния период на нарушенето - повече от 2 години, предходна санкция на ответното дружество за подобно нарушение, както и оказаното съдействие от неговата страна.

Димитър Абаджиев предложен за директор в „Набуко“

Напусналият партията на Яне Янев Ред, законност и справедливост (РЗС) Димитър Абаджиев ще представлява България в международното дружество за изграждането на газопровода "Набуко", е решил бордът на Българския енергийен холдинг (БЕХ). Той е номиниран член на борда на директорите като главен директор по управлението на проекта на международната компания "Набуко Газ Пайплайн интернейшънъл". Органът е нов и се създава като корпоративна

структурата на базираната във Виена проектна компания.

Бордът ще е шестчленен и в него всеки от акционерите - турската БОТАШ, БЕХ, румънската "Трансгаз", унгарската МОЛ, австрийската OMV и германската RWE, ще имат по един представител. Пред БЕХ Абаджиев заяви, че първият разговор за този пост бил проведен с премиера Бойко Борисов преди няколко седмици и номинацията му нямала нищо общо с напускането на РЗС.

Снимки БГНЕС

Голяма верижна катастрофа стана на автомагистрала в Германия. Според ДПА ранени са 25 души. Близо 30 камиона и 100 автомобила са се блъснали един в друг, след като гъста мъгла паднала на шосето близо до баварския град Augsburg в посока Мюнхен. Вероятни причини за катастрофата са също обилият снеговалеж и поледицата. При друга верижна катастрофа в Бавария на заледен път пострадаха близо 40 коли

САЩ: Властите ви се ползват с безнаказаност

Корупцията в страната ни остава широко разпространена, твърди доклад на Държавния департамент

Държавният департамент на САЩ публикува годишния си доклад за човешките права по света. В раздела за България в доклада се казва, че парламентарните избори през юли са приети като цяло за свободни и честни, но са били помрачени от многобройни съобщения за купуване на гласове, както и от промени в избирателната система малко преди вота.

Вотът през 2009 г. беше помрачен от множество съобщения за купуване на гласове и промените в избирателната система, направени в последния момент, които бяха подкрепени само от предишната управляваща коалиция. Това е една от констатациите по отношение на България в годишния доклад на Държавния департамент на САЩ за човешките права, в който са

включени анализи на общо 194 държави от света.

"Неправителствени организации оценяват, че 10-16% от гласовете в изборите през юни са били купени или манипулирани", отбелязват във Вашингтон. "На 14 април парламентът измени избирателния закон само два месеца преди изборите, създавайки смесена избирателна система. Въвеждането на "мажоритарен" елемент в избирателната система нарушило принципа на равнопоставеност на гласовете заради значителните разлики в броя на населението в различните мажоритарни райони и е прието без широк консенсус", пише още в доклада.

Документът посочва също, че страната ни има проблеми с полицейското насилие над задържани, затворници и представители на малцинст-

вата, както и с безнаказаността на официалните лица. Отчитат се все още тежките условия в българските затвори.

Известни ограничения на свободата на печата, дискриминация спрямо религиозните малцинства и проникване на корупцията в изпълнителната, законодателната и съдебната власт отчитат още зад океана. "Законът предвижда независима съдебна система, но въпреки това политическото влияние, широко разпространената корупция, неефективността и липсата на отчетност все още са проблем. Наблюдателите отбелязват, че Висшият съдебен съвет е бавен при упражняването на своята власт и прилагането на вътрешна дисциплина по отношение на магистратите", посочва докладът.

Констатира се, че съдите често дават възможност на адвокатите от защитата да дават делата - особено в случаите, когато техните клиенти са свързани с организираната престъпност: "Един особено известен случай на дело

за организирана престъпност е отлаган 27 пъти от 2006 г. насам." Все пак в документа се отчита, че към края на 2009 г. новото правителство е постигнало известни резултати в ограничаването на корупционните практики.

По отношение свободата на словото докладът отбелязва наличието на случаи, в които "лица с политическа и икономическа власт" притискат и сплашват журналисти. В по-бедните региони на страната, които са с по-висок процент безработица, хората в голяма степен не са склонни да изразяват критиката си по отношение на местните власти, посочват от Държавния департамент.

Като проблеми в България са отбелязани още насилието срещу жени и деца, нередовното образование на ромските деца, суворите условия в държавните институции за деца, трафикът на хора, дискриминацията срещу хора с увреждания, както и дискриминацията срещу малцинствата.

Турция спремна скандал на Швеция

Анкара рязко реагира на признаването от парламента на Швеция на геноцида срещу арменците през 1915 г., извършен от Османската империя. Анкара реши да отзове посланика си в Стокхолм. Заедно с това премиерът Реджеп Тайип Ердоган отмени планираната си визита в Швеция. В декларация на Ердоган се отбелязва, че резолюцията на шведските депутати е била приета, за да се угоди на вътрешнополитическите интереси, затова тя "не отразява отношенията" между Анкара и Стокхолм и дружбата между народите на двете страни.

Резолюцията с осъждането на геноцида срещу арменците бе вне-

сена в шведския парламент от три опозиционни партии. Цял ден продължи дискусията по темата. Управляващият блок правеше всячески опити да отклони този законопроект. Външният министър Карл Билд заяви от своя страна, че гласуването е било грешка. Предложението на опозицията бе подкрепено от 131 депутата, против бяха 130 парламентаристи, а други 88 се въздържаха.

"Това ще доведе до драматични последствия във взаимоотношенията между Швеция и Турция", предупреди турският посланик в Стокхолм Зергун Корутурк. Малко по-късно Анкара го отзова в знак на протест срещу шведското решение.

Изплащат \$660 млн. обезщетения за 11 септември

Властите в Ню Йорк се съгласиха да изплатят 657,5 милиона долара като компенсации на спасителните екипи и работниците, разчистващи Ката нула, съобщи Би Би Си. Над 10 000 работници от спасителните екипи и други служби, чието здраве било сериозно увредено при разчистване на останките от разрушените кули на Световния търговски център, са завели иск за компенсации към управниците на града. Основание за исканията е, че прахът от срутуването на кулита близнци е увредил здравето им и това довело до острая респираторни заболявания и ракови образования. Размерът на обезщетенията ще се определя в зависимост от степента и тежестта на заболяването им, а парите ще бъдат изплатени от специално създаден за целта застрахователен фонд.

Интересът към Брюксел намалява

Европейската комисия е все по-малко интересна за медиите и броят на журналистите, акредитирани в Брюксел, намалява. Това твърди Асоциацията на международната преса (АМП), която сочи като причини липсата на амбиции от страна на европейската изпълнителна власт и нейните методи за комуникация, предаде АФП. Преизбирането на Барозу за втори мандат бе "приветствано" с изтеглянето на близо 200 журналисти и така броят на постоянно акредитирани спада под хиляда. Обяснение за този отлив трябва да се търси не само в кризата, но и в слабите проекти на брюкселската изпълнителна власт. Има и на грешки в комуникацията като желанието на ЕК да контролира информациите.

Пентагонът имал пропуски

Редица американски военни експерти оценяват негативно плановете на Белия дом в сферата на сигурността, съобщи в. "Независимое военное обозрение". Според експерти от влиятелния неправителствен мозъчен тръст "Дъ херитидж фаундейшън", представената от Пентагона оценка, в която трябва да има ясно формулирани основни насоки за военното строителство на Въоръжените сили на САЩ за близките 20 години, има много пропуски и липса на строги положения за развитието на американската армия. Специалистите от пропортуанския фонд определиха този документ като "обикновено продължение на бюджетния план на президента за 2010 г."

Отпускат 30 млрд. евро на Гърция

Правителствата на Франция и Германия подготвят работен план за помощ на Гърция на стойност 30 милиарда евро. Това съобщи австрийският Вестник "Куриер". Съгласие за предоставяне на такава помощ са дали Европейската централна банка (ЕЦБ) и на германската "Бундесбанк". Вероятно Германия ще отпусне 20 млрд. на бедстваща Атина, а Франция ще отдели 10 млрд. евро. Въпреки това Париж и Берлин очакват да похарчат по-малко, тъй като евентуалното разкриване на информация за помощта на Гърция ще бъде в състояние да привлече допълнителни средства на свободния пазар. Предполага се, че предоставянето на средствата ще стане преди католическия Великден.

Най-малко 20 души загинаха и 50 бяха ранени при две бомбени експлозии в пакистанския град Лахор. Това бе второто подобно нападение в Лахор тази седмица

□ Свят

Време за милосърдие

За реформите в руската съдебна система
разказва председателят на Конституционния
съд на Руската федерация Валерий Зоркин

 РОССИЙСКАЯ
ГАЗЕТА
СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С
□ ДУМА

Александър МИХАЙЛОВ

□ Как смятате, свързани ли са ратификацията на 14-ия протокол към Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, облекчаващи процеса на разглеждане на жалбите в съда в Страсбург, и внасянето от президента в Думата на законопроекта за съдилищата с обща юрисдикция?

- Без съмнение, да. Ратификацията задължително трябва да се съпровожда от модернизацията на съда с обща юрисдикция.

□ Ратификацията на 14-ия протокол, внесен в Думата за разглеждане още през декември 2006 г., ста-

на неочеквано. Може би е негалеч и ратифицирането на шестия протокол за забрана на смъртното наказание?

- Смятам, че за ратифицирането на шестия протокол сега няма никакви препади. Още през 1999 г. президентът на Русия внесе в Думата проект на федерален закон за ратифициране на протокол номер 6. В съпроводящото писмо се казаше, че ратификацията на протокола "ще потвърди привързаността на Руската федерация към принципите на хуманизма, демократията и правото". А миналата година Конституционният съд, както знаете, призна, че смъртното наказание в Русия повече не може да се налага.

□ А не ви ли се струва, че Конституционният съд вдигна прекалено високо летватата и държавата в днешното ѝ състояние просто не може да я достигне?

- Бих избрал друга координатна система. Оптималното не е по средата, а в равновесието. Нарушаването на равновесието е пагубно и за обществото, и за държавата. Може и трябва да се служи на идеала на свободата и демократията, но трябва внимателно да се проектира този идеал в реалността. Т. е. необходима е теория и добър, внимателно проверен интелектуален инструментарий, с чиято помощ именно е възможно приемането на оптимални решения. Не добри или лоши, а балансириани. И в практиката на Конституционния съд има много такива.

Но тогава реалността се пълни с това, което е противоположно на идеалното. И става възпроизвеждане на злото.

□ С други думи животът е едно, идеалът - друго, а истината е по средата?

- Бих избрал друга координатна система. Оптималното не е по средата, а в равновесието. Нарушаването на равновесието е пагубно и за обществото, и за държавата. Може и трябва да се служи на идеала на свободата и демократията, но трябва внимателно да се проектира този идеал в реалността. Т. е. необходима е теория и добър, внимателно проверен интелектуален инструментарий, с чиято помош именно е възможно приемането на оптимални решения. Не добри или лоши, а балансириани. И в практиката на Конституционния съд има много такива.

□ Как повлия глобалната икономическа криза на характера на дейността на КС?

- В тази връзка още веднъж ще подчертая огромната важност на правото като задължителен регулатор на социалните процеси. Кризата е последица от игнорирането на правото и юридическите норми. И международни, и национални. Парадокс, но цивилизованият свят стигна до кризата благодарение на... свободата. Но това беше "свободата от". Свободата на богатството - от отговорност пред бедните. Свободата на клана - от отговорност пред нацията. Свободата на силните - от отговорност пред слабите. "Свободата от" е свобода да се прави бизнис върху катастрофата. Но ние това вече сме го минавали. Имен-

Оптималното не е по средата, а в равновесието, смята Валерий Зоркин

но на това обществото каза "не". И именно това, отхвърленото, отново и отново се опитва да се върне, апелирайки към несъвършенствата на действителността ни. Но, виждайки несъвършенствата, ние трябва последователно да ги оправявме, а не да правим бизнес върху катастрофата. И наш идеал трябва да е не несвободата, към което сега призовават мнозина, отъждествявайки с нея правото и реда. Наш идеал трябва да стане истинската свобода. Т. е. "свободата за". Свободата като средство за възвисяването на човека, средство за осигуряването на нови възможности за самоусъвършенстване и ръст. Свободата като единство на правата и отговорностите. Като шастието да бъдеш свободен не от Русия, а за нея.

□ Миналата година Конституционният съд мина през кадрова реформа: сега във и заместниците ви избират не колегите, както беше преди, а ви назначава Съветът на федерацията по предложение на президента. Защо беше необходима тази реформа?

- Сама по себе си системата за назначение по никакъв начин не намалява статута на Конституционния съд. Президентът взе това решение, за да унифицира процедурата по назначаването на председателите на висшите съдилища в страната. В повечето европейски страни председателят на съда получава пълномощия с решението на други органи на властта. Разбира се, за да се избегне дестабилизация на работата на съда, трябва да има и някакви предварителни съгласувания. Не бива да се допуска КС да стане разменна монета в политическите игри.

Москва и Делхи презареждат отношенията

Руският премиер Владимир Путин, който е в Индия, за да подпише важни военни и икономически договори, заяви, че е време старите съюзници от студената война да разширят отношенията си отвъд ограниченията рамки на от branata, предаде АФП.

В Индия Путин трябва да подпише около петнадесет договора на стойност около 10 милиарда долара, включително споразумение за цената на модернизирания за Индия самолетоносач "Адмирал Горшков". За нуждите на индийските ВМС е насочен и договорът за продажбата на двадесет и девет изтре-

бителя МиГ-29.

"Имаме политическата воля от двете страни, но ни трябва подкрепата от водещите фигури в индустрията", коментира Путин, като наблегна на нуждата да се задълбочат връзките в сфери като енергетиката, банкирането и информационните технологии. Според индийски представители енергетиката е все по-серioзна тема от взаимен интерес между богатата на петрол и природен газ Русия и нуждаещата се от енергия Индия, която непрекъснато търси нови източници за задвижване на растящата си икономика.

Обама гари парите от Нобела

Американският президент Барак Обама раздели сумата от 1,4 милиона долара, придръжаваща пристъдената му Нобелова награда за мир, между 10 благотворителни организации. Четири месеца, след като Нобеловият комитет в Осло му връчи престижната награда, президентът спази обещанието си да дари паричната част от наградата, посочи Белият дом, цитиран от

организации, помагащи на младежи от малцинствата в САЩ да получат висше образование. По 100 000 долара от наградата са предназначени за американската организация "Африкеър", осъществяваваща хуманитарни проекти в черна Африка (страниците на юг от Сахара), и за организацията "Центральноазиатски институт", която се бори с неграмотността в Афганистан и Пакистан.

КОЗМЕТИЧНА СЕРИЯ БУТЕР КРЕМОВЕ И ДУШ-КРЕМОВЕ БЕЗ ПАРАБЕНИ

Отдавна е известно, че вкусните и ароматни неща действат положително на емоциите, намаляват раздразнителността и успокояват напрежението, създават усещане за вътрешна хармония и комфорт. Новото предложение на фирма "Рефан България" за 2009 година се състои от душ-кремове за баня и бутер кремове за тяло с аромат на шоколад, ликъор и кокос, разработени на основата на комбинираното действие на какао и мляко - незаменими съставки за поддържане на здрава и млада кожа.

ДУШ-КРЕМ ЗА БАНЯ

с кисело мляко (Без парабени)

Душ-крем с нежна, плътна и кремообразна структура и вкусен аромат на (шоколад, ликъор, кокос и пъпеш) осигурява пълноценна грижа за кожата докато я почиства. Животворен комплекс от кисело мляко и оптимална хидратация и гарантира обновена, гладка и блестяща кожа след вземането на ежедневната баня. Какаовото масло, чието наименование означава "храна на боговете", притежава уникални козметични свойства. То е природен стимулант - ускорява клетъчната обмяна, подобрява овлажняването, придава блясък и гладкост. Мляко – концентрат от кисело мляко, заквасено с класическата бактерия *lactobacillus bulgaricus*. Овлажнява, омекотява и заглажда сухата и проблемна кожа.

БУТЕР КРЕМ ЗА ТЯЛО

с масло от какао и ший, жожоба и кисело мляко (Без парабени)

Богат на натурални растителни масла от какао, ший и жожоба, бутер крем за ежедневно подхранване на кожата с вкусен аромат на (Шоколад, Ликъор, Кокос и Пъпеш), подобрява настроението и възстановява хармонията на духа и тялото. Разтапя се върху кожата моментално и я заглажда и подхранва в дълбочина. Концентрат от кисело мляко възстановява водния и маслен баланс на кожата и я хидратира дълготрайно.

БУТЕР-КРЕМ ЗА РЪЦЕ "ПЪПЕШ"

с масла от какао, ший, жожоба и кисело мляко. За ежедневна грижа при суха и много суха кожа на ръцете, с вкусен аромат на Пъпеш.

БУТЕР-КРЕМ ЗА ТЯЛО "МАРАКУЯ"

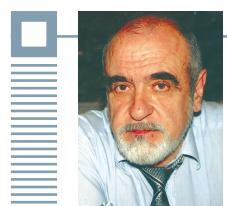
с масла от какао, ший, жожоба и кисело мляко. Богат на натурални растителни масла, за ежедневно подхранване на кожата с вкусен аромат на Маракуя. Подобрява настроението и възстановява хармонията на духа и тялото.

БУТЕР-КРЕМ ЗА РЪЦЕ "МАРАКУЯ"

с масла от какао, ший, жожоба и кисело мляко. За ежедневна грижа при суха и много суха кожа на ръцете, с вкусен аромат на Маракуя. Богата формула с натурални растителни масла, които изглаждат, подхранват и омекотяват кожата.

□ Общество

ЛОВАН ТАКЕВ

Стана ясно, у нас вече има стотици, дори хиляди нагли бандити... Повят ги и те уж намаляват, но наглостта остава да е пример за подражание. Хванат 25, пуснат 28 и пак останат в ареста двама-трима... За пред Европейския съюз!

На една ръка разстояние от наглите е правителството на Б.Б. и министерството на Ц.Ц. Както и парламентът на Ц.Ц.

Дотук добре, но милион, два, някъде над два милиона и половина сега у нас са най-наглите - пенсионерите, които продължават да са в тежест и проблем на социалната политика. Защо ли? Ще поясня.

Повечето от тях, тези, които все още мърдат и се движат, се качват в превозното средство - трамвай, автобус, метро.

Светослав ЯНАКИЕВ

Операция „Факири“

Черно слово за най-наглите

Седящите места са заети от ученици. А те, наглите, застават до тях и висят безсрочно и невъзмутимо със спомените, че някога тях самите в училището, в семейството са ги учили да отстъпват места на по-възрастните и дамите. Традицията и възпитанието не са това, което бяха някога... И те най-нагло продължават да си стоят във возилата на градския транспорт. Отивали при личния си лекар или до пазара, за да си купят праз...

Отиват в поликлиника. Там ги гледат също с презрение и неприязнь, плащат си потребителската такса, после отиват за

лекарства. А лекарствата - с нови цени. Замразени пилета - също. Пенсионийките им - замразени. А те, видите ли, продължават да живеят. Наглост не, ами и оттатък!

Пенсионьката им около 120-138 лв., на някои до 170, но газът - по-скъп, токът - по-скъп, парното - по-скъпо, таксата смет и данъците - и те. Всичко е с повишена трудност. А те, даволите, още живи, мърдат, дори се радват на турските сериали и шоуто на Иван и Андрей...

Всичко се е вдигнало, сякаш е самолет от реклами, а те, представете си, още живи. Наглеци! Пускат им в кутийките рек-

ламни брошуруки, ходят до Боровец за 6 лв. с включен обяд по реклами маршурути на чужди фирмии. Чуждопоклонници! Пускат им реклами листовки по време на финансова криза. И предвид кризата дори им преоценели погребалните услуги, дават им ги на разсрочено плащане, на разсрочено плащане ковчег, смъртен акт, кремация, хладилна камера, гробно място, катафалка, жито, некролози... Изгодно, да ти е евтино да умреш ту такси, за да използваш намалението заради кризата! Но те - не и не! Ще живеят напук, напук на новите

цени, напук на световната рецесия и въпреки правителството на Б.Б., въпреки безумните стенограми и прочие.

Та в тия реклами брошурки малко намирисва и на предсрочни избори. Говори се за по-евтини урни, без бюлетини за гласуване. Защото продаването и купуването на гласове е престъпление. А по време на кризата цените вече са други. Дори луксозни обреди им предлагат, кетъринг, траури букети и венци, обличане на покойника и тоалет на тялото. Бе, какво повече искат тези хора! Наглостта им няма граници наистина...

1899 - В ЦЮРИХ СЕ РАЖДА ПАНЧО ВЛАДИГЕРОВ (1899-1978), БЪЛГАРСКИ КОМПОЗИТОР.

След ранната смърт на баща му през 1912 г. заминава с майка си и брат си за Берлин, където учи композиция в Академичното висше училище за музика, теория и композиция при проф. П. Юон и пиано при Х. Барт. Завършва Академията за изкуство в класа по композиция на проф. Ф. Гернхайм и проф. Г. Шуман (1920). За своя творби получава двукратно Мендельсонова премия на академията (1918-1920). Работи като пианист и композитор в Deutsches Theater на М. Райнхард Берлин (1920-32), пише музика за негови постановки. През 1932 г. се завръща в България и в продължение на четири десетилетия е професор по пиано, камерна музика и композиция в ДМА, която днес носи неговото име. Автор е на многообразно творчество в различни жанрове. Панчо Владигеров умира на 8 септември 1978 г. в София.

1921 - УЧРЕДЕН Е ЦЪРКОВНО-ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕИ.

Непосредствено след Освобождението по решение на Св. Синод на Българската православна църква започва огромна проучвателна дейност из цялата страна за съхраняването на всичко, пощадено от времето и оцеляло през годините на турското робство. Издадени били "Наставления за събиране на църковни и манастирски старини". За кратко време т. нар. Присинодална сбирка се сдобила с множество експонати. През 1921 г. Св. Синод взел решение сбирката да бъде превърната в музей.

1997 - В КАРЛОВО УМИРА СТОЯН СТОЯНОВ (1913-1997), ВОЕНЕН ЛЕТЕЦ.

Роден е на 12 март 1913 г. в с. Галата, Варненско. През 1934 г. постъпва в ШЗО като кавалерист, но няколко месеца по-късно е приет във Военното на Н. В. училище като летец. След завършването през 1937 г. Стоянов е изпратен в Авиаторската школа в Казанлък. Показва изключителни пилотски качества и през 1938 г. е заминава на специализация в школата за висши пилотаж на Луфтвафе. Става инструктор в Изтребителната школа - Карлово, и от 1942 г. е поручик - командир на отряд от 6-и изтребителен полк. Стоянов участва в 35 бойни полета срещу англо-американските самолети при бомбардировките на София и страната. Признати са му 15 въздушни победи за 4 свалени противникови самолета. След 9 септември 1944 г. участва в бойни полети срещу изтеглящите се на север германски войски. В края на 1944 г. е произведен капитан и скоро след това майор. От 1949 г. е началник на бойната подготовка на ВВС, през 1951 г. - полковник, зам. командващ ПВО.

Да преоборим кризата, пък после ще му мислим...

От стр. 4

Седмо, оценявам високо предприетите действия и постигнатите резултати по "отпускането" на еврофондовете. Правителството, мнозинството трябва да бъде поздравено за това. При усвояването на средствата от ЕС считам, че има проблеми в този процес най-вече в общините. Необходимо е да се осигурят средства за съфинансиране на проекти по Структурните и Кохезионния фонд, за покриването на ДДС по Националния план за развитие на селските райони. Ще се радвам да има конкретни резултати и по проектите по Оперативни програми "Околна среда" и "Регионално развитие", за подпомагане на финансово слабите общини чрез напълно или частично компенсиране на разходите по обслужване на дълга им към Фонд "ФЛАГ", защото тяхното неосигуряване ще постави под съмнение усвояването на средствата от общините по отделните програми на ЕС. Не трябва да се забравя, че крайните срокове за издължаване на общинското финанси-

ране масово започват да текат от 2011 и 2012 г. В тази връзка при намалената приходна база на общините все по-актуален става въпросът за финансова децентрализация и източниците на финансирането.

Няколко думи по българската позиция по "Европа 2020". Само след седмица в Брюксел ще има обсъждане вече на един напреднал вариант на стратегия 2020.

Аз не знам каква е българската позиция. Знам, че вчера е имало обсъждане. Надявам се да има конкретен, видим, значим резултат. Макар че, откровено казано, не мога да си представя, че нещо такова може да се работи в лабораторните условия, в кабинетите само на един или друг министър. Защото, отново казвам, става дума за фундаментални стратегически въпроси, за начина на развитие, за модела на българската икономика, за равнището на заетост, за инвестиции в образоването и научната и развойната дейност, за енергийните ни показатели, равнището на доходи и т.н. При това ние трябва да направим тези

прогнози и трябва да намерим своето място в Европейския съюз на базата на реалната оценка на това как ще изглежда България и българската икономика на изхода от кризата. Давам ви за пример проблема с изискването, че 3% от БВП на ЕС трябва да отива за инвестиции в научната и развойната дейност. У нас в момента за наука и изследвания се отделят 0,3% от БВП. Как ние ще съумеем да преодолеем тази сериозна разлика, ако искаме да имаме интелигентен растеж, ако не искаме да сме отново на опашката?

Нека да не забравяме, че сред европейските цели има и такива като 75% заетост за населението между 20 и 64 години. У нас равнището на заетост в този възрастов диапазон е 60%.

Вече ви напомних за това обсъждане, което организирах на 22 януари. Когато започнахме подготовката на "Стратегия 2020", спомняте си добре, поканих министър-председателя, икономическия екип, представители на парламента, много бизнесмени, хора на науката с идеята да се направи стратегия, документ, който наи-

стина ще има консолидираната подкрепа, ще бъде формиран при взаимодействието на всички институции и ще изразява единната ни воля. И второ, което е не по-маловажно, ще има широката обществена подкрепа, защото много лесно е да спуснем един документ, който да се изпълнява по места. И най-вече този документ трябва да бъде изработен при максимална мобилизирана експертна подкрепа. Нямам самочувствието, че най-добрите експерти са в президентството, въпреки че работят перфектно. Надявам се и в Министерския съвет да не смятат, че само там е концентриран този експертен потенциал. Сега е моментът наистина да се опрем на знаещите и можещите. В това е и смисълът на моето послание.

Смятам, че не ни трябват битки между институциите, трябва ни битка с кризата. Нека да насочим енергията си не в междуособни сблъсъци, а за извеждането на България на качествено нова позиция след кризата.

(С незначителни съкращения)

□ Интервю

Христо Панайотов:

Социалната идея е не да няма богати, а да няма бедни

**Следвайте мечтите си, те ще ви се отблагодарят,
зове върстниците си младият социалист**

Интервю на Лилия ТОМОВА

□ Какво ви дава социалистическата партия? А вие на нея? Въсъщност откога сте социалист, г-н Панайотов?

- Ще започна отговора си в обратна последователност. Почти винаги, когато ми задават въпросите откога съм социалист или защо съм социалист, отговарям с лека шега, че съм социалист по рождение и по убеждение (така го чувствам), а иначе, ако бъда конкретен - от 2001 до 2003 г. бях член на БСМ, а от 2003-а съм и на БСП. Може би трябва да прибавя и членството си в Младежкото обединение още от неговото създаване. Що се отнася до това какво давам и какво получавам, ще се позовава на опита ми с младите. Много често, когато правя срещи с цел привличане на наши нови членове, един от първите въпроси, който ми се задава от младите хора, е "Защо да стана част от БСП?". В повечето случаи отговарям, че всеки трябва сам да разбере какво може да му даде партията, а аз само мога да споделя какво дава тя на мен.

□ Какво ви дава?

- Усещането за общност и единство, безбройни приятни моменти сред моите другари, както и чувство за полезност. А от себе си давам доста лично време и енергия, за да може идеите, зад които стоим, да станат реалност.

□ Какво точно свърши Младежкото обединение в Бургас? Млада структура сте, но - на мъдра и стара партия, така че сигурно вече не малко сте направили...

- За мен, като един от членовете на Инициативния комитет по създаването на Младежкото обединение, най-важното, което успяхме да свършим за този кратък период, е сформирането на общинските клубове в областта. В тяхното учредяване участваха няколкостотин млади социалисти, които еднозначно показваха, че са солидна основа за бъдещето развитие на БСП. Тук е и мястото да благодаря на Атанас Зафиров, областен председател на БСП, който също повярва в идеята за Младежкото обединение и не пожали време и енергия то да се случи.

□ Вярват ли ви младите хора - и лично на вас и на организацията? Как общувате с върстниците си, които са съмишленици?

- Ако ние, младите, нямахме вяра помежду си, нямаше да се случат и 10 процента от всичко, което усъпхме да изградим. А относно общуването, всеки първи четвъртък на месеца правим своите срещи в Бургас, които са отворени и на тях могат да присъстват всички желаещи членове на МО. Също така смятам, че един от начините на общуване, който трябва да бъде използван при връзката с на-

шите съмишленици, е интернет, затова и МО на БСП - Бургас, направи свой профил във фейсбук. Работим и по създаването на интернет страницата на организацията. За мен най-доброят начин за комуникация остават личните контакти, затова и често си организираме срещи в младежка и неформална обстановка.

□ Не сте ли чували подмътания, че членувате в БСП заради кариерата си?

- Да бъда честен - не! Хората, които ме познават, много добре знаят какви са личните ми качества и как-

моят отговор на въпроса е: бъдещето на държавата зависи единствено и само от нас, младите, и нека не го проваляме!

□ Какво искате да промените - и у нас, а защо не - и по света?

- Много е тъжно и потискащо да гледаш хора, независимо от пол, възраст или раса, които ровят в кофите за боклуц, спят в кашони или просят на улицата. Това е една от причините, поради които се захванах с това си начинание, това е и една от причините да съм член на БСП. В този ред на мисли

Бъдещето на сържавата зависи единствено и само от нас

во, а и как съм постигнал. Никога не смесвам професионалните си ангажименти с отговорностите, които имам като член на БСП. Може би и това е причината, не знам.

□ И няколко въпроса от другарите ви в обединението: има ли професия политик у нас?

- Може би има, не знам. Все пак това не е моята професия.

□ Работата ви е призвание или я вършите главно заради заплатата?

- Определено е призвание, да се занимавам с "борсова търговия" беше "детската ми мечта". Върху тази мечта изградих и целия си професионален път - от икономическия техникум, през ИУ - Варна, където завърших финанси, чак до първата си длъжност като стажант точно в сферата, в която исках да се развивам. И тук може би е мястото да споделя, че не съжалявам за избора си, а и да настърча всички млади хора, които четат тези редове: "Следвайте мечтите си, те ще ви се отблагодарят!"

□ Защо младите хора трябва (ако трябва) да се занимават с политика?

- Чувствам се най-неприятно, когато чувам около себе си млади хора да изразяват негативизма си от всичко, случващо се около тях, а дори не ходят да гласуват. Това е грешен подход, защото ако искаш да промениш нещо, което не харесваш в държавата, това няма да стане с вайкане и ругатни, а само с много политическа работа. За това

нешто, което бих се опитал да променя, е отношението ни към тях - все пак аз така разбирам социалната идея - не да няма богати, а да няма бедни!

□ Какво е да си социалист?

- В предния си отговор загатнах част от моите виждания за това какво е да си социалист. Всеки има собствена визия. С риск да се повторя, все пак разбирам социалната идея така: не да няма богати, да няма бедни!

□ А какво е да си млад?

- Да приемаш новото, да имаш енергията да следваш мечтите си, да влизаш в битка, за да защитаваш идеите си. Списъкът може да бъде допълван до безкрай, но най-важното за мен е - за да си млад, просто трябва да се чувстваш така.

□ Младежкото обединение в БСП означава...

- Силата на хилядите млади хора от цяла България, които повярваха в идеята и дадоха всичко от себе си тя да стане факт. И нека това бъде първата крачка за една по-хубава България! Всичко зависи от нас!

□ На какво се смеете най-често?

- Ако мога да променя малко въпроса, бих отговорил така: най-често се смея в компанията на моите приятели.

□ Какво може да ви извади от равновесие?

- Най-трудно приемам безсмислените действия и спорове. Това определено е нещото, което може да ме изкара от равновесие. Просто не разбирам как може да се хабят толкова време и

ХРИСТО ПАНАЙОТОВ е роден на 28 септември 1980 г. Завършил е икономически техникум в Бургас със специалност стопански мениджмънт, с разширено изучаване на френски език. Има бакалавърска степен - финанси, от Икономическия университет във Варна и е магистър по публични финанси от същия университет. Бил е управител на консултанска фирма НЗК Consult Bulgaria (специализиран в сферата на финансово-счетоводните консултации), работил е в Инвестиционен посредник "Реал Финанс АД; от февруари т.г. е регионален мениджър на финансова група "Сомони". Владее руски, френски и английски език. Секретар е на 145-а ОПО - община Бургас.

енергия в подобни безсмислени неща, когато може те да се насочат в редица положителни.

□ Кой и какво ви помагат в трудни мигове и дни?

- Може би вътрешната ми сила и енергия. Просто съм свикнал да се справям с проблемите си сам и да не разчитам на "благословията" на околните. Много рядко търся опора извън себе си, но ако това се наложи, определено я намирам в най-близките си хора.

□ Страхувате ли се от нещо или от някого?

- Ако кажа "не", най-вероятно ще изльжа. Може би най-големият ми страх в момента е свързан с бъдещето на България. Определено се страхувам от действията на сегашното правителство, основно свързани с очернянето на предишното и отричане на всичко, постигнато досега, а то не беше малко. Притеснява ме точно това политическо противопоставяне, острата реч, непоследователността в действията, а всичко това, за съжаление, се понася от целия български народ. Това са моите страхове и дано са напразни.

□ С какво се гордеете най-много?

- Това е може би един от най-трудните за отговор въпроси. Със сигурност се

гордея, че съм се изградил като личност и че това ми помага във всичко, с което се захваща.

□ Ако паднете, трудно ли се изправяте?

- Ако мога да отговаря в малко шеговит тон: зависи от колко високо съм паднал. Истината е, че досега явно не съм се "катерил много", защото винаги съм съумявал да се изправя.

□ Коя е книгата на нощното ви шкафче, книга за всеки ден и всяка нощ?

- Определено обичам да чета, като мога да разделя литература, от която се интересувам, на две части: която ми помага за професионалното ми развитие и която чета за удоволствие. В момента съм на вълна развитие и мога да споделя коя е книгата, която чета в момента. Заглавието ѝ е "Черният лебед: Въздействието на слабо вероятното в живота и на пазара" с автор Насим Талеб. Мога да споделя и книгата, по-скоро - учебника, който ми е повлиял най-много: "Инвестиции" с авторски колектив на Нобеловите лауреати за икономика Зви Боди, Алекс Кейн, Алън Дж. Маркъс.

□ Кой е най-глупавият политически слоган, който се чува?

- Да бъда честен - не се сещам.

В БСП имам усещане за общност и единство и чувство за полезност

□ На фокус

Премиерът хВаНа Влака за напускане на Власти

**При очертаващото се и неизбежно
широко обществено недоволство
правителството най-вероятно
ще заложи на затягането на цензура
и на силово репресивния подход
в управлението**

Проф. Чавдар
НИКОЛОВ

Историческата логика предполагаше всички правителства на прехода да провеждат пропагарна политика. И те го правеха според компетентността си последователно поне от 1997 г. насам. Резултантният български модел, който произлезе обаче, е в строго съответствие с поговорката "Кажи на глупака да се моли и той ще си разбие челото". Проблемът е там, че разграждайки икономиката на тоталитарната държава, у нас се стигна до неприемлив другаде демонтаж на държавността и до вече нетрпима десоциализация на обществото.

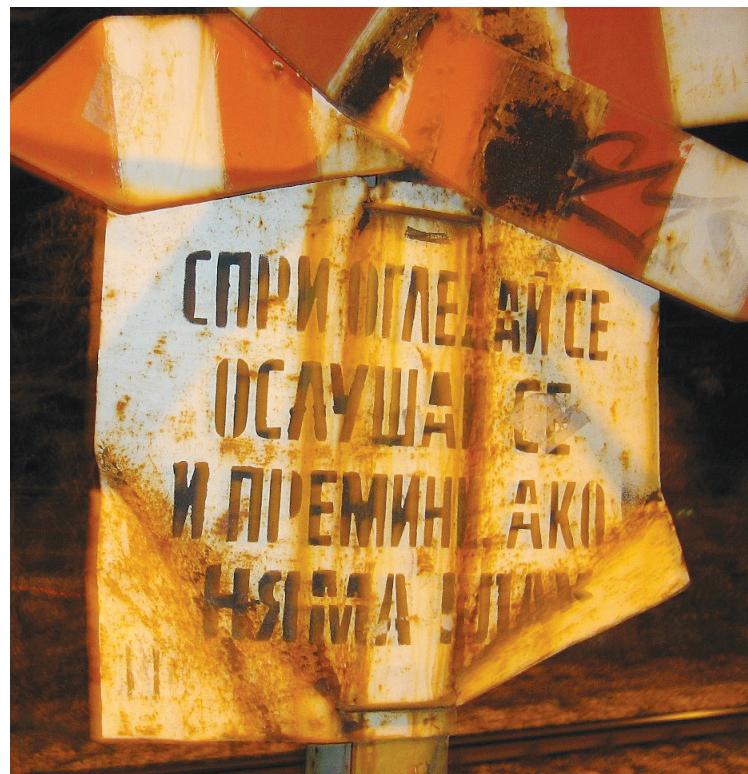
Причините за въпросното състояние са комплексни и най-общо би трябвало да се разделят на две - вътрешни и външни. Първите могат да се изведат предимно от публичното непознаване и затова неприемане у нас на правилата и рамките на функционирането на модерните, съвременни пазарни отношения. Също, за да се извърши процесът на криминална приватизация на държавното имущество, той обективно трябва да бъде насочван и срещу държавата въобще. А вторите, външните причинители на целенасоченото разпадане на държавността у нас, са свързани, неко казано, със заинтересовани чужди внушения, подхващащи промотирани, налагани и обилно финансираны в медиите, образоването и политическата сфера.

Въпреки членството в Европейския и НАТО България понастоящем не се явява значим геоикономически и геополитически фактор на Балканите. И ако все пак имаме някакво значение, то е за сметка най-вече на географското транзитно разположение на територията ни. Но само

комбинацията от неграмотност, алчност и конспирация

не е достатъчна за вникване в процесите, развили се у нас през прехода. Защото така или иначе те противаха в някакъв световен идеологически контекст. Увлечението по неолибералните и неоконсервативните идеи в много голема степен формираше вътрешната и външната политика на САЩ и Великобритания, сиреч на държавите, явяващи се своеобразни настойници на българския преход. Впрочем днес може само да се гадае как би изглеждала България, ако подобна роля биха могли да поемат Германия и Франция. Но последното е повече в сферата на отричанието от историите допускания.

По-важното тук е да се отбележи, че благодарение на съхранената си държавност и американците, и британците успяха да смекчат ударите на разразилата се през последните години глобална криза и да потърсят пътища за излизане от нея. Въпросната криза възникна именно в тези две държави, засегна ги най-силно и безспорно бе в резултат от увлеченията по пазарния

фундаментализъм и от отдръпването на държавата от регулативните ѝ задължения, особено във финансовата сфера. Впоследствие неоконсервативните и неолибералните идеи останаха във вчерашия ден на развития свят.

Но какво все пак се случва в ново време у нас?

Правителството на премиера Борисов правилно прозря необходимостта от възраждането на българската държавност и всичките му усилия за въвеждане на ред неслучайно се ползват с публична подкрепа. Мерките срещу организираната престъпност, за затягане на митническия режим, за пресичане на контрабандата, за повишаване събираместта на данъците, за осигуряване на прозрачност при обществените поръчки са правилни и навременни. Интригантстването около тях вече не само загатва, а откроява наличието у нас на влиятелни обществени среди и мозъчни центрове, формирали благосъстоянието си извън закона, които лесно няма да отстъпят от завоювания си статут. Така че за справянето с проблема действително са потребни немалко време и усилия.

С показаното за съжаление положителното в картина на днешното държавно управление се изчерпа.

Икономическият екип в преобладаващата си част - трима министри - бе комплектован от т. нар. кръг "Капитал", който в професионалните среди е известен с балканско примитивния набор от изповядвани неолиберални, неоконсервативни, либертариански и направо реакционни - все асоциални, идеи. Смисълът им в края на краишата се свежда до защитата на интересите на укрепналата през последното десетилетие българска олигархия. И друг път съм пояснявал, че олигархията се различава от богатите хора главно по две неща. Че е национално безотговорна и пределно асоциална в поведението си.

И българското образование, и българското здравеопазване, и българската наука имат крещяща нужда от реформи. Но тези реформи не могат да означават профанизация на образоването, приватизация на здравеопазването и зачетаване на науката. Ниското заплащане на труда не е перспектива за развитие на

www.duma.bg

Снимка БГНЕС

българската икономика. Задържането на никото жизнено равнище у нас стимулира емиграцията и веща демографска и национална катастрофа само до две десетилетия напред. Развитите страни залагат на високата квалификация, на достъпното здравеопазване и на инновационните пробиви. А всичко това доказано не може да стане без сила държава и държавно съучастие. Другият възглед са неолиберални химери.

Една от належащите задачи пред българското общество при днешното държавно управление явно ще е да се спре многогодишната десоциализация, да бъдат отстояни правата за добро държавно образование, включително висше, за здравеопазване за всички и да бъде съхранен от очертаващите се прибързани революционни решения интелектуалният потенциал на нацията.

Пенсионната система понастоящем е не по-малко заплашена от погром

Зашто отказът от разходно покривната сегашна система и тоталното преминаване към фондова организация, широко пропагандирано по електронните медии от икономисти, прочели половин учебник, носи голямия риск от загубване на пенсиите при евентуална криза. Факт, който сполетя доста хора в Шатите през изминалите три години.

Дежурните в средствата за масова информация представители на неслучайно пръкналите се многобройни институти с "либерално направление" и трябва, и не трябва да се вземат насириозно. От една страна, икономическите им познания, както подчертах, са пренебрежима величина, но от друга, с тях вече успяха да причинят доста и съществени щети на икономически слабо просветеното българското общество.

Ако трябва да сме откровени, фискалната криза, в която навлизаме, води началото си от въвеждането на плоския данък, от първото поемане от страна на държавата на намалението на социално осигурителните вноски и от първата грешна макроикономическа прогноза - тази за 2009 г.

Неумението на правителството на г-н Бойко Борисов да направи правилна макроикономическа преценка на ситуацията през настоящата 2010 г. пролича по няколко линии. Най-напред бе предприета абсолютно необоснованата стъпка за второ намаление на осигурителните вноски, което причини допълнителни затруднения в разходната част на бюджета и съответно се отрази в отлагането на разплащанията към фирмите и здравеопазването. Грешна стъпка бе и повишаването на акцизите върху цигарите, което доведе до взривно нарастване на черния пазар и спадане на държавните приходи. Отделно правител-

ството подцени дълбочината на икономически спад и остана изненадано от намалението на бюджетните постъпления през първите месеци на годината.

В тази обстановка пролича и несвойствеността на "върховния държавен приоритет" - този за поддържането на уравновесен бюджет.

Изпуснато бе ценно време

България да договори външни заеми, които биха отслабили написка върху фискалния резерв и биха облекчили последствията от кризата. Интересно е да се подчертава, че подобна смислена антикризисна политика, за която шансовете в голяма степен вече са пропадли, се препоръчва и се препоръчва не само от икономисти, етикетирани най-често като "леви", но и от изконни представители на дясното от сорта на Венцеслав Димитров и Стефан Софиянски.

Обявеното намерение за повишаване на здравно осигурителните вноски с 2 пункта е своеобразно признание за несъстоятелността на водената от правителството политика, но то не означава радикален завой в нея. Нищо смислено не може да се чуе днес от управляващите по повод убиващите всякакъв бизнес и бизнес идеи лихвени нива. Не бе ревизирана и фиксирана на възприемане на еврото през 2013 г. дори след като сигните, дошли от Франкфурт на Майн, не бяха никак обнадеждаващи. Намеренията за приватизация в монополни сфери като енергетика и топлофикация не могат да не будят безпокойство у потребителите. Колкото и плюсове и минуси да намираме на руското участие в строителството на АЕЦ "Белене", "Южен поток", "Бургас-Александруполис", българската държавна политика не може да продължа да бъде "две напред едно назад" или обратното. Сами на себе си би трябвало предварително да обясним какво искали, какво е реалистично да постигнем и конкретно на какъв компромис можем да отидем.

Интелектуалното безнисие на настоящия правителствен икономически екип е дотолкова смайващо, че човек започва да се опасява дали пък финансистът Емил Хърсев, либерал по природа, все пак не е прав, препоръчвайки правителството в криза да не прави нищо. И сигурно ще излезе прав, но строго ограничено, само по отношение на нашето правителство в този му състав.

Ако оставим настрана характерологичните особености на "случая Дянков", набраният опит говори, че настъпва си в лицето на главния идеолог на правителствените икономически възгледи имаме фанатик, окончателно "загубил здравия рефлекс към живота". Плодотворната му дейност в Грузия, където е била ликвидирана националната академия на науки, не се нуждае от допълнителен коментар. Последствията от официално налаганата икономическа политика насочват прогнозите единствено към това, че при очертаващото се и неизбежно широко обществено недоволство правителството най-вероятно ще заложи на затягането на цензура и на силово репресивния подход в управлението. Което само ще ускори движението на влака към сплизането от власт, на който премиерът Бойко Борисов вече се е качил. Компанията, която го извозва, се нарича "Капитал, Дянков и с-ие".

Лошото е, че запътил се към властта влак от нийде взорът не види.

Редакцията е готова да публикува и други мнения по темата

□ Мнения

Храбрият пожарникар със златната каска

Както и да се мъчи да спасява държавния кораб в бурните води на кризата, все разни немирници палят огън

Огнян МАРКОВ

Да го ожало човек Бойко Борисов. Особено като му потрепери гласа във вторник, когато обяви пред журналистите, че си е написал оставката в джоба. То обикновено се казва, че оставката е в джоба, а не че е написана там, защото това е доста трудно, ама това са чисто езикови въпроси, които нямат нищо общо със светлата личност на министър-председателя и непрестанните му усилия да оправи България.

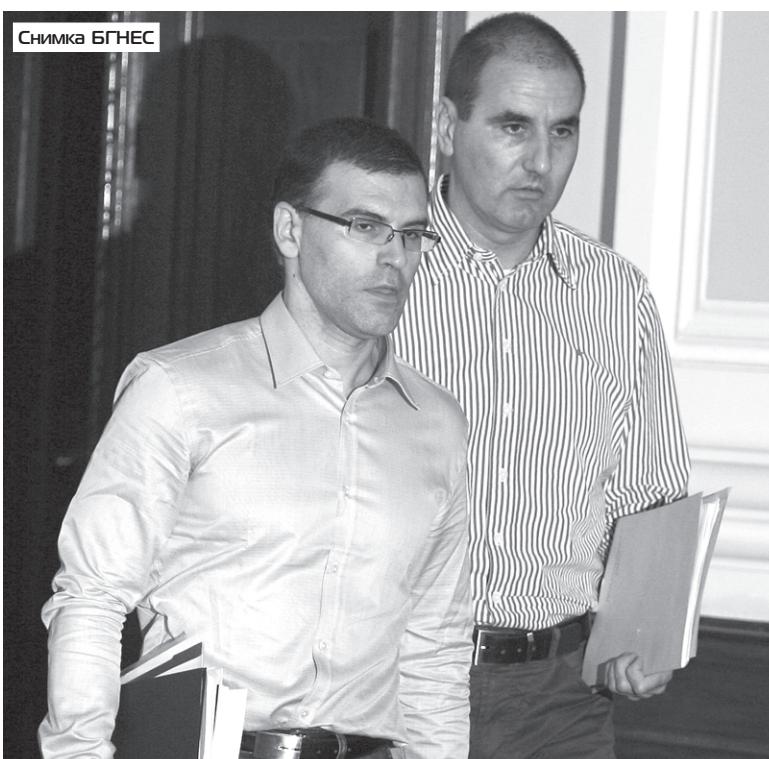
Но този и не може да избега от кармата си на пожарникар. В което, разбира се, няма никаква ирония, нито принизяване на неговите качества и възможности. Просто си е самата истина. Защото както и да се мъчи да спасява държавния кораб в бурните води на кризата, все му пречат, все разни немирници палят огън там, дето не трябва, и го карат да търчи и да гаси, отклонявайки го по този начин от стратегическото мислене, на което се отдава в компанията на любимата си пурка.

Лошото в случая е, че му пречат неговите хора. Хер Флик си позволява да се изкаже не особено подготвен, наричайки част от президентската икономическа програма малоумна, после пък взел та определил кадровия потенциал на БАН като феодални старци и ето - пламнал пожар. Търчи бате ви Бойко да спасява положението, самоотвержено се хвърля в огъня и гаси ли гаси.

Тъкмо се оправил обаче и - хоп - на другия край на управлението дясната му ръка Цецко вече сварил да заснеме поредната показна МВР-акция. То - хубаво, ама после съдът пуска на поразия арестуваните под или дори без гаранция, по простата причина, че не намира в следст-

Снимка БГНЕС

вените паки нито едно свидетелство да ги остави на топло. Пуснаха "Наглите" от

първата и втората серия на филма, освободиха сега и "Факири", като прокуратурата дори не

си направи труда да протестира. Тича пак Бойко Борисов, организира поредната пиар акция, говори просто, по народному и благодарение на добрите си актьорски умения успява да убеди все пак поне половината от хората, че друг слага прът в колата, а не той и приближените му.

Тъкмо се справил там и ето ти - двамата му вицета, заедно и поотделно, взели та се вжили в ролята на съдии и наляво-надясно раздават присъди. Цветанов веднага след ареста на Алексей Петров отсече, че присъдата му е минимум 12 години затвор, а Дянков "осъди" Масларова на 11 години зад решетките, преди още магистратите да са сварили да надникнат в делото и. То е ясно видимо желанието им за справедливост, ама когато човек впрегне коня зад каруцата, тя обикновено тръгва в обратната посока. Търчи министър-председателят и тук, обяснява се леко брадясал пред поредната камера и накрая категорично и на всеослушание забранява на подчинените си да говорят по теми, които не разбира-

тъкмо хвърлил обаче маркуча и азбестовото облекло, от другата му страна третият човек в държавата - председателката на парламента Цецка Цачева, си играе с огъня. В сутрешния блок на Би Ти Ви обявява, че е подписала заповед за увеличаване на депутатските заплати, защото по закон била длъжна да го прави. И до края на годината щяла да подпише още три такива хартийки - по една за всяко тримесечие. Отново бате ви Бойко оставя пурата и креативното си съзерцание и търчи да гаси и този пожар. И нареджа да се замразят депутатските заплати (неясно обаче в размера преди увеличението им или след него), защото в условията на криза и когато народът вече почва от глад да вие като отманлийски чакал, това било неприлично.

Да, ама дяволът си няма работа и хер Флик пак се изхожда

неподготвен, по-точно с лека усмивка си мълчи по въпроса дали президентът е "млад милиардер", уточнявайки само многозначително, че Първанов не е млад. Праща веднага Борисов Дянков при президента със заръката да изглади отношенията си с него. Отива Дянков, ама вместо да си посипе главата с пепел, както му е казано, почва с мантапите и несвързаните изречения на петокласник да се обяснява, че се е получило някакво недоразумение, за което той не бил виновен, ама на - паднало му се да изпие тая горчива чаша. Е, как да не го качи при това положение президентът на раш-пилата, след като така удобно му се е предложил?

Пожарите обаче продължават с пълна сила. Обявява бате ви Бойко какви милиони са преведени него ден на лекарите и им казва, че ще ги проверяват, защото не можело заради едно покашляне да поставят диагноза "бронхогневмония". С което почва да гаси пожара на иначе симпатичната шефка на здравната каса, която се е заинтили да плаща само след проверка, без да сметне, че докато тя я прави, болниците ще хлопнат кепенци и лекарите и сестрите ще избият в чужбина. А в това време Борисов го чакат и двата процента увеличение на здравната осигуровка...

И тъй от пожар на пожар блести със златната си каска първи пожарникар на републиката Бойко Борисов. И омайва с визията си оазис част от нежната половина от българското население на средна възраст - гърбнакът на неговия избирателен електорат, която още чака белия рицар от своите момински мечти. Ех, Станишев, Станишев, защо повтори ти грешката на Костов с царя и не остави Борисов като главен секретар в МВР, и не му даде пълната свобода да обяснява пред медиите колко голяма работа е той?! Това му е на сърцето на човека, там е в свои води. Другото нито го иска, нито го може.

Спаска Митрова е достойна за уважение

Александър КРАВАРОВ,
кмет на община Банско

на решение, което и до днес нито тя, нито нейните адвокати са получили?

7. Защо след излизането от затвора на Спаска Митрова детето ѝ не беше върнато и седем месеца не ѝ беше осигурено свиждане с него, въпреки писмените й молби, които тя като майка е подавала в социалното министерство в Македония?

8. Защо постоянно Митрова е заплашвана (съществуващ доказателства за това), че трябва да се маха от Македония и български медии да не идват в Гевгелия по време на нейните дела?

По изявленето на госпожа Димитрова, че Спаска е израсната в македонско семейство, но не говори български език, госпожата отново навлиза в тема, която не е позната, защото Спаска Митрова говори на български диалект от Македония, който се говори и в нашия край. Не искам да влизам в подробности как, кога и защо

15 ДУМА

□ Позиция

Кой набеди Спаска Митрова за национална героиня

Банална семейна кавга ескалира като международен скандал

Анелия ПЕТРОВА,
Детройт

През последните месеци българската общественост се превърна в свидетел на една от най-стрънките политически скандали на македонската гражданска събирателна организация Спаска Митрова. За кратко време историите около излеквателната присъда в македонският затвор г-жа Митрова се превърна

централна тема за роднини

и привлече вниманието на хиляди български граждани. Благодарение на различни интерпретации, мноzilla на тях видях заговор спрещу българското същество и самите представители на правосъдията, се появиха обвинения, че липсата на толпи чувства от страна на македонските ни съдии, а трети фокусира вниманието си на чисто човешки аспект от историята: невъзможността на г-жа Митрова да комуникира с преводицата си дъщеря Сузан.

Стигна предизвестията, че г-жа Митрова като постредник и неинформиран личност с тесен мигрирал в Гевгелия: българи - 3000 д., турци - 650 д., черкези - 175 д., власи - християни - 120 д., цигани - 230 д., всичко 4175 д. В тази справка нищо не се споменава за македонци.

Накрая ще засегна и въпроса ѝ каква е следващата стъпка. Митрова не иска ордени и паметници. Тя си иска детето.

Спаска Митрова е майка и ще се бори докрай за дъщеря си. Ние ще ѝ помагаме и нашата държава също трябва да ѝ помогне.

Годината не е 1944-а, когато българите във Вардарска Македония и българите в Пиринска Македония бяха затвърдени - едините в "Голи оток", Македония, другите - в Белене и Скравена, България, затова, че не искат да се признайт за македонци, а държат на българското си самосъзнание.

Годината не е 1945-а, когато за една вечер около 4000 български интелектуалици (адвокати, лекари, учители, духовни лица) бяха избити без съд и присъда заради това, че са българи.

Годината, уважаема госпожо, е 2010-а. Но даже и сега да си българин в Македония е трудно, тежко и опасно. Затова Спаска е достойна за уважение и всички трябва да ѝ помагаме да получи дъщеря си.

Наръчник за уикенда

Главният герой - куфарът!

Той е неделима част от всяко пътуване
независимо от целта и разстоянието

Ира ГЕОРГИЕВА

Историята на пътешествията, колониите, преселението и емиграцията е немислима без главния герой - куфара. В началото били грубите кожени чанти и кошниците от брезова кора, по-късно - масивните и тежки куфари и пътните сандъци, които закрепвали с ремък за покрива на каретата, превозяща пътници и поща.

С появата на първата железница през 1837 г. във Франция и установяването на редовни пароходни линии през Атлантическия океан започнала епохата на масовите пътешествия. Така се появила необходимостта от "портативен багаж". По това време Луиз Витон започнал работа като калфа при известния френски производител на сандъци за багаж мосю Марешал. За няколко години от калфа момчето се превърнало в истински майстор, на когото парижаните поверили скъпите си рокли. Витон използвал дървесина от топола за сандъците, а кутиите за шапки били от картон. Благодарение на стабилната му репутация император Наполеон III представил на съпругата си Луиз Витон като опаковчик на багаж. Чантите с марката LV постепенно се превърнали в един от задължителните аксесоари на аристо-

крацията.

През 1858 г. той изработил първия плосък куфар с железен корпус и дървени летви, покрит със специален брезент, с вътрешна закачалка и полици. Тези куфари веднага станали популярни и Витон бил затрупан с поръчки. През 1886 г. Джордж, синът на Луиз Витон, взема мерки срещу имитациите ипуска куфари с нов дизайн, облицованы с плат в шахматен каре и надпис "Louis Vuitton".

Високото качество на чантите с лого то LV излизало скъпо на клиентите, затова почитатели на марката били богати хора - крале и политици, звезди и финансови магнати. Прочутите пътни чанти с марката "Луиз Витон" винаги били в крак с времето. И така през 1901 г. се появил олекотен модел на куфар за авиополети, в 1905-а - удобна чанта за автомобилен багажник, в 1924-а - куфар с вградено писалище и пишеща машина за трансатлантическите круизи...

И днес наследниците на френския майстор са законодатели на багажната мода.

Какви са новостите в света на пътническите куфари днес и как да изберем подходяща чанта и аксесоари за пътуване?

Водещите световни производители на пътни принадлежности предлагат богат избор на модели - от куфари на колелца до портмонета, които могат да се окомплектват за всяко пътуване. Съвременна багажна мода включва меки пътни чанти, чанти на колелца, спортни сакове, раници, калъфи за фотоапарати и камери. А за преносимите компютри се предлагат специални чанти и калъфи с отделение за документи, джобове за телефон, компактдискове, MP3 плеър.

Изборът на аксесоари зависи от целта и продължителността на всяко пътуване. Ако ви предстои дълъг път, най-добре е да изберете куфар с колелца и чанта. Ако целта на пътуването ви е шопинг, вземете голям куфар, за да могат придобивките ви лесно да се съберат в него. За служебно пътуване е подходящ пътнически куфар с отделение с кръстосани ластици и закачалки, които може да събере

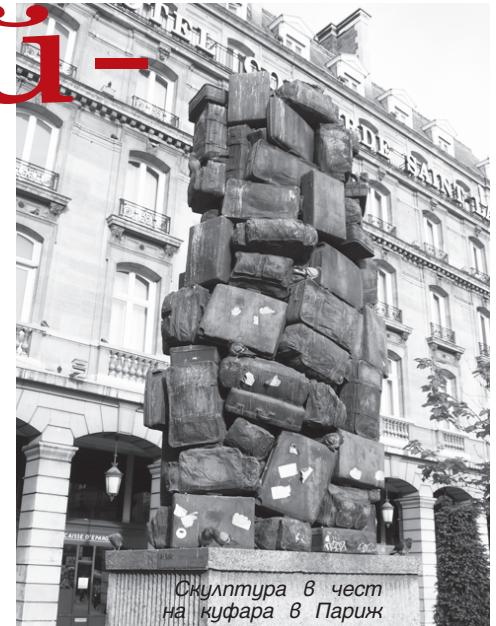
до шест комплекта дрехи. Така ще пренесете деловия си костюм и вечерната рокля, без да се намачкат. За кратки пътувания трябва да имате малка пътна чанта от мека материя. Лесно може да я свиете и да я приберете в основния багаж. За предпочтение е багажът да се разпредели в малък куфар и чанта, вместо всичко да се сложи само в един тежък куфар.

Каква е модата при куфарите този сезон?

Познатата правоъгълна форма отстъпва на квадратни или трапецовидни куфари. Квадратните са малко неудобни, но трапецовидните дават по-голямата стабилност при изправяне на късата страна. Голяма част от куфарите са с лят силует, особено тъврдите модели. Формата е максимално изчистена. Някои модели имат леко издигната горна повърхност, която създава оптическа илюзия за още по-голямо издължаване и им придава космически вид.

Летите куфари имат само едно пространство и нищо повече. Доста по-удобни са моделите с джобове и други отварящи се при нужда пространства. Тези екстри се срещат при меките куфари. Но и при тях допълнителните джобове са сведени до минимум, формата е овальная. Най-нестандартни са куфарите-раници, снабдени с множество джобове и джобчета.

Цената на куфарите варира от стотина до 500 и повече лева. Най-евтините са за еднократна употреба. Специали-

Скулптура в чест на куфара в Париж

ПОДРЕЖДАНЕТО - ЦЯЛО ИЗКУСТВО

1. Най-долу се поставят обувките.
2. Върху тях се нареждат върхните облекла.
3. В средата се поставят полите и панталоните.
4. Ризите, сгънати по правилата, се нареждат една върху друга, за да не се мачкат.
5. Дрехите, които се мачкат лесно, се "пълнят" с други - например с тениски.
6. Облеклата, които не се мачкат, се пъхат в свободните ниши.

тите съветват да се похарчат повече пари, но за качествени пътни принадлежности, които ще ви служат дълги години.

През този сезон отново са модерни кожените чанти. Цветовата гама включва всички нюанси на кафяво, бежово, сиво и черно. Разнообразие има и в размерите - от малките класически чанти до големите пътни чанти.

Ако стилът ви е спортен, може да ползвате любимия си сак, но от ново поколение - снабден с теглич като куфарите и удобен за пренасяне. Тези модели навлизат все по-масово на пазара, защото са удобни и не се носят на ръце. Лошото е, че в тях дрехите не могат да се подредят като в куфар.

Някои хора предпочитат удобството на раницата, така че производителите са се погрижили и за тях. Формата на раницата е класическа, използват се нови материали и цветове. Предимство имат импрегнираните тъкани и свежите, младежки цветове.

Четириима в куфар-къща

Суперлеки и високотехнологични модели

Куфарът с четири колелца и телескопична дръжка за удобно придвижване позволява лесно да се пренесе и най-тежкият багаж. При това специална пружина фиксира дръжката на нужната височина, а колелцата се въртят на 360 градуса. Материалите, използвани за производството на съвремен-

ните куфари, са леки и износостойчиви. Производителите използват полипропилен, найлон, полиестер или твърда пластмаса с добавка от метални стружки. А за предпазване от драскотини самият куфар е снабден със специален калъф, направен от здраво ленено платно и гарнитура от кожа.

Когато не е на път, негова
милост става и за легло

Разходка под дъждъ в музикален съпровод

Отакто съществува човечеството, хората създават своите изобретения с цел да направят живота си по-лек, по-примат и по-интересен. За създаването на някои от тях е било необходимо да изминат много години в сложни изчисления, множество опити, инвестиции са големи суми, докато се стигне до желания резултат. Други пъти са направени напълно случајно. Има изобретения толкова значими, че са успели да променят света, на други единствената цел е например да придадат на закуската ни... благоуханен аромат.

Не случајно съществува легенда за появата на кифличките със стафици. Измислил ги е прочутият в миналото московски фурнаджия Иван Филипов. Един ден генерал-губернаторът си купил от него-вата пекарна прясно кърпено хлябче и изведнък открил в него хлебарка! Веднага извикал пекаря, за да му се кара. Филипов обаче взел насекомото, изял го и заяви, че генералът е събрал и това е стафиди. След това се върнал във фурната и веднага разпоредил да се пекат кифлички със стафици. Само така можел да оправдаа лъжата си.

Ето няколко от невероятните чудеса на техниката, които в следващите години може би ще променят начинът на живот.

Архитектът Хофман Дужардин е изобретателят на прозореца-балкон, който е идеалното решение за гъсто застроената градска среда. Представлява строителен компонент - той се преобразува както в прозорец, така и в балкон. Може да се

Пейката, която винаги е суха

един лост дълките от долната край се придвижват отгоре и вече имате напълно суха пейка!

Въвременния дом остава все по-малко място за добра стара книга. Модерният дизайн не допуска хола да се превръща в библиотека, като е било преди няколко десетилетия. Ако все пак искате да запазите книгите си, можете да използвате интересното хрумване на няколко архитекти. Те предлагат в киепа да се постави стълбище, което да води към горната част на дома. Всяко стъпало да бъде направено на полици, като се остави място за минаването само на един човек.

Други изобретатели са насочили дизайнерските си очи към бъдещето, когато технологите ще позволяват повече пластичност и в буквален, и в преносен смисъл. Тяхното творение едновременно е джиесем и моден аксесоар. Изработено е от гума, която се огъва в множество форми: може да се носи като гривна на ръката, но и да стои на колана - в зависимост от желанието и модата. Засега създателите не смятат да пускат телефона на пазара.

Дъждът поражда различни емоции у хората - някои стават по-сантиментални,

Къща от плат, в която може да живееш гори и през зимата

Къща от плат, в която може да живееш гори и през зимата

монтира в нови, но и в съществуващи сгради, като дизайнът му помага да се оползотвори максимално свободното пространство.

Навсякъв ви се е случвало да се разхождате в парк след пролетен дъжд, искато ви се е да седнете, но всички пейки са били мокри. Идеята на младия дизайнер от Корея Синг-юн Парк е гениално проста: само със завъртането на

на други пък носи лице настроение. Създаден е чадър с вградени високоговорители, които позволяват да слушате музика, докато се разхождате под дъжда. За регулиране на силата на звука и избора на песен служи дръжката. Когато завъртите чадъра надясно или наляво, съответно преврътате песните напред или назад. Чадърът може да се използва и в затворени помещения, като в този случай не е необходимо да се отваря, като колоните са в неговата дръжка.

Ако сте градинар или се стремите към екологичен начин на живот, то със сигурност тази машина ще ви заинтригува. Нейчър Мил превръща домашните органични отпадъци в компост. За един месец можете да произведете до 55 килограма тор, а електроенергията, която е произведена, е само 10 вата. Процесът на обработка на отпадъците е напълно без миризми, благодарение на вградения въглероден филтер, а за допълнително обогатяване на компоста в комплекта са включени дървени стърготини и сода. Предлагат се и модел, който да преработва "отпадъците" на домашните любимици.

Холандска хай-тек компания е създала уникална лампа, висяща във въздуха. Младото високотехнологично

дружество си е поставило за цел да покаже съмните възможности на технологии в съчетание с модерен дизайн. Проектантката Анжела Джънсън създава левитиращи предмети, като основната едност е състредочена в осветителните тела. Друг интересен продукт на компанията е т. нар. "плъващ Буда". Това е статуетка на будисткия бог, която се носи във въздуха. Ефектът на левитация се постига чрез специален метод, пазен в строга тайна. Засега е известно само, че холандската фирма е намерила концептуален начин на левитация чрез взаимодействието на магнитни полета.

С този замисъл се постига много по-голяма височина на висене при много нисък кофициент на разпръскване, като стабилността на предметите е изключителна.

Представете си един голям търговски комплекс, през който всекидневно минават хиляди хора, влизати и излизати през въртящи се врати. В основата си вратата на "флукслаб" представлява нещо като турбина на водоелектрическа централа, с разликата, че през първата минават хора, а не вода. Чрез тази метод е възможно големи магазини или офиси да бъдат напълно независими от електрификация и енергията да се добива по този интелигентен и екологичен начин, без да се пречи на работещите или посетителите.

Може би сте виждали тези куполни конструкции за по-добро проветряване част от плащата може да се свали и така се открива по-голямо пространство. Възможно е да се поставят прозорци и врати в различни форми. Към дома се предлагат и най-разнообразни аксесоари като вентилатори, слънчеви батерии, екотоалетни, хамаки, дори и печки за огрев. Домовете са в най-различни размери с диаметър обикновено от 5 м до 20 м.

Първият в света компактен воден филтър, който пречиства вода както от химически, така и от биологични замърсения, може би е най-значимото изобретение от изброените. Идеята е дошла след урагана "Катрина" през 2005 г. в САЩ. Тогава един от най-големите проблеми е бил доставянето на вода, годна за пиеене. Концепцията на филърната бутилка е невероятно проста, тъй като пречистването е само механично. Най-малкият познат на човека вирус е с големина 25 нанометри, затова последната и най-ситната наноцедка на бутилката е с големина на отворите само 15 нанометри. Резултатът е абсолютно чиста от биологични замърсители вода, без да се използват химикали.

По дизайна е работено четири години, преди да се стигне до малък, удобен и лесен за използване продукт.

Филър-чудо пречиства дори блатна вода и я прави годна за пиеене

Не магия, а тайнствена нова техника позволява на предметите да левитират

И прозорец, и балкон - що е то?

Визитка и саксия в едно

те и кабелите по земята. Дизайнерът твърди, че тази маса ще предизвика по-честото използване на електрически "джундърки" в дома, като така къщата може да стане по-интересна.

С ръкавиците "Тейтър митс кукили" лесно можете да обелите картофи, като в същото време ще намалите количеството обелки и ще увеличите качеството на продукта. На пръв поглед те изглеждат като обикновени гумени ръкавици, но върху дланите е прикрепена абразивна повърхност, чрез която се извършва беленето. То отнема по-малко от осем секунди, като в същото време кожата ви е защитена от мръсотия и одраскания. "Тейтър митс кукили" премахва само кората. Подходящи са както за пресичане, така и за старти на картофи.

Японска компания е създала нов принтер, за който не са нужни мастило, тонер, барабан и т.н. Не е необходима и обикновена хартия. Вместо нея принтерът използва много тънки и гъвкави листа от специално разработена пластмаса. Печатащата глава нагрява листа в необходимите точки, което се проявява в промяна на цвета. Когато напечатаният документ стане ненужен, листът може да се пренапечат отново. Екоапаратът струва над 5500 долара, а всеки пластинос лист за него - по 3.3 долара. От друга страна, подобен лист може да се използа 1000 пъти, търдът японски инженери.

След като триизмерното кино отдавна е в реалност, компанията "СД и Асо-уши" дава възможност да преживяваме

Телефонът на бъдещето се огъва като каучук

Огромна част от визитните картички в момента са скучни. Моделите са толкова много, че почти са се изчерпали. Идеята на дизайнера Джейми Уик да вмести в едно "чичко Тревищко" и модерната бизнес картичка, е наистина знаменита. Поставена във вода, тя буквально се разлива, за да стане малко свежо кътче зеленина в сивия офис, което никой не би искал да прибере във визитник.

Масата на бъдещето представяне не е само маса, но и разклонител. От всяка страна има електрически изходи, които улесняват работата при използване на електроуреди. Също така спестяват недобството, причинено от разклонителя.

Сензорен панел за имитация на усещания при допир

още по-емоционално филмите и игрите от компютърни екрани. "Сенс" е устройство, в което са вградени 12 касети, пет от които създават усещане за кисело, горчиво, сладко, лято и солено. Седем други касети осигуряват различни аромати, а специален синтезатор ги комбинира, за да пресъздава практически всякакво усещане.

Устройството е снабдено и със сензорен панел за имитация на усещания при допир. Като поставят ръката си в специален процес, хората могат да почувстват изображението на екрана, включително неговата температура, текстот и търърост. При разработка на устройството компанията е използвала последните постижения на нанотехнологии. "Сенс" въздейства на рецепторите на човека, които интерпретират получените сигнали и ги предават към мозъка.

Страниците подгответи
СИМОНА СИМЕОНОВА

Какво е подходящо да облечем за бизнес среща

ЧЕСТО СЕ КАЗВА, ЧЕ ПОДРЕХИТЕ ПОСРЕЩАТ, А ПО УМА ИЗПРАЩАТ...

Важно при всяка среща е какво впечатление оставяме в отсъщната страна. Когато от срещата зависи работата ни, решението обикновено затруднява доста от нас. За да сме сигурни, че не сме допуснали големи грешки, е важно да знаем и да спазим някои основни правила при подготовката за бизнес среща.

Какво е йерархичното ви място

Не е прието по-нисшестоящите в йерархичното ниво служители да изпъкват с облеклото си пред висшестоящите. Това правило трябва стриктно да се спазва. Ако не сте начело на преговарящата група, трябва да се съобразите с облеклото на по-висшестоящите представители на вашата фирма, дори и да можете да си позволите по-скъпо облекло.

Трябва да бъдете забележими, но не фрапиращи

Защо е толкова важно да се спазва това правило? Защото решението по време на срещата взема ръководителят на групата, а той няма да има авторитет пред отсъщната страна, ако не изглежда като главен преговарящ. Подсъзнателно хората възприемат като главен този от групата, който изпъква с облеклото и държанието си. Ако решението се вземат не от най-авторитетно изглеждащия член на групата, отсъщната страна подсъзнателно ще възприеме, че с тях преговаря немного отговорно лице, което може да ги засегне, или че главният преговарящ се влияе от мнението на екипа си, което ще разклати доверието във взетите от него решения, а това не е изгодно за никого.

Ако сте начело на прего-

варящата група, облеклото ви съответно трябва леко да изпъква над това на другите членове на екипа ви. Различната трябва да бъде забележима, но не и фрапираща. Дори да преговаряте по дънки, вашите дънки трябва да бъдат от някаква по-специална марка. Изпъването се постига не с по-различен, покрещящ цвят, а с по-скъпо и елегантно облекло и аксесоари. Когато пък сте единствен преговарящ, вашата роля винаги е главна.

Кои са другите участници

Няма универсална бизнес среща. В зависимост от областта, в която работите, на вас ви се налага да преговаряте с различни хора. Има разлика да присъствате на бизнес среща с банкери или да сте член

в положение, когато вие сте по дънки, а отсъщната страна е издокарана със скъпи костюми или обратното.

Между другото най-добрият начин психологически да потиснете съпротивата на отсъщната страна, ако целите точно това, е да покажете с облеклото си и с цялостното си държание, че имате по-висок социален статут от опонентите си.

Костюмът винаги остава универсално бизнес облекло както за мъжете, така и за жените.

За жените само бихме могли да препоръчаме да обличат костюми с пола. Психологически мъжете по-добре възприемат жена, облечена с пола, дори и да тъвърдят обратното, а на една жена ще е от полза да има едно психологическо оръжение в повече. Когато имате среща с жена, сложете си костюм с панталон - така тя няма да ви възприема на подсъзнателно ниво като съперница. Когато срещата е със смесен екип, при избора на полата или панталона ориентирайте се по това, кой стои начело на отсъщната преговаряща група.

Къде ще се провежда срещата

Когато срещата се провежда на "ваша територия", вие имате психологическо предимство пред другата страна. Освен това най-вероятно знаете къде точно ще седнете или ще застанете. Срещите извън офиса, който познавате, могат да

Екипът с всичко трябва да демонстрира, че има по-висок социален статут

ви изненадат. Например сложили сте стари обувки, а срещата се провежда на стъклена маса. Бъдете сигурни, че през цялото време присъстващите ще обръщат повече внимание на вашите обувки, отколкото на това, което казвате. Късите поли са друг потенциален проблем, жените знаят защо.

Помислете предварително чантата ви да изглежда достатъчно добре, защото може да ви се наложи да я сложите на много видно място.

Какви са Вашите ангажименти по време на преговорите

Когато по време на бизнес среща ви се налага да ставате и например да представите нещо, обрънете внимание дали можете, без да разваляте цялата визия на облеклото си, да вдигате ръка или да стоите прав дълго време. Няма

Официалният костюм си остава универсално бизнес облекло

облеклото ви трябва изцяло да отговаря на сезона. Не е допустимо през зимата да се явите облечени в костюм от паясчна коприна, дори това да ви е единствен официален костюм. Погрижете се навреме да имате бизнес облекло за всичките сезони. През лятото това могат да бъдат по-леки костюми от коприна или сменени тъкани. Не се препоръчват чисто ленени или чисто памучни облекла, защото те много се мачкат. Дрехите дори и в най-голямата жега трябва да бъдат с дълъг ръкав. За жените е позволен ръкав, но в никакъв случай къс или без ръкав. Мъжете трябва да са с костюм, като единствено, което могат да си позволят, е ризата с къс ръкав под сакото.

През останалите сезони е добре костюмът да бъде от тънка вълна. Избягвайте плетените дрехи. Не си слагайте ботуши. Дори и в най-големия студ трябва да си носите обувки, с които ще можете да смените дебели ботуши. Това трябва да стане преди срещата и в никакъв случай в присъствието на отсъщната страна. Можете да го направите например в колата по време на пътуването към мястото на бизнес срещата. Обувките са универсален начин да имате завършен тоалет, но ако със сигурност знаете, че срещата ще се провежда на много студено място, не се шегувайте със здравето си и си сложете дебели ботуши. Можете да изберете по-къс модел или да ги скриете под панталона.

Що се отнася до конкретните модели и кройки на облеклото, изберете си кройка, която със сигурност отива на вашата фигура. Универсалните цветове са оттенъците на сиво, бордо и бежово, за жените. Не е прието да се слагат шарени дрехи, както и тези, излизящи извън традиционния бизнес стил. Тази зима тъмните официални костюми са много популярни. Но препоръчваме да избягвате чисто черен цвят на костюма, стига да не сте погребален агент или сервитьор. По-добре е да си изберете костюм в тъмносив, тъмнолилав, много тъмносин цвят. Останалото зависи от вкуса ви.

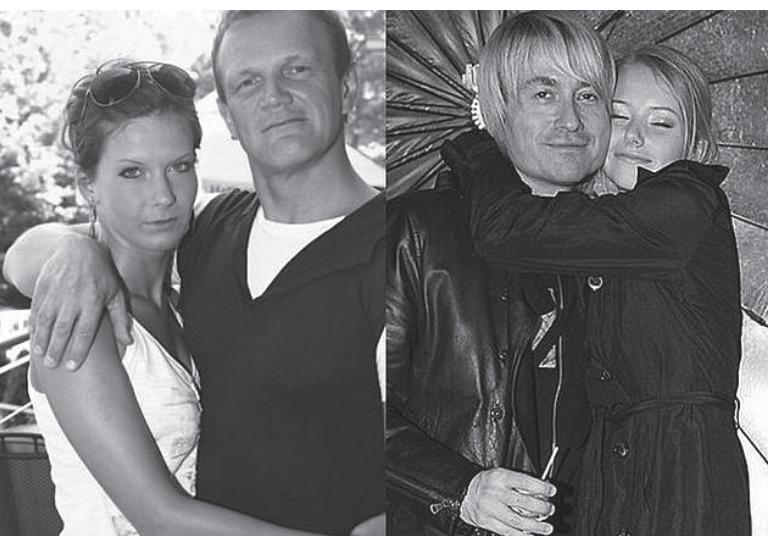
Тайната за идеално семейство:

мъжът по-стар с 5 г. и... не много умен

Поне такава е статистическата формула на щастливото семейство според учени от бизнес училището в Женева, Швейцария. Според тях жената трябва да е "с 5 години по-млада от избранника си и да произхожда от същата културна среда", като освен това "да притежава по-висок интелект от съпруга си".

Данните са събрани от над 1000 семейни двойки на възраст между 19 и 75 г. Това, твърдят специалистите, дава възможност да се опише доста точно какъв трябва да е всеки един от двамата партньори в "безупречното семейство": съпругата следва да има висше образование и още по-добре научна степен, докато за съпруга това съвсем не е задължително. "Ако следвате това правило, шансът ви да създадете здраво семейство се увеличават с поне 20 на сто", твърдят авторите на изследването.

Любопитен е и един от примерите, които те дават, за устой-

чив брак - този на британската кралица Елизабет II и нейния съпруг Филип. 83-годишната кралица е по-млада с 4 г. и 10,5 месеца, и двамата произхождат от една и съща среда. Избягвайки да сравняват интелекта на

краалската двойка, швейцарските учени все пак акцентират върху "вродената дипломатичност" на кралицата. Брачният съюз на краалската двойка е склучен през 1947 г., т.е. е показал своята устойчивост вече над 60 г.

Повечето хора фантазират за секс, но не с партньора си

Повечето мъже и жени фантазират за секс, но обект на тайните им желания изключително рядко са собствените им половинки, показват данни-

те от допитване на американски психолози от университета "Вермонт". 8 на сто от мъжете и 80 на сто от жените са признавали, че в техните сексуални фантазии присъстват хора, с които те нямат в момента интимни отношения или дори не познават лично.

Оказва се, че жените имат склонност най-често да си фантазират за своите бивши партньори, докато мъжете се отдават на своите сексуални идеали, твърдят учени. Колкото по-дълго време хората са в интимни отношения и колкото повече сексуални партньори те са имали, толкова по-голяма е вероятността да фантазират за секс с някой друг, който въобще не прилича на настоящия им партньор, допълват още психологите. Освен това мъжете със сексуални фантазии за други жени е много по-вероятно да изневерят на своите партньорки, което не е доказано за жените.

Минералната козметика

За универсалната красота, или природната сила на минералите

За ползата и целебните свойства на минералната вода се знае още от античността. Колкото до минералната козметика, тя се появява едва преди около 30 години, но бързо успя да се наложи заради няколко свои предимства: тя е подходяща за всеки тип кожа, многофункционална и хипоаллергенна, почти няма противопоказания.

Самото название говори за това, че в основата на минералната козметика стоят минерали, т.е. природни вещества, чието действие е проверено с времето. Всички те са различни по своето

въздействие и всеки компонент по особен начин способства за подобряването на обмяната на веществата и обновяването на

клетките. Именно по тези причини някои определят минералната козметика като универсална.

Тя добре абсорбира кожните мазнини, а това е особено важно за хората с мазна кожа, на които е по-трудно да си изберат подходящия крем или лосион, грим или червило.

Минералната козметика се смята за незаменима и при чувствителната и проблемна кожа, тъй като тя оказва противовъзпалително и антисептично действие.

Освен това минералите са полезни и за зрялата и старееща кожа - те я овлажняват и успешно прикриват бръчките.

Митове за хляба... и истината за тях

Съдейки по неоспоримия факт, че хората ядат хляб вече 10 хиляди години, спокойно можем да кажем - това е храна, която никога не омръзва. Въщност именно отглеждането на житни култури, за да бъде правен от тях хляб, е накарало номадите да потърсят плодородна земя, да останат на нея и да се превърнат в земеделци.

Дългата история на хляба обаче е породила различни погрешни съващания - някои от тях създадени в последните десетилетия, "покрай" правилата на ограничаващите диети и желанието да се живее както ни харесва, дори да е нездравословно, а да "компенсираме", следвайки някои доста съмнителни "истини".

Mum: Хлябът е вреден!

Истина: Абсолютна заблуда! Хлябът е най-функционалната храна за човека. Той е най-балансираната храна по отношение на съдържание на въглехидрати, белтъци и мазнини съобразно нуждите ни, като е изключително важен и достъпен източник на ценни растителни белтъчини. Хлябът е и един от основните източници на необходимите ни растителни въглехидрати - 100 г "Добруджа" съдържат около 8,5 г белтъчини, 1 г мазнини и 46 г въглехидрати.

Хлябът съдържа всички незаменими аминокиселини, като в по-голямо количество са левцин, фенилаланин, метионин, триптофан.

Той е добър източник на витамини от група В и на минерални вещества - калий, калций, магнезий, натрий, фосфор, желязо. Съдържа и баластни вещества - фибри, които не се разграждат при храносмилането и се изхвърлят почти напълно. Тези баластни вещества обаче имат важна роля - преминавайки през червата, стимулират дейността им, отнасяйки със себе си излишните мазнини от храната. Така помагат за намаляване на лошия холестерол в кръвта.

Доказано е, че човек може да оцелее дълго време, като яде само хляб.

Mum: От хляба се пълне!

Истина: Това е широко разпространеното погрешно съващане. Човек пълне не защото яде много, т.е. приема много калории, а защото поема повече енергия, отколкото изразходва. Дневните нужди на човека са от 2400 до 3000 ккал, в зависимост от физическите му натоварвания. Хлябът далеч не е високоенергийна храна - 100 г "Добруджа" съдържат 237 ккал, или с други думи една филийка хляб съдържа около 75 ккал. За сравнение 100 г чипс съдържат около 550 ккал, 100 г шоколад - 560 ккал, 100 г кашка - възторга - 390 ккал.

Първата задача на три от четири жени, решили да отслабнат, е да го изключат от менюто си. Абсолютно погрешна тактика, защото хлябът, точно обратно на общо приетото мнение, помага за намаляване на теглото и за възвръщане на добрата ни форма.

Mum: Хлябът съдържа много сол!

Истина: Хлябът, който се предлага на нашия пазар, съдържа около 1 г готварска сол на 100 г продукт. Среднодневно българинът яде по 285 г хляб, следователно приема 2,85 г сол. По данни на МЗ консумацията на сол в България е около 15 г дневно.

Mum: Ръженият хляб е по-полезен от пшеничния!

Истина: А задали ли сте си въпроса "С какво?" Не са установени някакви сериозни предимства на ръжения хляб пред пшеничния. Основната разлика е, че ръжените зърна съдържат полифеноли, които имат антиоксидантно действие. В сравнение с пшениченото зърно има по ниско съдържание на белтъчини и въглехидрати. Ръженият хляб е по-ниско калоричен от пшеничния. Ръженият хляб повлиява благоприятно инсулинния и глюкозния метаболизъм, намалява риска от диабет тип 2 и е подходящ за диетата на диабетици.

Пълнозърнестото ръжено брашно е малко по-богато на полезните за здравето растителни влакнини в сравнение с пълнозърнестото пшеничено брашно.

Недостатък на ръжта е и съдържанието на фитинова киселина, която се свързва с калция от храната и той не успява да се усвои от организма.

Същевременно ръженият хляб е с много по-висока киселинност от пшеничния. Не се препоръчва на хора с повищена стомашна киселинност.

Ръженият хляб се изключва напълно от менюто при язва на стомаха, при заболявания на черния дроб и жълчката. Не е подходящ за хора, работещи при високи натоварвания. Вкусово не е типично за българина.

Истината е, че е желателно веднъж седмично да се яде ръжен хляб.

Mum: В хляба има „химия”!

Истина: А каква по-точно "химия"? В хляба няма "химия". Той се прави от брашно, вода, мая и сол. Заблудата е останала от зората на демократията, когато начинаещи хлебари продаваха бухнал бял хляб, оцветен с малцов брашно, като "черен".

За да сте здрави, консумирайте редовно хляб. Няма вреден хляб, има неправилно хранене. Редувайте различните видове за по-пълноценно и по-здравословно хранене.

Родители отиват на лекар.

- Какво ще бъде, докторе, момченце или момиченце?

- Като порасне, само ще реши.

Лекарят към пациентата:

- Ако не пиете, ще си удължите живота.

- Абсолютно вярно, докторе. Вече една седмица как не пия, а ми се струва, че е минала цяла година.

Възрастна двойка лежи в леглото. Съпругът заспива, но жена му е в романтично настроение и иска да си приказват.

- Когато ме сваляш, ти ме държеш за ръка.

Мъжът ѝ уморено се пресяга и стиска дланта ѝ за миг, после пак се опитва да заспи. След малко тя казва:

- После ме целуваше.

Леко раздразнен, съпругът я целува по бузата и отново се унася.

След трийсет секунди жената казва:

- После ме хапеше по шията.

Той ядосано отмята завивката и става от леглото.

- Къде отиваш? - питат го тя.

- Да си взема зъбите!

Бойко Борисов отишъл на визита в старчески дом, за да ободри старците. Но там с изненада установил, че никой не го познава. Хората изглеждали озадачени. Накрая се приближил до една възрастна госпожа и я попитал:

- Знаете ли кой съм?

- Не се беспокой, скъпи - прошепнала тя.

Старшата сестра ще ти каже.

Пътен полицай в малък град спрял шофьор за превищена скорост.

- Но, господин полицай, мога да ви обясня...

- започнал шофьорът.

- Спестете си оправданията - прекъснало го ченгето. - Ще почакате в затвора, докато се върне началникът.

- Но, господин полицай...

- Мълквайте - озъбило се ченгето. - Отивате в затвора. Началникът ще се заеме с вас, като се върне.

След няколко часа полицаят отишъл при арестанта.

- Имате късмет, че днес се жени дъщерята на началника. Когато се върне, той ще е в добро настроение.

- Не разчитайте на това - отвърнал арестантът. - Аз съм младоженецът.

Новопостъпил нюйорски полицай за пръв път излязъл с патрулна кола. Сержантът му дал по-опитен партньор. След час ги пратили да разпръснат група хора, които се мотаели на ъгъла на Четирийсет и трета улица.

- Аз ще се справя сам - възбудено заявил новобранецът. Когато стигнали на Четирийсет и трета улица и видели малката тъпла на ъгъла, той скочил от колата и извикал:

- Добре, разкарайте се. Нямаете ли си домове?

Тълпата не бързала да изпълни заповедта, затова полицаят повторил:

- Хайде, разотивайте се.

Озадачени, хората бавно тръгнали в различни посоки. Но новобранецът се качил в колата.

- Не беше зле, а? - гордо попитал партньора си той.

- Да, добре се справи.

Жалко, че беше автобусната спирка...

Пътен полицай в Дъблън спрял пиян шофьор малко след полунощ.

- Извинете, господине - като надникнал през прозореца на колата, казал полицаят. - Пили ли сте?

- Естествено - отвърнал шофьорът. - По обяд обърнах пет половинки гинес с приятели си, после се прехвърлих в бара на О'Мали и цял следобед пих уиски с бира за разредител. После удалих шест двойни брэндита и накрая изпих няколко чаши с едни стари приятели, просто за компания. След това закарах един от приятелите си въкъщи и изпих няколко кутии бира там, защото не беше учтиво да му откажа.

- Разбирам - казал полицаят. - Боя се, че ще трябва да ви помоля да слезете от колата и да надуете балона.

- Защо? - попитал пияният. - Не ми ли вярвате?

Бандити влизат в банка и нареждат на всички да си съблекат дрехите и да легнат по очи на пода. Една нервна блондинка се събличи, но ляга по гръб.

- Обърни се, Манди - прошепва момичето до нея. - Това е обир, а не служебен купон.

След като шофирал цяла нощ, призори един

търговски пътник все още бил далеч от дома си. Той решил да спре и да поспи час-два. Само че си нямал и представа, че е паркирал на главния маршрут за джогинг в града. Едва успял да задреме, когато на прозореца на колата се почукало. Бил един от бягащите за здраве.

- Колко е часът? - попитал той.

- Седем и петнайсет - сънено отвърнал търговският пътник. Опитал се пак да заспи, но скоро друг бягащ за здраве почукал на прозореца.

В окопите по време на Втората световна война дебнат офицер, сержант и редник. По едно време курсум ранява редника. След около час агонизиране офицера се обърнал към редника и му казал:

- Стига си пищял бе, бъди мъж. Ето, виж сержанта, с граната го учелиха, не е мъръдал, не е гъкнал.

Две кокошки разговарят:

- Съпка, ти какви яйца снасяш?

ЕРИК ЛИПИНСКИ - ПОЛША

Еврокласици

- Колко е часът? - извикал той.

- Седем и трийсет - ядосано отвърнал мъжът. И отново се опитал да задреме, но скоро трети бягащ потропал на прозореца.

- Колко е часът? - изкрящял той.

- Осем без петнайсет - изсумтял търговският пътник. Това преляло чашата. Той взел лист и молив и поставил надпис на прозореца: "Не знам колко е часът!" Едва успял отново да заспи, когато поредният бягащ почукал на прозореца и извикал:

- Ей, приятел, осем без пет е.

Миналата година в Брюксел един белгиец отишъл при местния свещеник и се изповядал:

- Прости ми, отче, защото съгреших. През Втората световна война скрих един еврейин на тавана си.

- Това не е грях - отвърнало отчето. - Направил си голяма добрина.

- Но аз го накарах да ми плаща по трийсет франка за всяка седмица.

- Признавам, че това не е много великодушно - казал свещеникът, - но си го направил за добра кауза.

- Благодаря ти, отче - отдъхнал си мъжът. - Това е огромно облекчение за мен. Имам само още един въпрос.

- Какъв?

- Да му кажа ли, че войната е свършила?

- От 14 стотинки. Ати?

- Е, аз от 16, съпка.

- Ти пък, съпка, за 2 стотинки ще си скъсаш задника.

Един петел си разхождал кокошките из двора, когато се натъкнали на щраусово яйце. Петелът навъсено погледнал кокошките и казал:

- Не искам да ви обиждам, но вижте само какво произвежда конкуренцията в чужбина!

Въпрос: Защо слонът е сив, голям и набръкан?

Отговор: Защото ако беше малък, бляг и гладък щеше да е аспирин.

Блондинка започва да мие косата си с шампоан, но в банята влиза нейна приятелка.

- Защо пред това не си си намокрила косата?

- Защото на шишето пише: "За суха коса".

Две мутри си говорят:

- Тиква, абе вчера те гледам в един ресторант с една мадама. И през цялото време ѝ целуваше ръката. Голем джентълмен си станал нещо, а?

- Не бе, Картоф, тоя тъпак келнерът не ми беше сложил салфетка....

Двама английски джентълмени седят в клуба за следобедна цигара.

- Кажете, Джеймс, какво мислите за бягането за здраве?

- Аз смятам, Арчибалд, че това е една голяма глупост!

- Защо смяташ така, Джеймс? Всички казват, че е полезно...

- Виждете ли, Арчибалд, когато тичам за здраве, винаги ми се разлива уискито от чашата...

Габровец пита малкия си син:

- Помниш ли, сине, какво ти подари Дядо Коледа?

- Да, тате! Един бонбон! Не виждаш ли, че аз още го смучам?

- Дай, сине, да му махна целофана.

Старият Макдърмот е на предсмъртно легло.

Жена му се доближава, за да чуе последните му думи:

- Да знаеш, че Макмълън ми дължи 13 паунда - казва, задъхвайки се, Макдърмот.

- Тъй, добре, няма да забравя - отговаря жена му.

- А на Маккинли дължа 10 паунда... - продължава Макдърмот.

- Ей на, пак започна да бълнува! - си мърмори жена му.

Американски ветеран разказва пред деца спомени от войната във Виетнам.

- Нахлухме на тяхна територия и започнахме да унищожаваме всичко наред. Още малко ни оставаше до Ханой... Тогава изведнъж се появиха едни едри руси мъжки и като ни подпукаха с шутове, та обратно чак до границата.

- А защо с ритници, какво са правели с ръцете си? - пита едно хлапе.

- Дърпаха си очите настриди, за да приличат на виетнамци...

Разговор между двама просяци:

- Знаеш ли какво се е случило с Иван?

- Не, какво е станало?

- Започнал е работа.

- Винаги съм подозирал, че за пари е готов на всичко...

Как математикът вика кокошките?

- 3.14, 3.14, 3.14!

- Новия пациент ще го обслужвам само ако гипсирате и другата му ръка, професоре! - оплаква се медицинската сестра.

Двама убийци чакат

жертвата си да се приbere от работа в обичайния си час. Човекът обаче закъснява. Единият от убийците се тревожи:

- Ей, какво става бе? Да не му се е случило нещо лошо?

- Донесох ви моята първа писка!

- А какъв е сюжетът?

- Тя го обича, а той обича...

- Друга?

- Не, нея.

Людмил АСЕНОВ

Колко милиарда сме ние, свестните?

Божидар ТОМОВ

Както добре знаем, животът е пълен с противоречия. Между небето и земята, между свекървата и снахата, между мъжете и жените. Основното противоречие е, според мен, между доброто и злото, това е като че ли главното, на което сме се учили в детството. Добра е Червената шапчица, каквото и да се говори впоследствие за нея по разни вицове, а вълкът е лош. За бабата не е ясно каква е точно. И ето от това положение тръгват някои неясности. Горе-долу както с бабата от приказката, стоят нещата и в нашата действителност. Чувал съм да казват, че таксиджите, да речем, са бандити. И понякога наистина е така. Но понякога е точно обратното. Има онакива, но има и такива.

Литературните критики, които са майстори по измисляне на етикети, определят: този писател е реалист. Добре, реалист, но бездарник. Друг някой също е реалист - пък талантлив. Но вместо да се каже: този е бездарен, а онзи не е, казва се за двамата вкупом, че са писатели-реалисти. Аз в живота си съм също реалист. И виждам следното: да се говори и пише, че бизнесмените са мутри. В действителност някои бизнесмени са мутри, други са обикновени крадци, трети са будали, четвърти са много и много даже свестни хора. Казват, че учителите са... а бе нека не цитирам... Самият аз в далечното минало съм бил великолепни учители и такива, които ме е срам, че ги познавам изобщо.

Казват, че лекарите гледат само как да ти издърпат парите от джоба и те поддържат жив само и само, за да изпаднат някакви средства от тебе. Ами познавам такива лекари, но познавам и други: които са готови да те убият не ако им предложиш пари, а само ако го загатнеш. Познавам лекари, на които пациентът ако занесе бутилка за подарък, лекарят веднага я отваря и бързо я изпиват заедно двамата с пациентата. Слушам какви ли не смешки за депутати и за министри. Тук вече, забележете, навлизам в по-висока материя. Не можете да си представите обаче колко много свестни личности има и в тази група на българското население.

Разбира се, трудно е отведенък да се определи кой е добър и кой лош от дадена категория хора. Да не говорим, че преценката е твърде често субективна. Аз срещам понякога и даже често, няма да ми повярвате, но наистина срещам възпитани, любезни, услужливи чиновници в различни поделения на държавната администрация. Едно време ги наричахме бюрократи. Добре, нека да са. Но значи има добри бюрократи и лоши бюрократи. Преди много години писах нещо в един вестник за един събирач на марки, който беше ограбил дете - свил му някаква наследствена там колекция. Леле - като ме насочиха филателистите: обиждал съм бил световното филателно движение! Не обиждах световното филателно движение, а един отделен филателист.

Та преди да кажем тези са такива, а онези онакива, да помислим за миг, да си припомним случаи от собствени наши си събития и да отсъдим, че всичко си зависи от ЧОВЕКА. С каквото и да се занимава той. Защото не може на Земята да сме няколко милиарда хора и всеки от нас да е свестен, нали?

АКО ПРОЧЕТЕТЕ НЕЩО ТАКОВА В УТРЕШНИТЕ ВЕСТИНИЦИ, НЕ СЕ УЧУДВАЙТЕ!

Рашко СТОЙКОВ

ПОЛИЧБА: ЗАТРУПА НИ РОЗОВ СНЯГ!

**ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: ИСКАМЕ
ИМПИЙЧМЪНТ НА ПРЕЗИДЕНТА
ЗА РАЗГЛАСЯВАНЕ НА КЛАСИФИ-
ЦИРАНА ИНФОРМАЦИЯ, КАЗ-
ВАЙКИ КАКВО МИСЛИ ЗА
ДЯНКОВ.**

**ИВАН КОСТОВ: РАЗПУСКАНЕ НА
ПРЕЗИДЕНТСТВОТО, ПАРЛАМЕН-
ТА И ПРАВИТЕЛСТВОТО И
ИЗВЪНРЕДНИ ИЗБОРИ ЗА НОВ
СВЕТИ СИНОД!**

**БОЛНО БЕБЕ ТЪРСИ ДОКТОР НА
АВТОСТОП!**

**МАРТИН ДИМИТРОВ: АКО
ПОСТРОИМ АЕЦ „БЕЛЕНЕ“,
ВСЕКИ ВТОРИ БЪЛГАРИН ЩЕ
БЪДЕ УДАРЕН ОТ ТОК!**

**ЗА ЕДИН МЕСЕЦ 100 000
ЗАПОЧНАХА РАБОТА КАТО
БЕЗРАБОТНИ.**

**ЛЕКАРИТЕ СТАЧКУВАТ, ДА СЕ
ГОТВЯТ ГРОБАРИТЕ!**

**СЕДЕМ МЕДИИ СЪДЯТ ЗА
НЕЛОЯЛНА КОНКУРЕНЦИЯ БАБА
ОТ ЛОМСКО СЕЛО, ИЗДАВАЩА
РЪКОПИСЕН КЛЮКАРСКИ
БЮЛЕТИН.**

ДОБРА НОВИНА
БОЙКО ИЗМЪКВА БЪЛГАРИЯ ОТ КРИЗАТА, ЗАДЪЛЖАВАЙКИ ДЯНКОВ
ДА ДАДЕ СЪГЛАСИЕ ХОЛИВУД ДА ЕКРАНИЗИРА СТЕНОГРАМАТА!

ОЩЕ ПО-ДОБРА НОВИНА

КАБИНЕТЪТ БИЛ ГОТОВ С ТАЕН ПЛАН „РЕНЕСАНС“ ЗА ТАЙНО ИЗЛИЗАНЕ ОТ КРИЗАТА!

Почти приказка

Иван ДЕЕВ

Началото е приказно:

Имало е едно царство държавен кебапчия. Произвеждал той вкусни кебапчета и тъй като не били скъпи, поданиците консумирали без много да му мислят. Но настъпили промени - държавният кебапчия пак произвеждал вкусни кебапчета, но вече десеторно по-скъпи. Наложило се хората да намалят консумацията, но кебапчетата все повече поскъпвали и поскъпвали. Прегъръщал на сухо поданикът, прегъръщал пък решил да спре кебапчетата - зер вече му било трудно да плаща... Спрял да консумира, но кебапчията отсякъл: "Ядеш не ядеш, ще плаща, щото става дума не само за кебапчетата, а и за миризмата им!"

Дотук с приказката!

Скъпо ни излиза днес отоплението. Вече от година рязко намалих потреблението, но сметката си е все същата! "Дявово разпределение", "Температурни кофициенти", "Осреднени специфични разходи за предходен отоплителен сезон", "Индивидуални разпределителни единици", "Отопляем по проект обем на имота" и все такива, и все такива... Всичко това трябва да ми обясни защо плащам за стока, която не получавам. Реших - отказвам се от тоя тарикат-кебапчия и изключвам всички връзки с топлофикацията... Сега чакам сметката - колко ще трябва да платя за миризмата на тия неполучени кебапчета в края на сезона!?

Тодорка ВЪЛЧЕВА

Молитвите на българите взеха да завършват все по-често с "аман".

Само зрелите мъже не се връщат по-рано от командировката.

Хванаха Трактора! Дали ще смеят да приберат и Комбайната?

Привиквам вчера Компирчето. От как прибраха брат му - Компира, аз съм го зел на отлеждане. Уча го, възпитавам го, абе като мое дете го чувствам. Та привиквам го и го гледам строго:

- Компирче, ти ли отараши апартамента на депутатата Карамаймунов?

Лапето гордо:

- Аз, бате Митко! Не помниш ли, че ти дадох кило и двесте злато от бижутата на жена му?

- А! - викам. - Това злато от него ли беше, бе?

- От него! - кима Компирчето.

- Компирче - викам, - я се наведи!

Такъв шамар му забих, че и двете уши му дадоха заето.

- Що ме биеш, беее?! - ревна лапето.

- Нали ти дадох твойто?

Аз обаче се едно

ЗАНАЯТ С МОРАЛ

Митко МЕТОДИЕВ

нишо, щото, нали, провеждам възпитателна дейност, продължавам да питам:

- А вилата на оня банкер, как му беше името, ти ли я препила?

- Да не ме биеш пак? - отстъпва крачка назад малкият.

- Бе, ти кажи, па ше видим!

- Еми...

- Я се наведи!

И шааат! - още един шамар.

Онова пак ревна:

- Ама защо бе, бате Митко? Да не ти е братовчед тоя банкер?

- А джипа на митничаря Коцелиев ти ли го дигна?

- Ако пак ше ме биеш, нема да ти кажа!

Аз обаче - строг и справедлив:

- Я се наведи!

Компирчето се дърпа:

- Нема па да се наведа!

- Наведи се да не ставам!

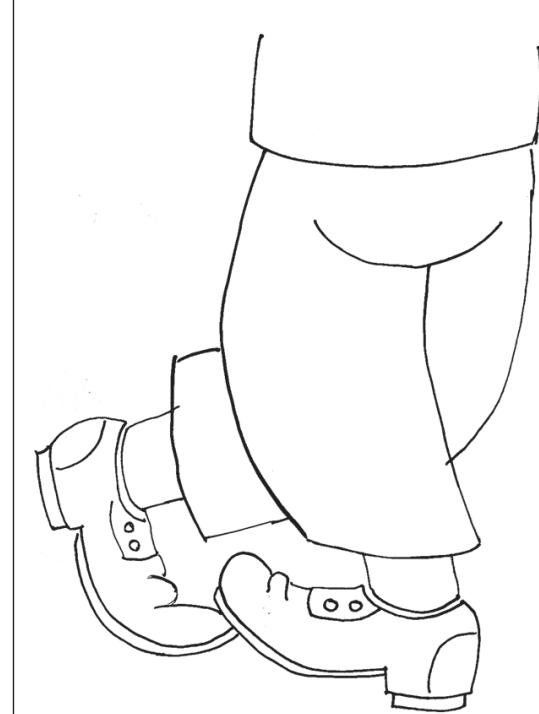
Е, наложи се да стана.

И като го подбрах - бой, бой, бой! Онова скимти, аз бия! Обаче не само бия, а ми и говоря, щото, нали, възпитание провеждам.

- Колко пъти съм ти казвал?! - викам. - Колко пъти съм ти казвал аз, в нашия занаят има морал! Морал! Ясно ли е?! От колеги не се крадне! Запомни, от ко-ле-ги не се крадне!

Смлех го от бой. Но съм сигурен, че след време ще ми е благодарно лапето. Щото в нашия занаят верно има морал. И който не го спазва, излизва от играта!

Васил МАНОВ

ПЕГАС

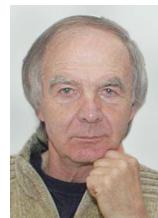
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

СЪБОТА 13 МАРТ 2010, БРОЙ 060

От редактора

Ботев, Симеон Радев и Стамболов

Борис ДАНКОВ

Е, и каква е разликата между някогашния и новия Стамболов? Ами тази, че докато първият се е борил срещу деспотаторите на Александър Батенберг, вторият е организирал импийчмънта на Първанов. Различават се и по това, че докато единият, по сумите на Симеон Pagev, е „ял сурбия за залък на изгнанието“ във Влашко, другият е ритнал топка в Банки и Симеоново. Отличават се още по това, че някогашният Стамболов е бил смес от енергия и ловкост, фатализъм и мнимелност. Докато новият - от себичност, мегаломания и шопско твърдоглавие. Разликата е още в любодолизците и слагачите на някогашния и днешния Стамболов. Предишните са били колено-преклонни нему либерали, регенти-русофоби и тях подобни. Днешните - и русофоби, и русофили, които му окачват почетни знаци и връчват грамоти с образа и името на самия Стефан Стамболов.

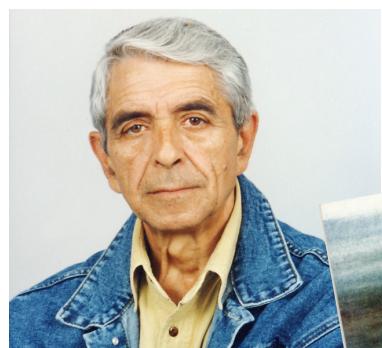
А иначе, за да не си крият душата, не можем да не припомним някои факти ис-

торически. Като този например, че дори самият Ботев е бил съвсем наясно с „величието“ Стамболово, но кое то днес у нас се заплесват отляво и отясно, като му кагаят емфии и тамян. Случаен ли е фактът, че отношението на главния хъш към Стамболов е било дотолкова, доколкото да не се разруши крехкото им приятелство. Именно поради това между двамата никога не е имало никакви близки отношения. Ботев общува и си пише писма с Иван Драсов и Кирил Тулешков, с кого ли не, но не и със Стамболов. Нещо повече - в писмо до Ив. Драсов от 16 март 1875 г. той го характеризира съвсем лаконично: „Стамболов се крие под лицето от свирепите преследвания на турско правителство.“ А случайно ли е това, че по време на Априлското въстание главният апостол на Търновския революционен окръг се скрива, като оставя Цанко Дюстабанов, Бачо Киро и Стефан Пешев да си бълскат главата с никнешите като гъби предателства и да заплатят с живота си за турска жестокост, докато през това време той запраща в Румъния...

Ама, дами и господа, не се заигравайте с личности и символи и с тогава „Стамболова“, за да не събудите злите духове, че тогава... Тогава - Бог да пази България!

ЧРД

Карол Николов - с юбилейна книга

разна проекция на българския дух и самобитност. По сумите на известния литературен историк Ивайло Христов „на ожесточението на делинка Карол Николов противопоставя единението и доброто-въорството.“ Със своята поезия той „ненатрапчиво и доловчиво ни среща с тревогите и съмненията на своето време, без да заиграва с различни идеологеми“.

Стиховете в новото възежично издание са преведени на английски от Лина Молерова, Людия Шведова и Мариана Ревенска. Книгата е дело на малко известното издателство „Зов“. С нея поетът ще отбележи своята 75-годишнина. Честито!

„Споделени пространства“ е озаглавена най-новата поетична книга на Карол Николов, която излиза в българо-английско двуезично издание. В нея авторът продължава поетическата насока от лиричните си сбирки „Частен параклис“ (2003) и „Стародавни напеви“ (2004), от по-новата си книга „Виенско колело“ (2009). Характерна за тях съкровената лирична изповед, персоналистичната духовна насоченост, която ги превръща в своеоб-

ПРЕМИЕРА

Христо Смирненски излиза на компактдиск

Стихотворения на Христо Смирненски в луксозно оформлен компактдиск пусна ЦАПК „Прогрес“ ОД - София. Това е първо по рода си CD-издание, което включва емблематични стихотворения на пролетарски поет, като се започне от „Работникът“, „Вълкът“, „Каменарче“, „Братчетата на Гаврош“, „Цветарка“, „Юноша“, „Жълтата гостенка“. Не са пропуснати и творбите на ючбунарски лирик, посветени на „Иохан“, „Смъртта на Делеклюз“, „Карл Либкнехт“ и „Роза Люксембург“. Не са забравени стихотворенията „Москва“, „Червените ескарони“, „Северния Спармак“, „Руския Прометей“, „Ний“, „Тълпите“, „Да бъде ден“, станали образци на пролетарската класика и публикувани на страниците на „Червен смях“ и „Работнически Вестник“.

Автор на поетичния рецитал на включението в компактдиска творби на поета е артистът Мариан Marinov. Тонрежисър и музикален оформител - Иван Драголов. Издането излиза със съдействието на Националната юридическа фондация - София.

Досега в поредицата „Живото слово на българската поезия“ сме представили 65 български поети и писатели, сподели специално за ДУМА редакторът на изданието Васил Николов. През миналата година издадохме дис-

ХРИСТО СМИРНЕНСКИ

кове с творби на поетите-партизани Атанас Манчев, Иван Нивянин, Цветан Спасов, Христо Кърпачев и Васил Воденичарски. Пуснахме и две поредни издания със стихове на Никола Вапцаров.

През тази година фирмата предвижда да издаде CD-диск с творби на народния поет Иван Вазов по случай 160-годишнината от неговото рождение. Издането ще включва „Енотея на забравените“, както и едни от най-популярните стихотворения на поета „Българският език“, „Моите песни“, „Не се гаси туй що не гасне“ и гр.

ГАСТРОЛ

Плевенският театър идва със „Самолетът беглец“

СНИМКА АРХИВ НА ТЕАТЪР

Драматично-кукленият театър „Иван Радев“ - Плевен, гостува на 15 март на сцена-та на театър „Българска армия“ с пьесата на Камен Донев „Самолетът беглец“, научи ДУМА от Марина Попова.

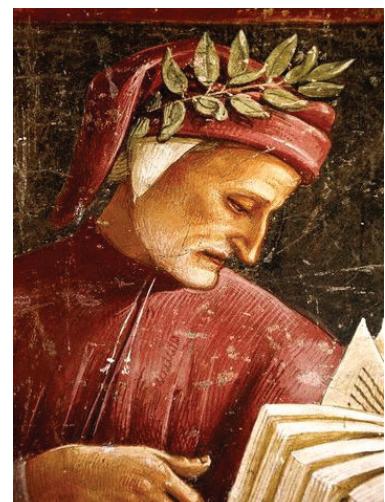
Редуването на комично с драматично, неочеквани обрани в развитието на образите, високата динамика на диалога, дълбочината на откровенията в монологите и не на последно място специфични-

ят „аромат“ на съвременната българска действителност - това са само част от достойностите на пьесата „Самолетът беглец“, за която Камен Донев заслужено получава приза за драматургия на Съюза на артистите в България през 2000 г.

Текстът на пьесата е възрастово универсален в своите послания. И въпреки че голяма част от героите са млади хора, проблемите им са общовалидни за цялото ни общество. Потребността от любов лъжа от действията на всички персонажи. Героите правят своите избори - публиката ще отсъди правилни ли са те или не. Участват Евгени Дойчинов, Генадий Николов, Сергей Константинов, Веселин Плачков, Адриан Филипов, Ива Николова, Ирина Андреева, Мариета Каълърова, Красимира Кузманова, Нина Илиева.

БИБЛИОМАНИЯ

Италианската литературна класика влиза в Гугъл

Данте Алighieri

Италианското Министерство на културното наследство е сключило договор с интернет-гиганта Google за сканиране и безплатно разпространение чрез онлайн сервиса Google Books на близо 1 млн. заглавия от италианската класика, сред които произведения на Данте Алighieri, Макиавели, Галилео Галилей и др., съобщава Би Би Си.

Това е първо по рода си подобно споразумение между правителството на една страна и американския интернет гигант. Досега подобни опции са се проваляли или са били на границата на провала. Така например Франция е блокирана разпространението на френската литературна класика под претекст, че Гугъл е нарушил авторските права на няколко издателства. Подобен конфликт е възникнал между компанията и САЩ, където през 2005 г. е бил подаден колективен иск от името на писателската гилдия и асоциацията на американските издатели за нарушаване на техните авторски права.

Според Марио Реска от италианското Министерство на културното наследство сключението на договор с Гугъл ще помогне на италианската държава да запази завинаги безценните ръкописи на литературната класика, които иначе могат да бъдат унищожени, какъвто е бил случаят с повредените хиляди стари книги по време на набоднението във Флоренция през 1966 г.

П о е з и я

Нови стихове от Иван Гранитски

Тайна

Ето значението Ето решението
екна библейския глас на Йосиф
Каква е тайната на Сътворението -
Човеците се раждат боси

Боси и самотни те си тръгват
от земята печална и тъжна
Докрая не успели да изтръгнат
събата си от клупа въжен

Към свършена на Дните те възлизат
и тлеят бавно като свещи
Разгадени са вече всички ризи
но светът е роб на вещите

Човеците продадоха душите си
отказаха се доброволно от безсмъртие
Избраха да пълзят а не да лежат
Легнете живи та да станат мъртвите

06.12.2009, Никулден

Междуметие

Листата на чинара пеят
тъй звънко и безшумно
Неказаните от мъдреца суми
в отвъдното се реят

Да би могло да ги запишем
в партитурата на Есента
ще видим че Съмртта
е неприятна и излишна

Тя е само междууметие
наситено с неясни фрази
Битието Въсъщност е изпразнено
от логика И е обятие

от нежни повеи на листи
Защо не тръгнем най-спокойно
тържествени загадъчно достойни
към зимата на мисли чисти

Графика

Стволите на белите тополи
белоснежната мъгла проболи
пазят в крехките си длани
премръзналото ято врани

Съзерцава залезът тържествено
тази залезът на ветрени вихрушки
В пейзажа всичко е божествено
трагично весело ала научким

Понеже кръстът на Съдбата
виси гори над тази пустош
вик - истинско изкуство
е графиката тайна на душата

РИСУНКА ПРОФ. БОРИСЛАВ СТОЕВ

Б е л е т р и с т и к а

Настройване на
слънчев часовник

- Китайският император...
- Кой?
- Как кой? Той! Повелителят на
Поднебесната империя...
- Ама кой?
- Хайде пак! Казвам ти Той!
- Кажи му името. Няма ли си
име?

- Щом искаш име, наречи го Тан...
Чан... Джам! Ако ти харесва повече.
Китайските императори са били
толкова много, че можеш ли да ги
запомниш! Как да изброяш мравките
в мравуняка, че и на всяка да
сложиш име?

- Добре, добре... Продължавай.
- Та този император си живеел
в гвореца, който пък се намирал
 точно под най-високия планински
връх. Чомолунгма му казвали.
Върхът бил толкова висок, че про-
бивал небето на Поднебесната и
хвърлял сянка върху гвореца. "А-а!" -
рекъл си императорът. - Тука аз
съм слънцето, само от мене може
да пада сянка." И затова забил колче
на мястото, където стоял. След
туй похапнал, подремнал край фон-
тана с лотосите, и като се събу-
дил - какво да види: сянката на
Джомолунгма се била преместила, а
забитото колче си стояло на също-
то място, но и неговата сянка се
е изместила. Замислил се тогава
императорът и отбелязал с черта
новото място. Нарекъл го Час, но

китайски. Така бил изобретен
слънчевият часовник. Въртяла се
сянката и понеже на императора му
омръзнало да се върти подир нея,
извикал най-умните мъдреци, които
пък назовал Часовници.. Те му
изобретили часовник със стрелки,
които отбелязвали всеки Час. И
всеки часовник пеел, когато извес-
тивал своя Час - един като камбан-
ка, друг като по-голяма камбана,
трети - още по-голяма камбана и се
получавала Хармония на Времето.

- Защо ми го разказваш това?
- За да го знаеш и да не се
опитваш да спираш Въртенето на
сянката, да нарушиш Хармонията.
- Затова ли онези (има се пред-
вид политиците ни. Б.а.) непрекъсна-
то се обвиняват, че "не са в час"?
И все се опитват да задържат
Въртенето на сянката...
- Да, ама не става, не става-а!
Хармонията ще се наруши.
- Чия Хармония?
- Хармонията на Света! Музика-
та на Живота!
- И после какво?
- Тогава ще има само тропот на
ботуши, които бият "в крак".
- Не те разбирам...
- Ще ме разбереш. И на това ще
му дойде Времето, както го е казал
повелителят на Поднебесната.
- Не е бил глупав този китайски
император! Как го каза? Джам ли?
- Джам, Джам... мъдростта му е
била прозрачна като джам. Като
стъкло, значи!

ТИХОМИР ЙОРДАНОВ е роден в Нови пазар. Завършил е българска филология в Софийския университет. Работи като учител, редактор във Вестник, радио и телевизия, в книгоиздателство.
Издал е книгите "Земята, която се сеихме" (1959), "Очакване на прилива" (1966), "Трудно щастие" (1970), "Разкази от старо и ново време" (1982), "Кралски гандани във Варна" (2000), "Параг" (2001), "Приказки от кафенето" (2004), "Разкази от първа ръка" и др.
Член е на Съюза на българските писатели.

Последен спомен

Посвещавам на себе си

... Камбаната удари, но човекът
още не беше умрял. Чакаха го. Пон
Неделко изглежда си имаше и друга
работка, затова избръзва с опелото.

И се завървяха любете.

А старият лежеше в одаята,
край огнището, което цял живот
му беше светило. Лежеше със за-
твърди очи, сякаш се е отвърнал
от света, който сега го изоставя-
ше. Защото не той си отиваше -
светът си отиваше от него. Неко-
личината старци, негови върстници,
мълчаливо пушеха цигари и събираха
пепелта в шепните си, макар кръгли-
ят стъклен пепелник да си стоеше
празен на масата.

Умиращият лежеше на миндера
изпружен, безразличен към присъ-
ствието им. Лицето му, с порасла
сива четина, не издаваше нито
болка, нито съжаление, а само при-
мирение. Домашните влизаха и из-
лизаха, свързваха нещо забравено,
или недовършено, вече свикнали с
мисълта за неизбежната загуба.

И ето, че дойде онази, която никога не беше влизала в този дом. Тя се появи с ръце под престиликата, криеше пригответната китка от мушкото, отгледано на прозоречния пер-
ваз. Не я посрещнаха, нито я поканиха, но тя влезе така, сякаш цял живот е извървяла това разстояние. Спря до главата му и приседна. Той отвори очи.

- Ти ли си, Мимо?...
Тя поклати глава.

- ... Донесох ти китката.
Жената измъкна изпод престиликата
си гвата стръка и ги сложи до
главата му. Тогава той рече:

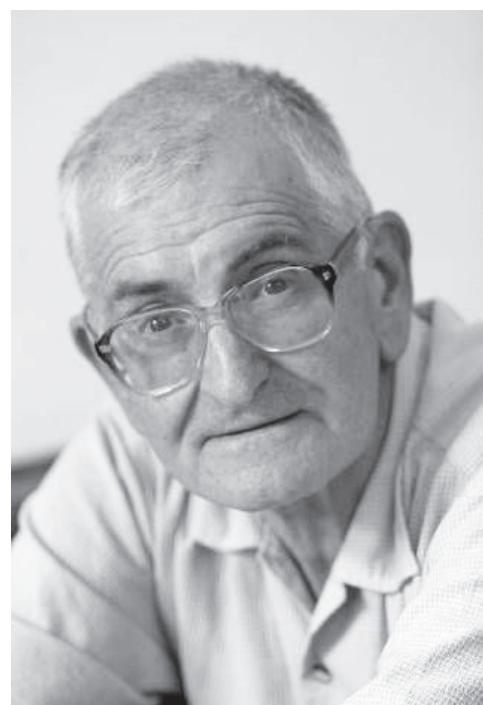
- Мимо, помниш ли... там, в нива-
та...? Еченикът беше млечен, не беше
уздял...

Тя поклати глава: помни.
Погледът му се избистри, но стана
стъклен, неподвижно взрян в нея.

Жените отведнък писнаха.
Съмртта трябваше да се посрещне
с плач.

Старците се раздвижиха, докосва-
ха с длани челото на покойника -
прощаха се.

Тогава неканената излезе - нито
му поискава, нито му даде прошка.

Проф. Чавдар ДОБРЕВ

За мен заниманията с литература никога не са били самоцел. Те всяко са участие в полемика за това как да бъде придвижван напред културният развой; как да бъде оценявана отделната личност, попаднала сред вълнолома на обществените борби; как да бъдат разкрити непомерните страдания: възторзи, страхове, отчаяния, душевни кризи, предателски разломи, смърчове от сърхледялото ни насилие и жестокости; как да се даде път на надеждата и обичта; как да бъде впрегнатата за полезни дела - в името на бъдещето, заложената искра на човеколюбие. И то - сред океана от мрак и себелубия.

Като човек с леви убеждения вярвам в един по-добър човешки живот, в който да има повече свобода и справедливост. Знайки могъществото на закона "Човек за човека е зъръ", продължавам да се надявам, че фундамент на цивилизацията е групият закон - "Човек за човека е брат"... Не смятам, по подобие на немалко днесни обществени оракули, че капитализъмът е "вечност", макар и да съм наясно: през бъдещите десетилетия над нас в България ще властва глобалният буржоазен рег.

За мен по-висока фаза на развитието е социализъмът като съзъз на алtruизма и импулса за оцеляване, като разкрепостена лична свобода и разкрепостена обществоенна енергия, тоест като състояние, максимално съобразено с вътрешните дадености на личността. Днес лявата ни интелигенция е просто задължена да извлича изводи от краха на зрелия социализъм, да констатира безността на недостатъците. Но да базира наблюденията си и върху крупните постижения на социализма през двадесетото столетие.

В началото на жизнената си пътека не съм и предполагал, че ще преживея три огромни социални промени: ще се родя в условията на капитализма, ще прекарам младост и зрелост при социализма, а след това ще бъда свидетел на реставрацията на един разхубавен капитализъм, постигнал исторически реванш и сигурен в собственото си безсъмъртие. Тези метаморфози представляват земетръси за отдалната човешка душа, но са уникатни възможности при сърдечно-въздушните различни, коренно отличаващи се и отричащи се светове.

Като представител на антисталинското поколение ме е увличала дискусията за ценностите на новата литература и за освобождаването на личността от догматичните притеснения. Едва през последните години осъзнах изцяло колко е неповторимо, могъщо "скулптирано", диалектически противоречиво и вярващо в "пътеводната звезда" литературното поколение от поети, драматурзи, прозащи, критици и есеисти, към което имам честта да принадлежа.

Опозиция срещу неоконформизма

Блазня се от мисълта, че онова, което съм писал и пиша, е въщност една опозиция срещу налагашата се днес неоконформистична идеология и естетика на постмодернизма. Наред с изигрането в култура на нихила, на тоталното разрушаване на старите ценности, на индивида - това е философия, която презира външната дейност, за да бъдат възстановени продуктите

на собственото Аз, отхвърля логиката за сметка на инстинкта и интуицията, мрази "реда" и възворява хаоса на формите, постмодернизъмът поставя и три основни цели, обслужвайки новия посткапиталистически порядък.

Това се върши с намерението за "опровергаване" на социалната идея и мисия в културата на ХХ в., за заличаване на културния принос на същото столетие с привидно възстановяване на свободата на творчеството, с хвърляне на имагинарни мостове към модернизма от 20-те години. Тази теза, подчинена на днешните властови институции, се пропагандира широко в университетите и медиите, получава всестранна поддръжка от заинтересовани външни и вътрешни институции, макар на нейните агитатори да е известна собствената им едностраночност и сълбока предубеденост.

Трите цели на екзекуторите

На първо място - да се пренапишат историита на революционната култура през XIX и ХХ в. Да се подложи на

Творци с Внушителен Влог

Нима влогът на Йордан Радичков, Димитър Талев, Емилиян Станев, Павел Вежинов, Николай Хайтов, Илия Волен, Антон Дончев, Генcho Стоев, Димитър Димов, Ивайло Петров, Ангел Караджев, Васил Попов, Йордан Вълчев, Дончо Цончев, Георги Марков, Дико Фучеджиев, Георги Мишев, Вера Мутафчиева, Димитър Вълев, Тодор Вълчев, Валентин Караманчев, Колю Георгиев, Любен Дилов, Атанас Мандашкиев, Атанас Наковски, Виктор Пасков, Георги Величков, Димитър Яръмов, Любен Петков, Янко Станоев, Георги Алексиев, Димитър Коруджиев, Любомир Котев или Веселин Стоянов не е съпоставим с наследеното от Иван Вазов, Елин Пелин, Йордан Йовков, Георги Райчев, Георги Стаматов, Антон Страшимиров, Константин Петканов, Тодор Влайков, Орлин Василев, Илия Волен, Стоян Загорчинов, Людмил Стоянов, Константин Константинов, Петко Тодоров, Борис Шивачев, Страшимир Кринчев, Михаил Кремен, Илия Иванов-Черен, Матвей Вълев, Владимир Полянов?

Кънчев, Лъчезар Еленков, Матей Шопкин, Георги Борисов, Иван Есенски и гр.?

Според мен до значимите първомайстори на българската драматургия от първата половина на ХХ в. с основание могат да се наредят автори като Йордан Радичков, Станислав Страмиев, Георги Джагаров, Иван Пейчев, Валери Петров, Иван Радев, Христо Бойчев, Камен Зидаров, Константин Илиев, Никола Русев, Стефан Цанев, Петър Анастасов, Колю Георгиев, Орлин Василев, Недялко Йорданов и гр.

Третата цел на постмодернистите е да покажат несъстоятелността на писателите, които са емблема на националния дух и идея, преди всичко Иван Вазов, Димитър Талев и Антон Дончев.

Вместо отбрана - в настъпление

Основният терен за полемика през следващите няколко десетилетия на ХХ в. ще бъде тъкмо върху оценката на културните ценности през втората половина на ХХ в. Цялата сегашна официална култура ще иска да осъществи трите си казуса, побеждавайки

XX век и атаките на постмодернизма

Ако сега се съгласим с диктата на новото културно насилие, след време никой няма да ни е виновен...

дискредитацията на идеята за скокообразното развитие на човека и човечеството, да се фалшифицират образът и делото на такива творци като Христо Ботев, Гео Милев, Христо Смирненски, Христо Ясенов, Никола Фурнаджиев, Асен Разцветников, Христо Радевски, Никола Вапцаров, поколението на пролетарската ни поезия и белетристика от 30-те - Богомил Райнов, Александър Геров, Валери Петров, Иван Пейчев, Радой Ралин, Александър Женев, Боян Дановски, Любомир Пипков, Стефан Сърчаджиев и пр. и пр.

На второ място - да се отрече сътвореното през епохата на социализма. Всичко, което са написали, нарисували, поставили на сцена, изградили като кинофилми, балетни и музикални спектакли, да бъде представено като пустинен пейзаж, като антикултура, като договаряне с "режима", като убийствен компромис със съвестта. На никой от тези критици на социалистическия период не му идва съжаляване, че тогава са живели и творили прекрасни български умове, че в меховете на изкуството са се наливали благословени и скъпоценни течности, че са се появявали на бял свят шедьоври - етапни за предищия век.

Априорно вярата на велики творци в социалната идея се поставя на аутодафе, над нея хихикат и издайничат дребни същества с мантиалитет на демократични екзекутори. Неотдавна чух по телевизията как един от онези поети, които сега ги освещават като новопокръстени борци за демокрация, спомена своя главен принос - никога не бил на "ти" с режима, като под режим разбира надеждата на българския художник по един свят, в който хората няма да умират от глад и гаврене на тях от господарите експлоататори.

Изпитвам гордост, че съм съвременник на големи творци, които преобрънаха представите ни за съществуване и на практика удостовериха, че втората половина на ХХ в. в културната област е съпоставима като постижения с първата половина на ХХ в. Може ли някой да отрече, че българският роман като жанр фактически постигна обособяване и реален облик след 1944 г.? Същото е валидно и за режисурата.

Вярно е, че първата половина на ХХ в. роди поети от най-висока световна величина. Тя съществува обаче ще се наложи да оценяваме творци като Георги Джагаров, Павел Матев, Иван Радев, Найден Вълчев, Иван Давидков, Блага Димитрова, Димитър Дублев, Лиляна Стефанова, Станка Пенчева, Добри Жотев, Орлин Орлинов, Давид Овадия; да се върваме към сътвореното през втората половина на столетието от Дора Габе, Атанас Далчев, Никола Фурнаджиев, Елисавета Багряна, Богомил Райнов, Валери Петров, Иван Пейчев, Божидар Божилов, Радой Ралин, Александър Геров и пр. и пр.

Сега постмодернистите пишат с ехига и насмешка за поколението на поетите от 60-те години на ХХ в., наречено от едни априлско, а от други антисталинско. Достиженията на това поколение според мен са с огромна историческа и духовна значимост. По същество през целия ХХ в. няма друго поетично поколение, което да се представя с такъв разкошен букет от оригинални, различно чувстващи и мислещи, различно устроени като душевност и вяра личности. Те отвориха нови простори за стиловото многообразие, за навлизането в нови пространства на световната и европейската съвременна поезия, за синтези между преживяване и размисъл, между лирика и проза, между живописни, сценични и киноефекти, между епически разказ и върховни страсти, между огнен гражданско ангажиране и скептично умонастроение: Първан Стефанов, Любомир Левчев, Пеньо Пенев, Андрей Германов, Никола Инджов, Иван Динков, Христо Фотев, Петър Караангов, Константин Павлов, Стефан Цанев, Слав Хр. Караславов, Дамян Дамянов, Михаил Берберов, Владислав Башев, Нино Николов, Драгомир Петров, Димитър Стефанов, Александър Миланов, Петър Алипинев, Евтим Евтимов, Ивайло Балабанов и много други.

привърженици на "стария" тип културно мислене, според тяхната терминология. Те ще искат да генерализират културния ландшафт, като същевременно нанесат съкрушителни удари върху социалната идея в литературата, върху нейните възлоби представители и генерално пространство от втората половина на ХХ в.

Те ще доказват как през този период е свирепствала зловеща политическа диктатура, как народът е живял по-головно в мизерия и страх, как нищо положително не е направено, как страната ни е изостанала на километри разстояние от цивилизования свят и в резултат на това културата е представяла огромна пустиня за хората на духа. Така съмнътът на онова време ще бъде коренно преиначен, така ще изчезне мъчителната драма, но и вярата на поколения българи; ще се стопят спомени за модерното земеделие, за промишлената революция, за нормалното социално битие, за безсъмъртни творби на българската литература и изкуство.

Колкото и да е непоносимо за новите буржоазни пролеткултовци, но те ще бъдат все пак принудени да признават, че периода, за който се създава дума, е социалистически и няма как да бъде оставен неназован. По принцип новата, субсидирана от властта естетическа мисъл, ще отрича всичко, което е сътворено от творци с леви убеждения, че подминава с надменност образци на националната идея в художествената област, ще слага кръст над действителния социалистически културен подем.

Това означава, че на младите поколения литератори, на които са скъпи истината и достойността, ще им се наложи да воюват срещу фалшивата и порочните идеологии. Ако българските писатели позволят да настъпи обрат в ценностната ни духовна ориентация, ако се съгласят с диктата на новото културно насилие, ако паднат на колено пред морала на господствашата класа, тогава никой няма да ни е виновен, че сме позволили на крадеца да вика: "Дръжте крадеца!" Венец на славата обаче ще очки на онеzi творци, критици и естетици, които ще изковат ефикасни тече оръдия на съпротивата и обосноват съхващането за единния лик на целия ХХ в. с неговите епопеи и погроми, с равнопоставеността на духовните приноси на българската нация през този период.

Бойко Ламбовски:

Всички понякога сме корабокрушенци

Не вярвам във вечно бодрия човек, който излъчва позитивност и знае отговорите на всички въпроси - казва известният поет, който днес става на 50. Честито!

Интервюто взе Борис ДАНКОВ

- Преди повече от 80 години Гео Милев написа: "Днес не е време за розови сънища и лазурни блянове. Времето е жестоко и праща поезията в изгнане?" Какво мислиш за днешното време?

- Но сега не мислим така за онова време, нали? Напротив, смятаме, че самият Гео е ярко опровергателен на тази своя теза - в културен план. Всъщност поезията, в частност, и изкуството изобщо е огледало, което ни препраща образи със закъснение от десетки години понякога. Във вихъра на времето няма време за съзерцание, но от вихъра се раждат думи, които може и да се окажат после най-концентрираният образ на епохата и колизиите и. Аз поне, когато си представям Септемврийското въстание през 1923 г., не го виждам през писанията на историците. А през думите и поемата "Септември" на Гео Милев... Не твърдя, че това е рационалният поглед върху събитието, но така съм устроен. Пон Андрей виждам с легендарния топ, бясно захлопнатата камбана, и т.н. - както ги е видял този трагичен и метежен поет. "Сълънчогледите погледнаха сълънцето" - такива неща си представям...

А днешното време - ами то е такова, каквото е. За нас е винаги единствено. И с доброто, и с лошото в себе си. Трябва да го ценим и правим нужното, за да не ни е срам съмне, че сме му дали гръб. И по този начин сме го подарили на безсмислете и глупостта...

- Вярваш ли, че някой днес чете поезия?

- Да, не само вярвам, но и знам, че някои четат.

Поетичен квартет

(ОТКЪС)

Хълмове в снега

Между мъглата и нещо друго - здрава? - смъртта? - Виното? - един категоричен контур много ясно ме вика.
И хем е така - казва ми цялата поносима истина,
хем не го е грижа, че не му разбирам езика.

Не съм избирал пейзажа, не съм избирал деня, в който да ме зашемети многозначително тази памукова тишина. Както не си спомням да съм поръчвал коктейл "Бойко" с точно такава дезоксирибонуклеинова киселина.

В тая игра има нещо във висша степен изкуствено: първо - все някой я е измислил. Играли си е. Даже понякога се е радвал, гневил, развалял я е. Все пак имам чувството, че не му е много до нея: пита я доста рядко.

Има и второ: ако някакъв Мега Шеф си наеме много стажанти - милион, милиони, милиарди, в един момент все някой от тях - Томазо, Адолф или Лев, пожелава друг Договор, пожелава сам да е Майстор.

Това не разваля играта. Само я прави фаза, в която играчите играят сами - невразумително и шумно. То изморява, даже омързва. Или - другояче казано - контурът между бяло и бяло изглежда все по-разумен.

Зелени хълмове

Като циганин е щедър, като спънат танк реве,
сипе вятер, сипе сънце, сипе прах и дъждове,
долу с червея закусва, горе с пилето кръжи,
и не му омързва нищо, и на нищо не държи.
И пробива всяка схема като огнен минзухар,
и на всеки цвят е рожба, и на всеки храст е цар,
и обича ни без милост, и затрива ни без яд,
и не спира да танцува като пумпал бесноват.
И не го познавам вече, и не знам дали е тук -
гумена ми е главата, а сърцето - от суджук,
а пък пръстите ми - репи, а очите ми - пчели,
а кръвта ми - вино; дайте лимонада - кисели.
Десет мечки хороводя под букак като черпак,
и каквото сгодя, ногя, по-юнак от върколак.
В непознати златни сватби излинявам, а по здрач
лек и сух се доразвявам и се смея като плач.

Познавам такива хора. Те не са много. Но както твърди един апологет на капитализма - Людвиг фон Мизес, ако човек иска да е при многото, включително пари, става производител на дрехи, боксьор, футболист, нещо такова. Ако иска да е поет, трябва да знае, че няма да спечели масова слава, нито ще забогатее от това си занимание. Но пък му остава един лукс - занимава се с нещо, което харесва. Цитирам въпросния Мизес, щото нали все пак строим капитализъм днес, или поне бихме искали...

- Една от първите ти книги бе озаглавена "Ален декаданс", ако беше я издал днес, как щеше да я озаглавиш?

- Пак така. Само че днес нямаше да издам нея, тя си върви с времето. Сега издавам в "Сиела" друга книга - наречи се "5 цикъла с пояснения". А "Ален декаданс", тази втора моя книга, се нарича поради един стих от стихотворението "Планина":

Боже мой, аз се качвах и знаех, че
Всеки тук е единствен шанс.

И се смееше сълнцето като врабче

В аления си декаданс.

- Как се отнасяш към апокалипсиса, който ни залива днес със своите арт-продукти в литературната мрежа и на книжния пазар?

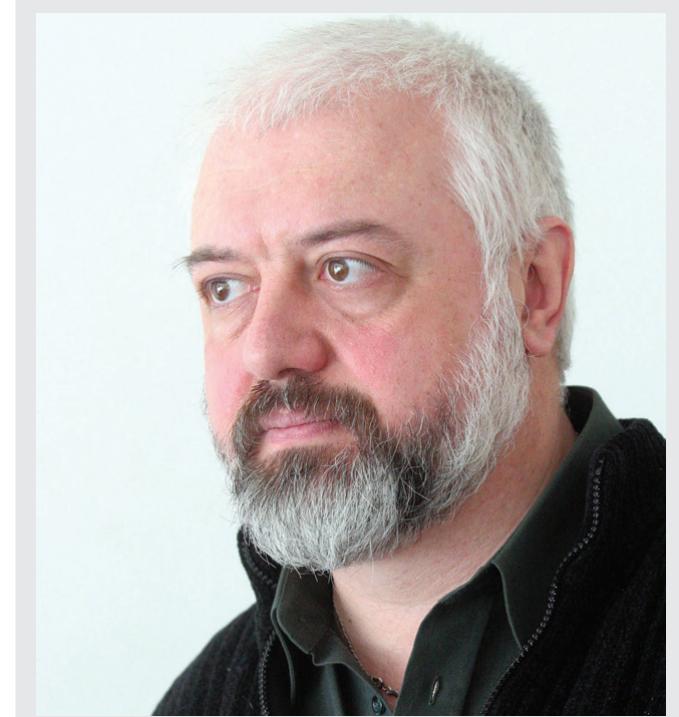
- Ми изнорирам го. Искам да кажа нещо важно. Той залива само този, който му се подложи. Който нагази в него. Ако го сравним с лавина, то читателят в него е този непредпазлив скюор, който е избрали да отиде точно там, на неправилното място, и да си прави гъдела с глупави, самоубийствени слаломчета... Това, че има много простотии на културния пазар, не ме тревожи, защото ако искаме свободен пазар, то всеки има право да изкарва стоката си и да я продава, щом има потребители, спиши да не наруша с това закона. Бих се тревожил, ако липсва достойното. То вече трябва да е и държавна грижа. А тук нещата куцат.

- Според тебе българската литература ще може ли да излъчува от наивизма и снобските превъплъщения, от празнословното дърдорене и циркаджийските номера на балканската кафана?

- Българската литература, както и българското творческо съзидание като цяло, уви, често страдат от подражателство и вторичност. Това не се дължи на липсата на таланти, а на липсата на национално и икономическо самочувствие. И най-оригиналното мислене, и най-забележителната творческа ерупция лесно загълхват, защото им липсва достатъчен простор, имам предвид среда, за да се превърнат в значимо световно явление. Такава е ситуацията, че те трябва да бъдат признати навън, за да ги призаем ние. Или пък да наподобяват образци, произведени навън, успешни образци, за да си кажем - я, тия ги бива, приличат на ония, големите звезди... Затова у нас се появиха струнни квартети, които копират "Бонг", автори, които имитират Буковски, Милър и битничите отпреди 50 лята в САЩ... Появиха се фотографи, които снимат от въздуха, щото са видели това от французина Ян Артюс-Берtrand... Пак повторяям, не упреквам нашите за това - още повече, че някои наистина ги бива. Просто констатирам едно обяснение, макар и не много възвеличаващо ни обстоятелство. Все пак вече съм във възрастта на реализма, а не на илюзиите, патоса и възторга, нали.

- Виждаш ли някакви проблеми в творчеството на младите български писатели и поети?

- Да, виждам. Има кадърни пера, има и амбициозни такива. Понякога има и съвпадения между едното и другото.

БОЙКО ЛАМБОВСКИ е роден в София на 13 март 1960 г. Завършил е френска гимназия, а по-късно и литература в Москва. Работил е в Съюза на българските писатели, в Централния студентски дом на културата, бил е директор на Центъра за книгата при Министерството на културата. В момента е завеждащ отдел "Култура" на В. Сега.

Лауреат е на много награди за поезия, между които: "Владимир Башев" - за дебютна книга, "Гео Милев" - за принос в съвременното изкуство, "Дървената роза" - за книгата му "Ален декаданс" и др. Книгата му "Тежка картечница преди сън" еноминирана от България за Международната награда "Балканка" 2003.

Негови стихове са превеждани на сръбски, немски, английски, руски, чешки, полски, италиански и др. езици.

Пише още публицистика и есеистика, превежда от френски и руски.

и от тях очаквам успехи.

Ще ми се да спомена няколко - Васил Балев, Иван Ланджев, Сибила Алексова, много са... Ние, българите, общаме писмото, поне като автори, ако не толкоз като читатели. И виждам - тези, които спират да четат, се увеличават, но не намаляват тези, които искат да пишат... Едните или другите ще преобърнат тенденцията, не знам как обаче.

- Лесно ли е днес в България да се издава книга?

- Да. Лесно е. За съжаление често обаче е на разноски на самия автор. Има все пак и издателства, които търсят и откриват таланти, както и поемат разноските. Имам добри впечатления от три от тях - "Жанет-45", "Захарий Стоянов", "Сиела"... Не общам много думата "просветителство", но това все пак го има в този бизнес, поне при тези издателства...

- А как се стига до читателя?

- Е, това е по-трудно. Днес често се стига и през интернет. Стига се и чрез литературни кафенета и среци, чрез фестивали и премиери.

- Достатъчна ли е подкрепата, която оказва днес българската държава на книгоиздаването?

- Не. Не бих казал гори на книгоиздаването - то си е бизнес, върви и само. Не е достатъчно премислена политика в подкрепа на родната култура, няма стратегия, няма механизми за устойчиво поддръжане на родната писана словесност в частност. Да вземем Центъра за книгата - създаден по френски манер, този център накрая беше закрит, без така и да се разбере каква е функцията на десентрализацията в системата на културното менажиране...

- Върху какво работиш в момента, какво пишеш?

- Както вече казах, издавам книга. Пиша и много публицистика. Преди три години издадох сборник с есема и статии - "Глупак в подлеза на света". Сега смятам да пригответя още един ръкопис с подобни текстове. За мое учудване се оказа, че и подобни книги намират читатели, гори не ми останаха екземпляри от тази последната.

- На едно място пишеш, че животът е самотно мореплаване. Да, но това не се ли отнася най-вече за отчаяните корабокрушенци?

- Пращаш ме в морето на метафорите. Всички изпадаме и в положението на корабокрушенци понякога. Така са наредени нещата в плаването, наречено живот. Мисля, че трябва да приемаме тези неща с мъдрост, защото ни дават възможност да се променим, да открием нови неща в себе си, да научим нов урок. Не вярвам във вечно бодрия човек, който излъчва позитивност и знае отговорите на всички въпроси. Често се оказва, че такъв тип е само елементарен, куклоподобен глупак.

- Как се чувстваш на 50?

- Ми като на 25, но знаещ по-малко за повече неща, и можеш повече в по-малко неща.

- Оптимист ли си, или пессимист?

- Нека кажем така - реалист с оптимистично всекидневие и пессимистична философия.

- Щастливо мореплаване!

- Е, благодаря. Дано е пожелание не само към мене, а и към кораба на страната ни, има нужда.

Олга Вълнарова отвъд природата

Силата на една живопис, в която времето е спряло...

Kазват за Олга Вълнарова, че е един от странните случаи в българската живопис. Едно от онези редки доказателства, че творческата личност не е привилегия

воила уроците на модерна пластическа структура, Олга Вълнарова си остава български живописец и като стилистика, и като чувствителност, и като сюжетна определеност, пише Светлин

Русев. По думите му живописта ѝ е обаятелна и привлекателна, дълбока и топла - докосната от тайнствения живот на природата и сърцето на художника. Независимо дали става дума за приказните дървета, за стаената тишина на терените или натюрмортите - всичко е обърнато от носталгична атмосфера, в която времето е спряло на тайната спирка на една неповторима душевност.

Творчеството на Олга Вълнарова не се натрапва, но открито един път, разкрива дълбоки и трайни състояния на духа. Привидно конкретна, тази живопис е преди всичко израз на сериозно артистично възпитание и на трай-

на младостта, а на съхранената духовна енергия. Преминала през големата школа на Андре Лот, ус-

ни емоционални състояния, изведени до органична като структура и пластически живот материя. Светлин Русев посочва, че работите на Олга Вълнарова са над направата, над стила и формата. Техният живот е отвъд определеността на природата - по-точно в нейното вътрешно тайство и духовна мистерия. С тях може да се живее и разго-

варя, защото са добри, искрени и човечни като художника, който ги е създал, допълва Русев. Изложбата е подредена на "Шипка" 6, етаж II, до 30 март.

Олга Вълнарова е завършила Художествената академия при проф. Дечко Узунов с отличие и награда. След това зами-

нава за Париж. Специализира в академията на проф. Андре Лот и участва с него в съвместни прояви в галерия "Pito Resk" - Монпарнас. Две години по-късно се връща отново в България. През целия си живот е получавала много отличия, сред които наградата "Кирил и Методий" - I степен, приз от фондация "Европейски форум", признание за цялостно творчество от СБХ. Първа награда от световната Хайку асоциация - Япония. Отличие за принос в развитието на българската култура. Вълнарова има представителни експозиции в Белгия, Германия, Франция, Австрия, Англия, Италия, Америка, Испания, Полша, Чехия, както и завиден брой творби в частни колекции и в посопствата на Париж, Мадрид и Варшава.

"Пейзаж с дървета"

"Натюрморт"

"Млада негърка"

Изгубени традиции, модерни експресии

GreenCat Gallery показва специална експозиция, озаглавена "Изгубени традиции, модерни експресии", в "Кристал Палас Бутик хотел" (ул. "Шипка" 14), съобщиха за ДУМА от галерията.

Изложбата представя творби на двама автори, които на пръв поглед нямат нищо общо помежду си. Това са произведения на прочутия картограф от XVII в. Матеус Мериан (1593-1650) и творби на 25-годишния керамик Георги Миленов.

Макар създаването на карти днес да не се смята за форма на изкуството, изгубило творческия аспект, който е заменен от високотехнологични похвости, произведението на Мериан са не само част от своето време, но и вид на научна основа на географското знание от XVII в. От друга

страна, Георги Миленов е неразрывно свързан с вековната традиция на троянската керамика, която и днес продължава да намира нови начини и форми на творческо изразяване.

Мериан е бележит швейцарски гравьор, който заедно с Мартин Зайлер - немски картограф, и впоследствие със сина си Матеус Мериан-младши, създава поредицата "Топография". Тя е съставена от 21 тома, които са познати под името "Топография Германия".

Георги Миленов е роден в Троян, където живее и сега. Завършил е керамика в Софийската художествена академия. Той показва своето творчество пред публика за първи път. Експозицията продължава до 28 март, като е отворена за посетители всеки ден.

Муна Уткан гостува на галерията при Софийската филхармония

Aкварели на Муна Силав Уткан от Турция са изложени до 17 март в Мраморното фойе на Софийската филхармония. Изложбата е осъществена със съдействието на Столичната община и турското посолство. Тя е с благотворителна цел. Средствата от откупките ще бъдат дадени за лечение на онкологично болни деца, научи ДУМА от филхармонията.

Муна Уткан е завършила университета "Билкент", факултета по изящни изкуства, архитектура и дизайн, специалност

вътрешна архитектура и дизайн. През 1998 г. се сдобива с магистърска степен от факултета по изящни изкуства в университета "Хаджетепе". След това става сътрудник-изследовател в университета "Гази". Покъсно там работи като специалист във факултета по изящни изкуства. В момента продължава преподавателската си дейност като главна асистентка в същия факултет, специалност дизайн на индустриални продукти.

Художничката има над шест международни и национални изложби, както и много участия в общи чуждестранни експозиции. Има изяви и в национални смесени изложби, сред които "Белезите от войната в турското изкуство", Анкара, 2009 г. Експозиция на Асоциацията за обучение по визуални изкуства "8 март", Анкара, м.г.

Страницата подготви
Надежда УШЕВА

Agresci

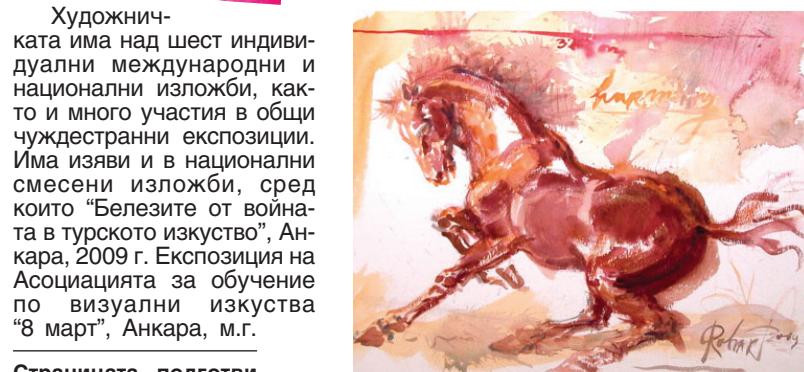

София прес

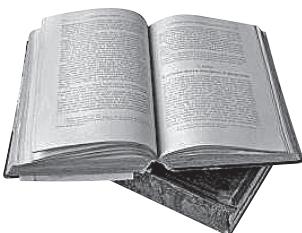
Изложба живопис на Пиер-Виктор Петков може да се види до 19 март в галерия "София прес" (ул. "Славянска" 29). Авторът живее и твори във Версай, Франция, от 1989 г. Завършил е Националната художествена академия, специалност живопис в класа на Дечко Узунов и скулптура при Асен Попов. Неговите творби са притежание на частни колекции по цял свят. Излагал е произведения в много общи и самостоятелни изложби в Париж, Бордо, Марсилия, Байон и Сардюмин, Ферара (Италия).

АСТРИ

"Непозната страна" на графика РобАрт Баръмов може да се разгледа до 23 март в салона на "Астри" (ул. "Цар Самуил" 34). Изложбата включва акварели и живопис. През годините на творчеството си Баръмов е познат като живописец единствено извън собствената си страна. Това, разби-

ра се, в последните десетилетия е по-скоро практика и закономерност за съвременния художник, посочват от галерията. Авторът показва за първи път цикъл от пет живописни платна и десет акварела. И ако в първия случай непозната страна е футуристичен проект, защеметяващ и настинен с технически детали, архитектурни проекции, то в акварелите светът е романтично-идиличен, застиннал в миговете на залеза и тишината.

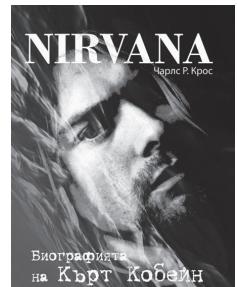
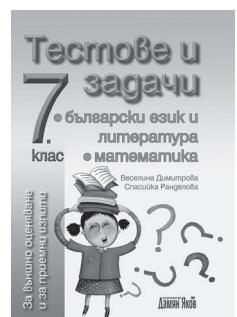
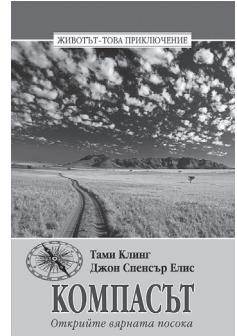
Лавица

"КОМПАСЪТ"
от Тами Клинг и Джон Спенсър Елис е третата книга от поредицата "Животът - това приключение" на ИК "Хермес". По книгата е направен едноименният филм, чиято премиера беше през 2009 г. "Компасът" е роман за духовното преобразяване, което следва една голяма житейска трагедия. Има събития, които ни разтърсват из основи и преобръщат живота ни. Важно е обаче да не забравяме, че и в най-тежките изпитания са скрити дарове, но се иска сила и мъдрост да ги приемем. Във всеки от нас има компас, който сочи върната посока, и колкото повече се вслушваме във вътрешния си глас, толкова по-щастлив и пълноценен ще е животът ни, твърдят авторите.

"КАКВИ ЩЕ БЪДАТ ФИЛОСОФИТЕ НА УТРЕШНИЯ ДЕН?" от Себастиен Шарл излиза с марката на издателство "Изток-Запад". Да се обединят в едно и също произведение един ученик на гърците (Марсел Конш), един спиноцист (Андре Конт-Спонвил), един кантианец (Люк Фери), двама ницшеанци (Мишель Онфре и Клеман Розе) и един последовател на Токвил (Жил Липовецки) може наистина да бъде учудващо. Шестимата автори обаче са много поблизки, отколкото се мисли. Изправена пред задълбочаващо се усещане за загуба на ориентирите, философията остава опорна точка за много наши съвременници. Това обяснява успеха на някои философи като съхраните в тази книга.

"ТЕСТОВЕ И ЗАДАЧИ по български език и литература и по математика" от Веселина Димитрова и Спасийка Ранделова пусна издателство "Дамян Яков". Помагалото съдържа десет примерни теста за външно оценяване и кандидатстване след VII клас по новата учебна програма на МОНН. Въпросите по български език и литература и задачите по математика обхващат цялото учебно съдържание по програмата за VII клас. Авторите са утвърдени столични учители с дългогодишна практика и безспорен авторитет в професионалните среди. Седмокласниците могат да използват помагалото за самоподготовка и за самооценка на знанията и уменията си.

"NIRVANA - биографията на Кърт Кобейн" от Чарлс Р. Крос е изградена върху впечатляващо по обем многогодишно проучване, достъп до личните дневници на Кобейн, стотици интервюта с хората, пресекли своя път с неговия, и изострена чувствителност на автора към смисъла и музиката на "NIRVANA". В книгата има и над 80 архивни фотографии, като единствено в българското издание фигурира пълна дискография на култовата група, допълнена с преводи на обръщенията на Кърт Кобейн към слушателите от албумите "Nevermind" и "Incesticide". След изчерпването на тиража с твърди корици издателство "Махалото" пуска ново издание на книгата.

Живот, посветен на възвишението идеали

Продан Табаков оставя светъл пример, от който днес толкова много се нуждаем

Петко ШАЛАМАНОВ

Новата книга на Продрум Димов "Живот в полет" (издание на "Барич и Сие") възкресява недотам далечното време на бесния кървав фашизъм. На този фон се откроява нравственият стоизъм на истинските родолюбци, неподправенят хуманизъм на българските революционери от международен мащаб - Георги Димитров, Васил Коларов и плеяда жертвоготови храбреци. В основата на повествованието зрее, възмъжава и се увенчава с безсмъртие един от хилядите борци за същинска демокрация, за общество на социалната хармония. Роденият в бедното с. Мухово, Пазарджишко, Продан Табаков осъзнава злото "без маска и без грим" в не по-малко бедното с. Кръстевич, Пловдивско.

Историческите събития изправят до стената на подвига или позора

Книгата ще бъде представена на 18 март от 17 ч. в зала "Г. Кирков" на ул. "Позитано" 20, ет.6, от Лъчезар Еленков

всеки българин по време и след Балканската война. Авторът с тънък психологизъм разкрива драмата на Продан Табаков, принуден от дете да крачи след работо, докато баща му е отреден за пущечно мясо в международната касапница. Иордан Табаков едва оцелява след Владайското въстание, откъдето за цял живот ще носи спомена за хилядите разстреляни от немски картечници негови събояци. И съвсем естествено е баща му и синът да бъдат на първи позиции в Септемврийското въстание. Продрум Димов с дълбока съпричастност проследява водещите се ръка за ръка трагедии в дома на Табакови. В това е и живецът на книгата.

Продрум Димов стъпка по стъпка описва четническите години на Продан Табаков с легендарните войводи Иордан Кискинов и Иордан Ципорков. Не по-малко затрогващо е разказано и безпримерното прилежание на Табаков в учението му в СССР, за да стане доцент по политикономия и декан на факултет и да се раздели с кариера, с любима и малките си дъщерички, тръгвайки за фронта в Испания. Да защитава с кръвта си

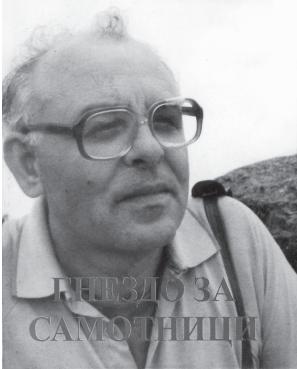

(отново е ранен)

току-що родената, след всенароден изблик, република, изпепелена в огнен обръч от световната реакция.

Незабравими за читателя ще останат и страниците, показващи мъките на героя да замине да се бори в родината си - отказват му поради неизлечимите последици от раняванията в ръцете. Чак след петата отчаяна молба Георги Димитров с бащинска загриженост склонява да удовлетвори желанието му. Табаков намира безсмъртието си на родна земя в Родопския балкан.

НИКОЛАЙ ТОДОРОВ

Рашко СТОЙКОВ

Вече съм казвал - Николай Тодоров е един от майсторите на българското слово.

Гнездо за високо летящи самотници

Но книгата му "Гнездо за самотници" (ИК "Славчо Николов и сие") получих в съвсем неподходящ момент. Не бях в състояние да започна да я чета.

...разлистих я след достатък време. Без още да съм излязъл от безძната си.

Книшка... Прескочих предговора.

Случици от детството... Прескочих още няколко страници.

Историйки... За майката, за баща, за седемте им деца, за родния край...

Зачетох се. Книжката започна да расте пред

очите ми.

Случици, историйки наесяха, извисиха се до страници от духовната история на България.

Разпознах майстора на българското слово. Разпознах мислителя, който задава съдовни въпроси. Който те въвлече в диалог за смисъла на същностите неща...

Книгата ме върна към живота. Не я оставил, докато не я прочетох до края. Вече исках да споделя мислите, породени от нея, с други хора. Да напиша отзив за Книгата.

Върнах се към предговора...

Изумих се! Предговорът на Николай Тодоров беше отзивът, който бих искал да напиша. Проникновен критик разсъждаваш върху книгата на писателя, тълкуващ я, влизаше в диалог с автора, извиквайки читателя...

Нямаше нужда от моя отзив. Не можех да го напиша като Николай!

Но мога най-искрено да ви кажа: Препоръчвам ви тази книга.

И не прескачайте предговора...

Сборник

Бит, душевност и... още нещо

Иван ВЪЛЛОВ

Авторът на "Тъжански истории" Илия Карагонов е с богата, изпълнена с много драматизъм съдба: участник в партизанското движение, възпитаник на две военни академии в СССР, полковник, ръководител на катедра "Военно контраразузнаване" във Военна академия "Г.С. Раковски" в София, съден за участие в "Генералския процес" за заговор срещу Тодор Живков и близкото му обкръжение, интерниран в Кубрат. Той е разжалван, отнети са му научната степен "доктор на военните науки" и "доктор на историческите науки", званието АБГФК, в продължение на повече от 10 години той и семейството му са подложени на всевъзможни изdevателства... След реабилитирането му Илия Карагонов отдава много сили и време на обществено-публицистична и писателска дейност. Последните няколко десетилетия живее предимно в родното си село Тъжа, което наред с Павел бания заема водещо място в

Казанльшкия регион. По негова идея, с подарени от художници лично на него картини, при читалището е открита художествена галерия.

Илия Карагонов е член на Съюза на независимите български писатели, автор на повече от десет сборника с лирика, художествено-документална проза, хумор и публицистика. В поезията му "съжителства" както стихове с гражданско-патриотична насоченост, и такива с интимна лирика. Освен че има талант на разказвач, високо образован и с богата

обща култура, Илия Карагонов познава, както се казва, и до най-деликатните фибри на бита, нравите, обичаите и психологията на хората от родното му село. Тази особеност е намерила великолепно покритие в сборника "Тъжански истории" (изд. "Яница - ЯС"), съставен от няколко раздела. В обем от близо 200 страници са намерили място любопитни истории от селския живот, лично преживени и разказвани му, миниатюри, анекdotи, афоризми. Наред с оригиналното чувство за хумор, авторът е направил и изключително ценен извлек от народната мъдрост.

Илия Кънев Карагонов

Тъжански истории

СБОРНИК

Издателство
"Яница - ЯС"
2009

ppIANISSIMO в Първо студио

Белгийското дуо "Феникс" открива XIII международен фестивал за съвременна клавирна музика в БНР

Mеждународният фестивал за съвременна клавирна музика ppIANISSIMO, чиято основателка и артистична директорка е известната пианистка и клавирна педагогичка проф. Стела Димитрова-Майсторова, представя своето XIII издание. Пет прояви в Първо студио на Българското национално радио са включени в афиша тази година, входит е свободен, а покани може да се намерят на пропуска на радиото от 15 март, на училище ДУМА от Милен Панайотов. Белгийското дуо "Феникс"

почива върху академичната вокализация, са още поредки, отбелоязват музикантите. Точно затова е създадено дуо "Феникс". Съставът на дуото е любопитен - певица и изпълнител на кларнети и саксофони. Тяхната цел е да представят своя впечатляващ репертоар от XX и XXI в., да импровизират и да взаимодействат с други музиканти и форми на изкуството в експресивна комуникация с публиката. Също както митичната птица Феникс изгаря и се възражда от пепелта, така и кларнетът/саксофонът е свързан

трио с Владимир Чекасин (саксофон) и Владимир Тарасов (барабани, ударни). През 1976 г. свирят на варшавския фестивал "Джаз джембъри" и първият им албум "Con Anima" излиза в Съветския съюз. Триото на Ганелин впечатлява западната публика, когато през 1980 г. свирят на Западноберлинския джазов фестивал. Оттогава излизат над 20 плочи и компактдискове с негово участие, повечето издание на "Leo Records". От 1995 г. Ганелин свири с "Ganelin Trio Priority" - Пятрас Вишняускас (сопран саксофон) от Литва и Клаус Кугел (барабани и ударни) от Германия. През 1987 г. след разпадането на триото Ганелин емигрира в Израел, където продължава да композира и преподава, като същевременно изнася концерти по цял свят. В Израел Ганелин продължава кариерата си на джазов композитор и изпълнител. Той свири соло, в дуо и трио с Виктор Фонаров (бас), Мика Маркович (барабани), Ести Кенан Офри (вокал), Гершон Вайсерфирер (уд, ударни, туба) и продължава да се изявява на джазови форуми по цял свят, сред които на Red Sea Jazz Festival в Ейлат, както и на ръководения от него фестивал "Джаз глобус" в Ерусалим.

Акустично-електронни контрасти е насловът на матинето на 20 март от 11.30 ч. В първата част (акустична) ще се състои световната премиера на произведението на Георги Арнаудов "Sound Wrapping I: Mozart Wrapping за две пиана" - Александра Радулова и Иван Павлов, а Виктория Василенко ще изпълни

Дуо "Феникс"

"Sound Wrappings I: 1. Le Rappel des Rameaux; 2. Le Rappel des Oiseaux за пиано. За първи път ще чуем и "Интермеци" от Емил Мирчев в изпълнение на Маргарита Илиева, както и "Токата" от Мирослав Данев в изпълне-

ни импровизатори - ще се изявят Андриан Первазов и Атанас Гунов с електро-ника на живо.

Акад. Васил Казанджиев на 75 г. е поводът за тържествената вечер на 20 март от 17.30 ч., посветена на маестрото юбиляр. Токата, Триумф на камбаните, Соната за цигулка и пиано, Втора соната за пиано (световна премиера) ще бъдат изпълнени от Надежда Цанова, Маргарита Илиева, Евгения-Мария Попова, Савелина Кънчева, Стела Димитрова-Майсторова.

В рецитала на Пламена Мангова на 21 март от 11.30 ч. също са включени две премиерни творби за България, както и 24 прелюдии оп. 34 от Шостакович. Родената през 1980 г. Пламена Мангова спечели Втора награда на конкурса "Кралица Елизабет" през 2007 г. Преди това кариерата ѝ води от Европа до Токио, Южна Корея, Бер-

линската филхармония, Амстердамския Концертгебау, Лайпцигския Гевандхаус и Санкт-Петербургската филхармония. Пламена получава престижната награда на френската критика

Пламена Мангова ще изнесе рецитал

"Diapason d'Or" (Златен камертон) за 2007 г. за първия солов албум с музика от Шостакович, издаден от "Fuga Libera". Тя е лауреатка на фестивала "Ювентус" във Франция и на международни фестивали по пиано и камерна музика.

никс" открива събитието на 18 март от 19.30 ч. Франсоазе Фанхеке (сопран, пиано) и Стефан Вермеерс (бас-кларнет) са подготвили програма, в която всички произведения ще звучат за първи път в България, а едно от тях ще има световна премиера.

Концертите със съвременна, модерна вокална музика са по-скоро рядкост днес. А концертите, в които гласът е не само материал за звукови експерименти, а

с гласа. Смесицата от тембири на вокалистката Франсоазе Фанхеке и кларнетиста и саксофонист Стефан Вермеерс е великолепно експресивно съчетание, признават музиковеди.

Световноизвестният композитор-пианист-импровизатор Вячеслав Ганелин от Израел ще изнесе концерт на 19 март от 19.30 ч. (а на 20-и ще гостува в Русе на Мартенските музикални дни). През 1971 г. Ганелин основава своето

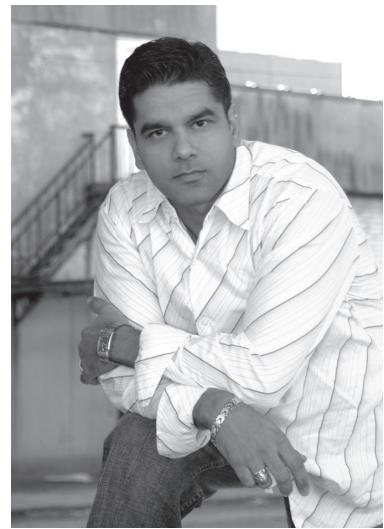

Маestro
Васил Казанджиев

ние на Десислава Щерева и Евгения Симеонова. Във втората част - Модерните акустично-електрон-

Луисито Росарио е специален гост в третата нощ на мамбото

Третата част от поредицата концерти "Mambo Night", които "BG Salsa Fiesta Team" организира съвместно със "София лайв клуб", този месец ще изненада почитателите на латино музиката с участието на родната група "Ире", научи ДУМА от Нели Жекова. Бандата, чийто фронтмен

Луисито Росарио

е екзотичният Рейди Бризуела, се отличава с изключително темпераментното си и завлядащо автентично кубинско зучене. Специален гост на 25 март в "София лайв клуб" ще бъде салса звездата Луисито Росарио.

Латино събитията продължават и през следващите месеци - веднага след Великден пет камиона с танцьори и музиканти начело с Памбос Агапио отново ще шестват по улиците на София в рамките на традиционния Уличен латино карнавал. А през май столицата за пореден път ще събере най-изявлените артисти от световната латино сцена за шестия Латино фестивал - 14, 15 и 16 май.

Луисито Росарио е един от най-харизматичните и талантливи салса изпълнители, с невероятен глас, впечатлявачо сценично присъствие и холивудско изпълване. Росарио е роден на 4 юли, израства в Хобокен, Ню Джърси. Формира се като характер недалеч от Ню Йорк, отвъд реката Хъдъсън, където се заражда салсата през шейсетте години на миналия век. Пре-клонението му към великите

Снимки "София лайв клуб"

Мария и Памбос са в центъра на събитията Винаги когато стане дума за латино фиеста

латино изпълнители на епохата, по-специално към членовете на "Fania All Stars", заедно с пуерториканските му корени въдъхновяват Луисито Росарио за певческа кариера в латино

музиката.

През 1996 г. легендарният изпълнител Лари Харлоу кани Луисито за водещ вокалист на своя оркестър. Малко след това групата изнася представление в

Каракас, Венецуела, пред хиляди любители на салсата. През 2002-а Луисито записва албума "Tumba Y Bongo" за 35-годишнината на Лари Харлоу. През 1996-а Росарио се присъединява към популярната салса банда в Ню Йорк "Grupo hechizo" и записва водещите вокали за техния диск от 1998-а "Sin Limites", който се изкачва в чартовите на нюйоркските търговци. Замина за турне с групата до Карийските острови като водещ вокалист. Популярността му набира скорост през 1999 г. по време на обиколката му в Европа и Америка заедно с "Los Hermanos Moreno". Луисито Росарио се сработва с "Mambo City Music LTD" през 2001 г. и пуска на пазара първия си солов албум "Jurame". Последно записва компилацията "Rumba Del Barrio".

Билетите за концерта на "Ире" и Луисито Росарио на 25 март вече се продават на цена 16 лв., а в деня на събитието ще са по 20 лв.

Страницата подготви
Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Интернет нализа в театралната зала с „ТвояЗавинаги“

За първи път постановка има собствен блог
в мрежата още преди премиерата

Дългоочакваната премиера на "ТвояЗавинаги" - спектакъла, в който родният театър се среща и преплива с интернет, театралното се среща с виртуалното, е на 13 април, научи ДУМА от Радост Пенева. Новата постановка е с изключително съвременна тематика и се появява в резултат на масовото отчуждаване на хората и все по-силните заместителни на "живата връзка по между им" в лицето на интернет. Авторка на текста е небезизвестната Мария Станкова, а режисьорка е носителката на множество театрални награди Веселка Кунчева. Проектът за постановката печели конкурс за финансиране от Столичната община измежду близо осемдесет други заглавия. Това е и първата театрална постановка, която има собствен блог в интернет пространството -<http://tvoiazavinagi.blogspot.com/>, където всеки може да проследи репетици-

онния процес, поднесен във формата на разказ.

В "ТвояЗавинаги" ще разпознаме обичаните от публиката актьори Мая Бежанска, Вяра Коларова, Румен Гаванцов, Мариета Петрова и Мила Коларова, които навлизат смело във виртуалното пространство и много скоро губят представа къде е границата между реалното и нереалното. Основен герой в "ТвояЗавинаги" е измислено-то, анонимното, нереалното, което въщност е отражение на реалния живот. Илюзорно е и пространството на сцената, което се внушава чрез новаторски похват за пресъздаване и проектиране на сцени от нереалния живот, виртуалните лица на героите, виртуалните им мечти и желания.

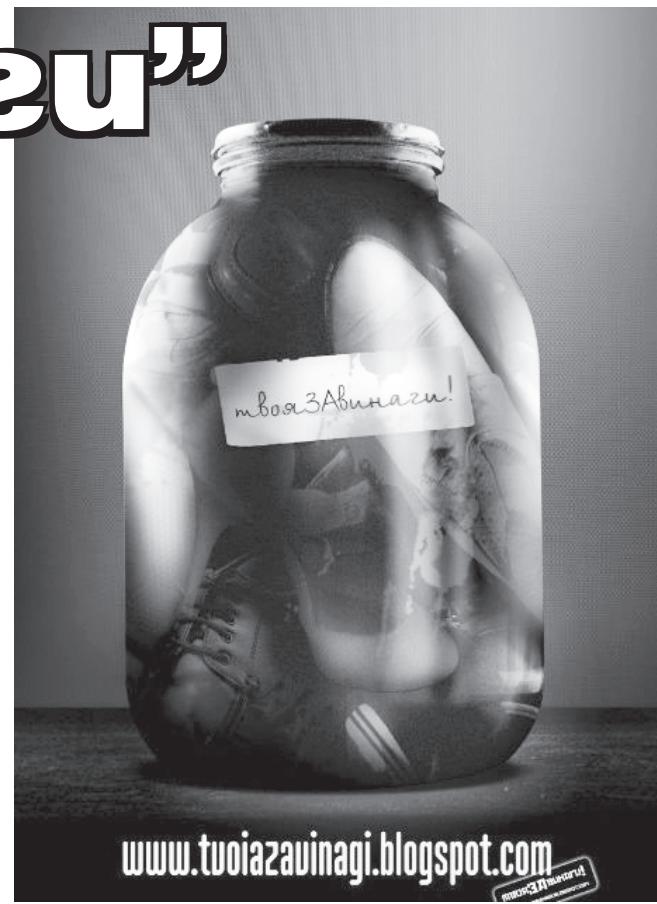
Интернет заместителите на комуникацията като Skype, ICQ, Facebook, всякакви форуми и чат пространства отдавна са неделима част от всекидневието на хората.

Режисьорката и авторката са провокирани от съвременния проблем и се заемат с нелеката задача да го разгледат отблизо и да потърсят евентуален изход и решение.

Един от етапите, през които минава текстът, е издаването му под формата на новела - "Мрежата", включена в последната книга на авторката - "Скука". Музиката пък е дело на Христо Намлиев от рок група "Herman's Wolf Band".

Премиерата на "ТвояЗавинаги" е на 13 април на сцената на Столичния куклен театър, салон "Янко Сакъзов". Билетите се пускат в продажба с цена 10 лв., а за ученици, студенти и пенсионери - 7 лв.

Младият екип на постановката в лицето на режисьорката Веселка Кунчева планира още една, предварителна среща на театъра с интернет - предстои първата театрална онлайн репетиция, която ще се случи в реално време и ще може да се гледа от потребителите в интернет.

[www.tvoiazavinagi.blogspot.com](http://tvoiazavinagi.blogspot.com/)

www.tvoiazavinagi.blogspot.com

Кшишоф Зануси режисира в Москва „Доказателството“ на Дейвид Обърн

Световноизвестният полски режисьор Кшишоф Зануси пристигна в Москва за представянето на своята постановка "Доказателството" на сцената на Руския академичен младежки театър, съобщи РИА Новости. Това е третата моя постановка в Русия - първата бе преди 19 години в МХАТ "Чехов", където поставих авторската си пиеса "Играта на жените" с Катя Василиева, Евгени Доброволски и Миша Ефремов. След това имам още една театрална постановка с актьори от Новосибирск. И сега това е трети опит, разказва Зануси пред журналисти в руската столица.

Кшишоф Зануси избра руските актьори Евгений Редко (в ролята на професор Робърт), Нели Уварова (Катрин), Денис Баландин (Хел) и Ирина Низина (Клер). За първи път в историята на младежкия театър с пекатълт се изработва по метода на т. нар. европейска система - три седмици актьорите репетираха във Варшава, след това

което дава добри резултати. Режисьорът заяви колко е радостен от срещата си с такива забележителни актьори и прекрасни хора, у които е намерил пълно разбиране.

Тази пиеса Зануси постави преди няколко години в Германия. Спектакълт, който се подготвя в Русия, разбира се, е различен, тъй като "тук играят руски актьори и ще бъде много по-емоционален, отколкото в Германия". По думите на режисьора, тази творба му е много близка, тъй като първото му образование е физик, а героят на "Доказателство" - знаменит професор, е математически гений.

Премиерата на "Доказателството" в Руския академичен младежки театър в Москва е на 18 март.

Снимка РИА Новости

Зануси по време на репетиция

на през 2004 г. с участието на Гвинет Полтрун и Антъни Хопкинс в главните роли.

За постановката си в

Москва. За- нуси отбеля- за, че това не е академичен подход на работа, но е много ограничен метод,

от това още три - в

года

от това още три

Войници от желязо ног знамената

Роботите не познават страх и не се уморяват, САЩ предвиждат до 2015 г. да заменят една трета от своето въоръжение с автономни бойни устройства

Крум ДЖОРГОВ

Ше се отървем ли от проливането на кръв ние, човечите, по време на много-бройните войни в света? След като почти за всяка производствена и битова дейност вече имаме умни технически помощници, би трябвало да се отървем. Защото в Ирак вече носят бойни дежурства метални войници. Съединените щати планират до 2015 г. да заменят една трета от своето въоръжение с автономни бойни устройства.

Снабдени с изкуствена съвест, напълно е възможно те да се окажат по-хуманни, отколкото войниците от път и кръв. В бъдещите войни противник на човека ще бъдат машините. Първите стоманени войници вече излязоха на бойното поле преди две години и това събитие не бе забелязано от обществеността. В Ирак им бе заповядано да унищожат тогавашните въстаници - тоест да изпълнят задача, възложена на въоръжените сили на САЩ. Бойните автомати с ръст един метър носят пустинен камуфлаж, придвижват се с гъсенични вериги и със своите пет очи-камери могат да видят и в тъмното.

Направлявани от невидима ръка, те насочват към целите си черните автомати M249.

"Това е

първата въоръжена машина в историята на войната"

- рекламират го представители от фирмата-производител Foster-Miller от Волтхъм, щата Масачузетс. Мисията на тримата (засега) стоманени войници се пази в тайна и изобретателите не знаят дали техните механични войници с псевдонима Swords (мечове) са успели да убият хора на бойното поле.

Скоро бойните роботи ще си имат многобройна компания. Това е само въпрос на време. Американските военни изпитват самоходно устройство с името Gladiator, разработено от изследователи на Института по роботите в Carnegie Mellon University, който се намира в Питсбърг, щата Пенсилвания.

Теглото на този робот надхвърля един тон и със своите гумени вериги той е способен да преодолява наклони до 60%. Въоръжените сили са снабдили прототипа с камера за насочване и автомат M240 с дистанционно управление.

Бойните роботи са в състояние да могат да пръскат големи тълпи, като при това прилагат три степени на въздействие. Отначало чрез високоговорител

"Гладиаторът" отправя предупреждения

след това стреля с гумени куршуми и ако няма резултат, започва да стреля от автомата си с бойни.

Измина повече от половин век, откакто Айзък Азимов в книгата си "Аз, роботът" пожелаваше роботът никога да не причинява вреда на човека. Но разработките на автоматичните килъри отдоха толкова далеч,

Робот, който открива мини, на служба на италианските миротворци в黎ban

Летящ робот с дистанционно управление по време на изпитания

че вече не могат да се спрат. И Swords, и Gladiator са само предвестници на войните от нов тип, в които да убиват ще бъде поръчано на механизмите.

Въоръжените апарати "намират все по-широко приложение на бойното поле и скоро ще станат много разпространени" - се казва в инструкция за вътрешно ползване, съставена за въоръжените сили на САЩ. За модернизирането на Futur Combat Sistem Пентагонът ще отдели 200 милиарда долара въпреки сегашната криза.

В Израел автоматизацията на бойните действия също става основна тенденция. Покрай 60-километровата полоса на Газа преди две години започнаха да се монтират роботи-снайперисти. Разработените от израелския военен концерн Rafael стационарни системи See-Shoot са снабдени с автоматични картечици с камери. Далечината на поражението им е 1500 метра.

От военна гледна точка мнозина говорят за въвеждането на механичните войници на бойното поле. Те не познават страх и не се уморяват,

убиват без капка съмнение

и даже гибелта им на бойното поле се различава от гибелта на обикновения войник - това не е повод за преживяване. Новият Sword струва около 150 000 долара. Затова политиците и генералите не се опасяват, че населението ще се възмути или изплаши - за загинания метал не е нужна панихида.

Днес механичните войници са напълно подчинени на командирите. Но ще мине още известно време, докато хуманоидните убийци от типа "робокоп" или "терминатор" излязат на пътеката на войната заедно с човек. Но днес няма никакви научни възможности да се предотврати създаването на автономни бойни роботи. Колко далеч е отишла робототехниката, показва устройството BigDog ("Голямото куче").

Апаратът крачи напред по начин, сякаш танцува и опипва повърхността. Монтираният във вътрешността му компютър с вътрешни датчици не му позволява да падне. Той и не пада, ако не го ритнеш силно. Разра-

Железнитеят Gladiator ще бъде снабден с различни оръжейни системи

Наземен робот BigDog. Ще може да транспортира товари от различен тип в труднодостъпни места

ботен от фирмата Boston Dynamics, роботът вече започна военната си кариера като товарен транспорт.

Преди две години се проведе шоу на военната техника в морската база Webster Field в щата Мериленд. Там внимание привлече летателен апарат с диаметър само 33 сантиметра, който лети и се приземява на крака-пружини. Производителят Honeywell Aerospace нарече това устройство Micro Air Vehicle и веднага произведе 20 такива прибора, за да може американските войници да го изпитат в Ирак. Кръстиха го "летящия търтей". Войниците го управляват с помошта на джойстик, въпреки че "търтейт" може да лети и в автоматичен режим.

Достатъчно е да се извика

на екрана цифрова карта на местността и да се кликне на точката, която трябва да стане цел с помощта на навигационната система GPS и

"търтейт" сам си намира пътя

готам

Още по-голямо впечатление произведе демонстрацията на 7-метровия вертолет Fire Scout. Този беспилотен апарат няма кабина и прозорци, но пък има еднооко като на циклоп - зад него има лазерен прибор, който осигурява самостоятелно приземяване даже и на най-тесните палуби на бойните катери. Засега на Fire Scout няма оръдие, но вече има точен план за интеграция на системата на въоръжение. Сега фирмата Northrop Grumman разработва беспилотен стелт-изтребител

X-47. Приземяването на автоматичен режим на палубата на самолетоносач е планирано за 2011 г. Като беспилотен апаратът увеличава продължителността на времето за полет до 10 часа и повече.

За да се подаде на компютъра траекторията на противниковия самолет, са нужни само клавиатура и мишка. Още през август 2007 г. фирмата получи от ВМС на САЩ поръчка за разработване на апарат за 635 милиона долара.

Беспилотните летящи обекти се използват във военни действия отдавна. Основно с разузнавателна цел, но понякога и за нанасяне на удари - през ноември 2001 г. един от лидерите на "Ал Кайда" - Мохамед Атейф, бе унищожен с две ракети, пус-

нати от апаратът Predator по лекия автомобил на терориста.

Преди Swords да произведе първия си залп по терористите в Ирак,

разрешение трябва да му дадат във вами командири

Един натиска бутона на дистанционното управление, като включва картечницата, а другият едновременно с него трябва да завърти два ключа на своя пулт, за да може картечницата на робота да започне да стреля.

Логиката на развитието е на механизмите все повече да се предоставя възможността за вземане на решение. Остава да се преодолеят техническите проблеми за опознаването "свой - чужд".

Първите апарати, които могат да правят това, вече са монтирани по 248-километровата демилитаризирана зона между Южна и Северна Корея. Разработването на "черния снайпер" бе ръководено от южнокорейската фирма Samsung Techwin. Снабден с видео- и ултразвукови камери, стрелецът-автомат ще може сам да взема решение за откриване на огън по нарушилите го на границата.

Атаката на роботите-убийци предизвиква възнанието на човек картина от филмите на ужасите. Но изобретателите виждат в такъв сценарий и положителни аспекти. Въпреки много международни конвенции и заявления за намерения войните не минават без крайна жестокост и нарушащо на права на човека.

С особено внимание сред войниците се ползват неколкостотин невъоръжени роботи, които вече от години се използват в Ирак и Афганистан за търсене на мини. Невъзможно е да се изчисли на колко войници са спасили живота.

Даже от благодарност на малките метални бойни другари присвояват офицерски звания и връчват ордени. Ако апаратът е разкъсан от мина, пехотинците за нищо на света не искат нов екземпляр "от конвейера" - те не жаят сили и време, за да съберат частите и отново да слобят стария боен другар.

(По руски източници)

□ Позиция

Ще поевтинаят ли лекарствата?

Срещу фармацевтичните гиганти и в интерес на осигурените

В ексклузивно интервю за в. "Билд" здравният министър на Германия Филип Ръослер (37-годишен виетнамец, осиновен на 4-годишна възраст от германско семейство) от Партията на свободните демократи (СвДП) за първи път говори за плановете си да намали цените на лекарствата. Той иска да принуди фармацевтичните фирми да преговарят за договори със здравните каси в полза на осигурените. Ако откажат, той ще наложи принудителни отстъпки!

Андже БАЛДАУФ

"Билд": Г-н Ръослер, вие като министър от Партията на свободните демократи искате здраво да спестите за сметка на фармацевтичните производители. Бълф ли е това?

Ръослер: Напротив. Винаги съм казвал, че ще се захвана твърдо с фармацевтичната индустрия и специално с цените на лекарствата. Това ще направя сега.

"Билд": Кога ще нанесете удара си? С нов закон?

Ръослер: Скоро ще представя плановете си пред фракциите в коалицията. И след това започваме. Законът трябва да е готов най-късно до края на годината.

"Билд": Какви ще бъдат краткосрочните мерки?

Ръослер: Много лекарства в Германия са прекалено скъпи. Затова ще принудим фармацевтичните фирми да започнат преговори за договори със здравните каси. Когато производителите изкарват своите продукти на пазара, ще трябва освен това чрез изследвания

научно да обосноват допълнителната полза за пациентите. Това ще се проверява внимателно още веднъж. Така ще разбираме дали има вече сравними лекарства.

"Билд": Колко бързо ще свали цените тази мярка?

Ръослер: Колкото може по-бързо. За да постигнем трайно подобре-

Филип Ръослер

ние, трябва да се заловим със структурата на лекарствената система.

Ще имам грижата в бъдеще фармацевтичните производители и касите много скоро след появата на едно лекарство на пазара да преговарят за цената. Докато стигнем дотам, трябва да има краткосрочни спирачки на разходите. Това ще са принудителни отстъпки и мораториум върху цените.

"Билд": Това е намеса на държавата в свободната конкуренция - по-скоро нетипично за Свободните демократи, или...

Ръослер: Ние като либерали даваме предимство на конкуренцията. Това е ясно. Но ако няма друг начин, ще действаме в интерес на осигурените.

"Билд": Обаче касите

засега са държавата в свободната конкуренция - по-скоро нетипично за Свободните демократи, или...

Ръослер: Ние като ли

берали даваме предимство на конкуренцията. Това

е ясно. Но ако няма друг

начин, ще действаме в

интерес на осигурените.

"Билд": Обаче касите

при която цените тряйно ще бъдат по-добре овладявани. Чрез смесването на краткосрочни и дългосрочни мерки аз работя за настоящето и бъдещето.

"Билд": Къде пациентът ще усети изгодата за себе си?

Ръослер: Чрез мерките по отношение на цените на лекарствата болниците наистина ще спестяват много пари. Това в края на краищата помага и на осигурените. И между другото: за хората е голямо успокоение, че и в бъдеще ще могат да плащат лекарствата, необходими за здравето им.

"Билд": Защо не допускате големи аптечни вериги както в чужбина, които биха могли очи в очи да договорят с фармацевтичните концерни по-изгодни цени?

Ръослер: Това не е решение. Това е задача на здравните каси. Проблемът е, че към момента изобщо не се преговаря за новите лекарствени средства. Искам да променя това. Така ще прочупя ценовия monopol на фармацевтичната индустрия.

Здравният експерт от Християндемократическия съюз (ХДС) в Бундестага Йенс Спан приветства плановете на здравния министър. "По принцип е правилно да се задължат производителите прецизно да се обосноват защо едно ново лекарство е по-добро и съответно трябва да е по-скъпо от по-стар препарат - каза Спан пред националното радио. - По-нататъшната стъпка би била да се проверят под лупа медицинското обслужване и начинът, по който се формират хонорарите на медиците", заяви политицът от ХДС.

Снимка Благовеста Цветкова

Българската Верига

Аида ПАНИКЯН

анкетираните са прекратявали лечението си по финансово причини. Разходите на германски обществени фондове за лекарства за домашно лечение на глава от населението са 314 евро, а в България - 20. И още нещо: ако родните обществени фондове (разбирај - НЗОК) са давали за лекарства 70 лв. на глава от населението, то самото население е давало 145,90 лв. на човек.

Въпреки множеството опити на едно или друго правителство да поевтини лекарствата и независимо от обещанията, че след поредния ремонт на законодателството и след като заработи "новата" схема "българинът ще купува по-евтино лекарства си", това не се случва. Напротив - след всеки ремонт те стават по-скъпи. Преди дни стана ясно, че пациенти с глаукома, остеопороза и болестта на Паркинсон ще доплащат от половината до 3/4 от стойността на лекарствата си, защото касата няма достатъчно пари.

Защо?

Обикновено производителите твърдят, че продават у нас най-евтино лекарствата си. А българските купувачи установяват, че плащат най-много. Неотдавна стана ясно, че един от актуалните покрай грипната епидемия имуностимуланти съседите ни купуват за 4 евро, а ние - за близо 40 лв. (около 20 евро). В интернет форум жена разказва, че си е купила от Румъния за 44 лв. лекарство за ин витро, за което у нас би дала 79 лв., макар че няколко месеца по-рано същото лекарство в България струвало 58 лв.!

"Ако лекарството и в Гърция, и в България струва 5 евро, ДДС-то там е 4%, а у нас - 20%", обясняват експерти по лекарствата.

Малкият български пазар и задължението цените на производителя да са най-ниските е отказало немалко фирмите да внасят лекарства у нас. Именно това е причината, поради която за последните 2-3 години в България не са внесени няколкостотин медикамента.

Социологическо проучване от

преди 1-2 години показва, че 18% от

най-честият отговор е, че у нас медикаментите се облагат с високо ДДС - 20%! Както и цигарите, както и строителните материали... Следват надценките за дистрибутора, за аптеката - всеки по веригата трябва хляб да яде...

На плахите неколкократни призви за фиксирани цени на лекарствата не се дава ухо. Най-вероятно защото мнозина "по веригата" нямал интерес това да се слухи. А къде-къде повече гласове по избори биха се спечелили, ако наистина се намали частта, която плаща пациентът за лекарства, отколкото ако се вадят стари досиета или с години се протакат делата за завлечени пари от парното.

Точката на И-то

Червената лампичка пред Брат Пица

Иво АТАНАСОВ

Aко искаш да си честен, черпейки стимули от заобикалящата те среда, си обречен на неуспех. Нашето общество по никакъв начин не насырчава тази иначе толкова нормална човешка черта. Трябва да носиш почитеността дълбоко вътре си, за да опазиш като характеристика на поведението си при днешните ни нрави. И пак няма да ти вярват, особено ако си публична фигура. А тези пък, които повярват, няма да одобрят и дори откровено ще ти се присмеят, та и будала ще те изкарат. Че за какво си в политиката, ако не за да се нагушиш!

Ние не щем истината, имаме непоносимост към нея. Искаме всичко, което се разкрие за една или друга известна личност, да бъде гадно. Тогава ни става хубаво. Тогава живеем в хармония и със себе си, и с общество. И дори се озлобяваме срещу оногова, който се бори за името си. Макар и понякога да си даваме сметка колко много изкушения и съблазни е отблъснал, за да си го опази. А може би тъкмо поради това.

Кому не е ясно, че президентът не е никакъв милиардер - нито млад, нито стар? Финансовият министър ли не знае? Ако толкова държеше да ни впечатли с чувството си за хумор в шоуто на двамата веселяци, можеше да каже, че Първанов очевидно не е милиардер, а не, че очевидно не е млад. И всичко щеше да приключи и бързо да се забрави.

Само че Дянков предпочете да хвърли кал. И сега цели парламентарни групи ахкат, че му били нарушени правата. Конституцията казала, че никой не може да бъде следен, филмиран и записван, а пък на срещата на министъра при президентата не само се водела стенограма, но и дори била публикувана в сайта на държавния глава.

Само че тази конституционна защита е предвидена за личния живот на гражданините. Адори и най-лудият не би казал, че Първанов може да има личен живот с Дянков. Пък и в основния ни закон е посочено, че гражданинът не може да бъде записван не въобще, а без неговото знание или въпреки изричното му несъгласие. Тъй като министърът не е възразил да се води стенограма, остава да се разбере дали е знаел. Този въпрос е риторичен, защото срещу него е седяла стенографката, а когато е говорел, той е натискал копчето пред себе си и е светвала червената лампичка на микрофона. За толкова месеци в политиката дори кучето на Павлов щеше да си изгради нужния рефлекс. Дянков може и да няма очи за червената лампа в икономиката, която мига тревожно в резултат на управленските му действия, но тази в президентството няма как да не е видял, иначе нямаше да се чуе гласът му.

А когато някой доказано се държи като лъжец, публикуването на стенограмата е просто задължително. Дянков например мести изхода от кризата, както си намества очилата. Беше казал, че ще е през май, после ни прехвърли към декември, а след това ни стресна, че второто полугодие ще е по-трудно от първото. Този човек или не помни какво говори, или трябва да бъде стенографиран на всяка крачка, защото днес казва едно, пък утре - съвсем друго. Той дори и себе си смята за Брад Пит, въпреки че по-скоро е Брат Пица. И то постна, както призна в момент на откровение.

Защо е тогава тази истерия около стенограмата, та чак за импийчънт тръгна процедура? Явно в лицето на Първанов се вижда алтернативата на сегашното управление, при това - единствената. Затова неговият рейтинг е взет на целта. И то с похватите на Гьобелс. Отстраняването на президента няма да се случи, липсват всякакви основания за това, но въпросът ще е в дневния ред на обществото месеци наред с надеждата, че всеки ден ще къса от неговите привърженици. Защото щом се говори, не може да няма нищо, нали така.

Въвフェйсбук е регистрирана група "Импийчънт на Георги Първанов". Влезте в профила на създателя й. Ще го видите сниман с ръка на сърцето на фон на Хитлер и на нацистки знамена с пречупени кръстове. А девизът му е: "Не е важно кой е прав, а какво е правилно!" Думите са на английския биолог Томас Хъксли, известен с прозвището "булдогът на Дарвин". Като лозунг звучат мракобесно и авторитарно, дори диктаторски.

Е, добре, дотам ли я докарахме? Това ли е, което искаме? Маневрите в парламента може да са бутафорни, но няма как да останат заключени в сградата. Навън те припалват низки инстинкти и опасни страсти. И светват червената лампа не пред Дянков, а пред цялото общество. Ако заради политическите си различия не я видим, сами ще вкараме вълка в кошарата. И няма да има никакво значение кой е прав, а само какво е правилно.

Други текстове от автора на:
www.ivoatanasov.info

□ Образование

Просветното министерство обяви, че от есента започва въвеждането на целодневно обучение в българското училище, отначало само за първолаците, след това - поетапно за останалите класове. Едновременно с това се въвеждат задължително и две години предучилищна подготовка за децата от 5-годишна възраст. Училищата вече са предупредени да се подгответ за тези нововъведения.

При обявяването на тези решения се разгоряха отново споровете в две посоки - първо, за децата ли е нужна такава ранна подготовка или за родителите, които ще са спокойни, че малките са прибрани някъде, докато те са на работа. И второ - има ли готовност училищната система да поеме целодневно обучение на около 60 000 първолаци и задължителни две подготовителни години за двойно повече деца.

До този момент министерството не е анализирало по никакъв начин какво се случва с 6-годишните, за които предучилищната година стана задължителна, като групите може да са в училище или в детска градина. Знае се само, че около 13 000 деца не ходят в такава група главно защото в детските градини няма места. Няма информация и дали ходят в предучилищен клас децата от малцинствените групи, за които уж мярката бе особено необходима. Глобата за тези, които не пращат децата си в задължителната предучилищна година, е до 100 лв. Дали има един глобен родител?

Сега в системата на юруш ще бъдат включени и 5-годишните, като е очевидно, че те трябва да постъпят в детските градини. Проблемът е особено за големите градове, в София и Варна например вече стана ясно, че детска градина за всички малчугани няма как да се осигури. А иначе столичният кмет Йорданка Фандъкова още в края на февруари обяви, че училищата в града били готови за целодневно обучение на първолаците.

В училище - с истерии

Просветното министерство ще решава в крачка какво да прави с най-малките ученици

Място за първолаци

Велиана ХРИСТОВА

При положение, че в много от училищата се учи на две смени или пък съжителстват в една сграда общинско и частно училище, подобни търдения са само празни думи. Сега от МОН обясняват, че родителите, които имат възможност, могат да взимат децата си и по-рано от училище, но това реално означава, че дори там, където първолаците ще имат целодневно обучение, от обяд ще се наблюдава брауново движение на загрижени баби и дядовци.

Отделно стоят два тясно свързани помежду си проблема - за финансирането и за осигуряването на допълнителни учителски за целодневното обучение и за удвоените предучилищни групи. За да бъдат назначени нови възпитателки за най-малките деца, общините трябва да си намерят допълнителни средства, а такива няма. Единственото, което ще стане, е

родителите да платят такси на общините, за да пратят децата си в групите - нещо, което държавата им вменява като задължение. От няколко години насам училищната мрежа бе съкращавана поголовно, от системата бяха освободени хиляди учители, които сега се оказват нужни, но вече ги няма. До момента МОН не е съобщило публично данни колко нови възпитатели и учители ще са необходими и дали ще се заплаща на редовните учители за допълнителната работа с първолаците.

Съвсем наивно звучат приказките на министър Сергей Игнатов как децата щeli да спортуват по-вече, понеже е очевидно, че нито има къде да спортуват, нито кой да ги занимава със спорт. Всъщност по каква програма ще се занимават първолаците през втората половина от деня, е напълно неизвестно.

Множество въпроси поражда финансирането

на двете нововъведения. По думите на главния секретар на МОН Красимир Вълчев, министерството за 2010 г. получава 8 млн. лв. за задължителната детска градина на 5-годишните. В предучилищните групи издръжка-

та на едно дете е 856 лв. А за занималните на първолаците са осигурени 7 млн. лв. Базовият норматив за издръжката на един ученик от I клас нагоре т.г. е около 1400 лв., което означава, че за 60 000 първолаци за половин ден обучение отиват около 84 млн. лв. Всеки може да оцени как 7 млн. лв. ще покрият нуждите за втората половина от деня при целодневното обучение. Само за София ще са необходими над 11 млн. лв., както съобщи Йорданка Фандъкова. За разширяване на сградите пари изобщо не са предвидени. А ако съкратените преди педагоги се върнат в образователната система при целодневна форма на обучение, както предвижда г-жа Фандъкова, кой ще им плаща? Във Варна заговориха за изход чрез публично-частно партньорство, което на практика означава да се вкарат фирми в българското средно образование. Ако не бъде решен проблемът със сградите, държавата няма как да глобява родители, които не пратят децата си в детската градина, загрижила се е зам.-министър Милка Кондабашева.

Директори на училища повдигат и друг въпрос - как се връзват новостите със системата на делегирани бюджети. За 2010 г. парите вече са фиксирани според броя на децата. Ако

първолаците остават в училище през целия ден, за големите училища това означава да съкратят броя на паралелките, които ще приемат, защото иначе няма как да покрият разходите си. А за допуснат прераждане на средства директорите се наказват. Няма видима вероятност и за идната година средствата за образование да се увеличат, а тогава ще трябва "поетапно" към целодневно обучение да преминат и второкласниците. При липсата на класни стаи, притесняват се директорите, не е изключен вариант сегашните училища с обучение до VIII клас да се свият до начални, а гимназии да се превърнат в основни училища. Това обаче предвещава пълно разбъркане на системата с лесно предвидими последици.

Няяностите са толкова много, че отсега може да се предвиди колко нови проблеми ще си имаме наесен. Вярно е, че и в Европа, и в останалия свят постепенно намаляват възрастта за обучаване на децата. Но никой не прави това без изобщо да е готова просветната система, без самото управляващо министерство да си е изяснило какво ще прави и как точно. За самите училища да не говорим. Кому е нужно това истирично бързане без никаква реална подготовка?

Мнения от учителските форуми

Hristinka Nikolova

Ще го измислят! Но бедата е там, че няма да е в полза нито за децата, нито за учителите!

Shery

През какво ли не минахме?! И да ни "удрят", падаме и пак ставаме... Успех!

Marica

А каква ще бъде организацията на това целодневно обучение? Дали като преди - с часове за самоподготовка или като занимали след обяд?! А дали ще бъдат съгласни родителите на този вариант, или никой не ги пита!?

narodna

Вече втора година работим на такъв режим. Всичко е чудесно. Започваме в 8.20 ч. Всеки клас има по двама преподаватели. Всеки един от тях има часове по задължителна подготовка, както и занимания по интереси. На обяд, от 12.30 до 13.30 ч., децата имат организиран отид и спорт. През това време обядват. Родителите плащат по 1 лв. за храната, в която има първо, второ и трето ястие. Учебните занятия след обяд започват от 13.30 и продължават до 16.40. Никой от учителите не е длъжен да стои по 8 часа в училище. Стои толкова, колкото изисква нормативът му.

Tatiana Yordanova

Колеги, съгласна съм с вас. Питам се, тогава как ще издържат училищата финансово при двама учители на клас? Това означава, че трябва да се назначат допълнително учители. Знаете ли, че и сега има училища, в които преподавателите водят и занимали, без да им се заплаща?

Rada

Това е невъзможно за училищата с двусменен режим на работа. Едва ли има софийско училище, което да не е на две смени. Ние също сме. И какво правим? А кой е казал, че ако го из-

мислят, няма да бъде само един учител от 9 до 16 часа примерно - всичко може да се очаква...

queen blunder

При липса на класни стаи това не може да стане. В рамките на един и същи делегиран бюджет също така не може да се вменява двойна натовареност на учителите, а парите да са си същите.

Eldi

Днес по БНТ министърът каза, че ще бъде въведено и в София няма да е проблем. Нашето училище е на двусменен режим и сега малките не играят физически, защото салоните са постоянно заети от големите ученици. А дали са се замисляли, като задължат децата да са в училище и след обяд, как ще посещават извънкласните си занимания по спортните и научни клупове. Напр. Центърът за ученическо научно и техническо творчество в Русе работи до 16 ч. и децата ходят на математика и компютри между 13 и 16 ч. Какво ще стане с тези общински звена - които имат история от моето детство и преди него? За София сигурно е още "по-забавно" - голяма част от децата ходят по такива мероприятия и частни уроци.

Ентусиаст

Моето дете е 12 кл. и въпросът не ме касае, но мисля, че излишно се нервират хората. Това не може да се осъществи, защото училищата нямат база, повечето нямат столове, където децата да се хранят на обед най-напред... След обяд ще трябва да се върнат в класните стаи, защото други помещения няма. Физкултурните салони са в ужасно състояние в повечето училища. С една дума трябват много ремонти и подобрения, а пари няма откъде да дойдат. Ще има проблеми с хигиената, с доучването във външни и т.н. Пак всичко ще се върне на старото положение, но може да го отнесат 1-2 випуска...

П.П. Аз работя в системата и съм против, защото я познавам.

Родителите също са разделени в мнението си за 5-годишните

□ Разговор

Марияна Арсенова:

Хората на изкуството представят България в най-добрата й форма

Музикалният театър трябва да запази специфичната си характеристика на всяка цена, казва зам.-директорката по художествените въпроси на НМТ „Стефан Македонски“

Интервю на Надежда Ушева

□ Каква е ситуацията в Музикалния театър малко по-вече от месец след като приключиха протестите и бе назначен временно и.д. директор? Една от първите му задачи бе изплащането на забавените заплати. Изпълнена ли е?

- Те бяха разписани веднага, щом назначиха г-н Тодор Димитров. Закъснението бе в рамките на няколко дни. Няма проблем със заплащането в нашия театър. Целта на протеста ни беше към Националния музикален театър да се подходи отговорно, каквато и реформа да настъпи в областта на културата, да бъде съхранен жанрът оперета. НМТ е единствен по рода си на Балкански полуостров, съчетавайки в еднаква степен, на съответното професионално равнище музикъл и оперета. Трябва да запазим това. Желаем да развивем и други традиционни музикално-сценични форми, но отново - в жанровата характеристика на НМТ. Затова отхвърлихме с протест програмата на Борис Панкин. В концепцията му бяха заложени идеи, обриращи на постепенно отмирание спецификата на една институция с повече от 60-годишна история. Неискаме да станем драматичен театър с пеещи артисти!

□ Знае ли се кога ще бъде проведен новият конкурс за директор?

- Не. Очакваме Министерството на културата да го съобщи. Остават исканията ни да се спази Колективният трудов договор, според който в състава на комисията за избор на директор трябва да бъдат включени представители на двата синдиката и на БАРОК. Да бъдат стриктно спазени тези точки от Кодекса на труда и Колективния трудов договор. При тези условия се надяваме да протече новият конкурс. Но МК ще определи кога ще стане това.

□ Преди оттеглянето си Борис Панкин поиска да бъде направен цялостен финансов осигут на Оперетата. Беше ли извършен и какви са резултатите?

- Да. Смятам, че ако имаше нещо нередно, щеше много бързо и ясно да се огласи пред обществото. Одитът завърши абсолютно нормално. Именно след неговото приключване бе назначен и.д. директор на театъра, за да може той да приеме работата си, както се казва - на чисто.

□ Остана ли нещо недоговорено? Имате ли някакви затруднения, с които трябва да се справяте?

- В момента нямаме належащ проблем за решаване, поощрени сме от МК да работим. Имаме тяхната подкрепа. Иначе това е жива сграда, стара сграда и не е чудно, че спорадично изникват технически предизвикателства, но те не са от естество, което да пречи на работата ни. Такава грижа ни е покривът... Също така спешно извършваме оптимизация на чуващостта в залата - стар проблем, който се задълбочи след скорошния ни основен ремонт. Относно финансовите трудности - те съществуват на всяка място и почти всички се оплакват... Важното е, че не спирате да работим, имаме подкрепата от Министерството на културата за голям проект - "Царицата на чардаша", който трябва да излезе в началото на май. Готовим нови неща, за които не са необходими допълнителни средства, за да могат да се осъществят. На 17 април възстановяваме едно от най-харесваните заглавия на нашата сцена - "Йосиф и многоцветната му пъстра дреха" на А.Л. Уебър. Това е мюзикъл, който винаги се е играл с много голям успех. Предполагам, че ще имаме още пет спектакъла, които също ще напълнят салона ни. Чувам от разни места, че едва ли не хората не са много убедени дали играем и какво точно става с нас. А ние играем и театърът никога не е спирал да работи! Вярната ни публика знае това. В края на март подготвяме разкошен Великденски концерт с оперетни и мюзикълни отъски, а за края на април - "Искри от Бродуей", излязло мюзикълен концерт.

□ Възникна въпросът, че поставяте много по-малко спектакли в сравнение с операта например. Има ли оптимален брой заглавия, които НМТ "Стефан Македонски"

Снимка ЛИЧЕН АРХИВ

МАРИЯНА АРСЕНОВА е оперна певица, една от примите на НМТ "Стефан Македонски", където работи от 1997 г. Завършила е Музикалната академия "Проф. Панчо Владигеров" със специалност оперно пеење в класа на доц. Констанца Вачкова. Била е солистка на Старозагорската опера. Първата й роля е Елена от "Хубавата Елена". Тя е Гризабела и Деметра от "Котки", Силва от "Царицата на чардаша", Хана от "Веселата вдовица", Розалинга от "Прилепът", Марица от "Графиня Марица", Ким от "Мис Сайгон". От 1 март т.г. става зам.-директорка по художествените въпроси на НМТ "Стефан Македонски", като едновременно с това е и солистка в централния репертоар на театъра.

може да поддържа в репертоара си?

- Да ви кажа точен брой е много трудно поради простата причина, че всеки сезон правим по 4-5 нови заглавия, но в рамките на този - засега имаме само две. Причините се коренят в настъпилите затруднения от финансов характер, намаления бюджет на МК и протестите. Играем спектакли от класическата опера и от световния мюзикъл. Но като членове на ЕС, държавите авторските права претендират за навременното заплащане на определен брой изиграни спектакли. И това е нещо не просто резонно, но задължително! Това са нови разходи, с които в момента се съобразяваме. По тази причина свалихме "Баядерка" на Калман. А "Графиня Марица" и "Прилепът" представяме вече от 6-7 години. Ние ги доиграваме, те не могат да пълнят непрекъснато салоните в началото. Това не означава обаче, че нашият театър е в застой или пък че не се играят нови и добри постановки. Адаптираме се бързо и адекватно спрямо новите финансово-реалности, както

впрочем всички колеги от бранша.

□ Казахте, че подгответе нови заглавия, а колко поддържате от старите спектакли?

- В момента се играят "Прилепът", "Графиня Марица", "Виенска кръв", "Една нощ във Венеция", "Котките". На 17 април е премиерата на "Йосиф...". Играят се две детски - "Снежанка и седемте джуджета" и "Принцесата и свинярят". От декември са осъществени 4 нови концертни заглавия. Те са сборна програма от чисто оперетни номера или смесени - оперетно-музикълни. Ние сме национална институция, която би трябвало да има обществена подкрепа и в лицето на държавата, и в лицето на бизнеса. Надяваме се този процес да се регулира. Искаме да работим с нови концепции, с нови постановъчни екипи от млади хора, за да може да привлечем младежката аудитория. Нашето изкуство е много трудно, но ние трябва да го направим да изглежда максимално лесно, защото този жанр е, както се казва, като шампанското - трябва да кипи, да шуми, да доставя удоволствие.

□ Как виждате извършването на реформата във вашия театър? В кои аспекти трябва да настъпят промени?

- Реформата, която се подготвя от МК, трябва да бъде проведена с консултации, с помощта на специалисти и професионалисти в областта на изкуството във всичките му жанрове. Каква ще бъде реформата, министерството ще ни уведоми. Готови сме да посрещнем всяка идея, но в рамките на спецификата и традицията на жанра. Освен това вървим към оптимизирането на всички звена в театъра. Вярваме, че българската култура надживява абсолютно всички проблеми. Единствено хората на изкуството представят безапелационно България в най-добрата й форма. Неслучайно спечелиха оперните гласове в класацията на БНТ. А ние, 4/5 от солистите, сме именно оперни певци.

□ Правите ли някакви опити по отношение обновяването на артистичния състав?

- На 17 март ще има прослушване за нови солисти в трупата. Непрекъснато търсим нови и млади изпълнители, които да постъпват в нашите редици. Не е лесно обаче да ги изберем, защото нашият жанр изиска много сложна компилиация от различни умения. У нас все още няма кадри, които да излизат подгответи за жанра. Те постепенно се научават при нас, на място. Имаше традиция за студия към театъра, която смятаме да продължим. След прослушване взимаме млади хора, които постепенно навлизат в репertoара и ако бъдат харесани, се назначават. При артистите с времето настъпва леко отпускане, за това искаме да ги стимулираме, публиката да види, че имат нов живец. Това би могло да стане с външни режисьори... Ние се подгответе за тези промени и разбираме, че нещата не могат да останат по стария начин. Готови сме под формата на образователни програми и концерти да популяризирате жанра сред младите. Активно работим върху това. Г-н Тодор Димитров е отворен към идеите на всички, които работят в Оперетата.

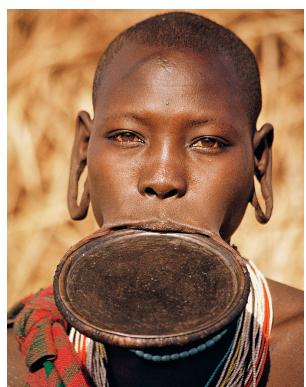
□ Какво мислите за новия директор, който е външен човек за театъра? Трупата приема ли го?

- Колективът прие г-н Димитров, избран от МК. Виждаме, че е човек, който е бил в нашите редици. Завършил е оперно пеене, работил е като артист в тази област. Той е изцяло съпричастен към нашите проблеми. Интересува се от арт мениджмънта. Обича нашия жанр и чрез опита си прави всичко възможно да го популяризира. Изкуството обаче трябва да стане приоритет на държавата. Трябва да настъпи съществена промяна в Закона за спонсорирането и свободното финансиране на културните институции! Не може хора, които искат да ни помогнат, очаквайки някакви преференции, да не могат да го правят.

Аз се обръщам към вашата уважавана аудитория и към всички, които обичат изкуството - ако имат възможност и смятат, че може да се намери начин - да подпомогнат финансово нашия жанр. Музикалният театър, който е минал през всякакви времена, трябва да продължи да съществува, и то с неговата си характеристика. Да запази същността си на всяка цена! Много е лесно нещо да се унищожи, но ще загубим едно национално богатство.

Този жанр е като шампанското - кипи и шуми

□ Пътешествия

Колкото по-голяма е чинийката, толкова по-красива е приносителката ѝ. Жена от племето мурси

Победителите в гонга се ползват с почитта на племето

Инициация на млад войн сурма

Сурма боядисват гори бебетата

Сурма посрещат с чинийки на уста и бой с пръчки

Необичайно украсение превръща в атракция екзотичното етиопско племе

Едва ли има друг континент, дарен с толкова красота и разнобразие - природна и етническа, като Африка. То предопределило африканците да станат родителите на останалата част на съвременното човечество. Днешна Африка притежава пълния спектър от цветове на кожата, коси, религии и културни практики. Африканското семейство се състои най-малко от 3000 етнически групи.

Племето сурма е малобройна група, обитаваща южната част на долината на река Омо. Известни са благодарение на странния обичай жените да носят глинени чинийки, прикрепени на долната устна. Това се счита за белег на красота и осигурява добра женитба. Днес земите им се посочват в туристическите гидове, където ги рекламират като "недокоснат" от цивилизацията народ, живеещ в последните останали диви региони на Африка.

Сурма обитават един от най-труднодостъпните региони на Етиопия. Когато за пръв път британски антрополог попаднал сред племето мурси, част от сурма, в началото на 70-те години на ХХ век, се оказало, че те никога не са чували за съществуването на страната, в която живеят. Мурси са се съхранили в изолация след многобройни бедствия - суша, глад, войни и миграции, епидемии. Днес са останали едва няколко техни села. Съседи са им народите аари, банна, боди, кара, куенгу, ме'ен, нианготам и сури.

Етиопското правителство дава на племената сури, мурси и ме'ен общото наименование сурма. Сурма обитават един от деветте етнически подразделения (килипич) на Етиопия - Регионът на южните нации, чиято столица е Аваса. Разположен е в югозападната част на страната на площ 112 343 кв. км, граничи на запад със Судан, а на юг с Кения. Цели-

ят килипич е с общо население от над 15 млн. души, съставено от цели 45 африкански народа.

Сури наброяват някъде към 20 000 души. Съседите им мурси (или мурзу) не смятат себе си за сурма, въпреки културните и лингвистични прилики - 80 на сто от езика им съвпада с този на сури. Мурси наброяват едва около 7000 души. А 80 на сто от езика на ме'ен съвпада с този на мурси. Ме'ен са най-близо до реката Омо и наброяват към 151 000 души.

Сурма, тази малобройна народностна група (едва 0,17 на сто от цялото население на Региона на южните нации), дели обща култура и съдба. Обитават отдалечен и откъснат регион сред пустеещи планини. Общо е и традиционното съперничество със съседните племена, а това съснианготам насърчава придобиването на кървав характер - в междуособиците вече бяха използвани калашици, станали достъпни чрез някои партии, участвали в Суданска гражданска война. Днес полицията разрешава пътуването на туристи в тези региони само с наета въоръжена охрана.

Според устните предания на сури на днешната територия край планината Найта те са пристигнали преди 200 години от бреговете на Нил. Днес сурма водят отседнал пастирски начин на живот. Ежедневието се върти около отглеждане на добитъка и реколтата. Когато мурси търгуват на пазарищата, вместо пари използват зърно и животни за разменната монета. Сури отглеждат главно зеле, боб, гулия, сладки картофи тютюн и кафе. По време на сухия сезон събират мед. Средно всеки мъж сури притежава към 30-40 крави. Не ги убиват, докато това не се наложи за церемониални цели. Всеки млад мъж получава името си по това на стадото си. Кравите са особено важни за сури, които рискуват

и живота си, за да защитят стадото. Числеността му определя и статута на мъжа. В кризисни времена се крадат животни от чужди стада. Мъжът не може да се ожени, преди да притежава 60 крави, част от които дава на семейството на булката на специална церемония.

Ала обичаят, който прави сурма така популярни, е слабостта им към пиърсинга. Когато момичето стигне възраст за женене - около 15-16 години, то се "разкрасява". За целта се прави прорез между устната и устата и в него се поставя глинена чинийка. След няколко дни се поставя по-голяма чинийка. За да застане на мястото си, се вадят предните долни два зъба. Учудващо е, как при все това жената може напълно спокойно да говори, а чинийката се слага и маха като най-обикновено бижу. Някои постигат разтегливост на устната, която обхваща чинийка с диаметър до 15 см. Колкото по-голяма чинийка може да постави жената на устната си, толкова по-търсена става и би могла да донесе на баща си до 50 крави откуп от жениха. Случва се понякога устната да се скъса, което се превръща във възможна най-големия проблем за младото момиче. Тогава то се счита за търде грозно и може да се омъжи само за някой старец или болен от племето. И до днес не е ясно как и за какво служат тези чинийки за устни. Една теория търди, че в миналото това бил начин да се откажат търговците на роби от жените, които ги носят. Досега с външната цивилизация в последно време вече кара младите жени да се отказват от тази практика, като глинени кръгчета се поставят само на ушите.

Друга гордост на сури са техните белези, колкото повече - толкова по-добре. Жените си правят скарификация, като прорязват кожата с бръснач, а след

това я повдигат с малко трънче. Мъжете от своя страна си правят белег, след като са убили някого от вражеско племе. Някои антропози смятат, че тези ритуали са форма на контролирано насилие: членовете на племето привикват към болката, а младите се адаптират към сурвивал.

В някои села ходят съвсем голи, а вместо дрехи тялото се украсява с глинена боя. Други ползват по някое парче плат върху себе си. Жените се бръснат също както и мъжете, защото тук мразят телесното окосмяване. Обичайно е рисуването на тялото с боя на глинена основа, боядисват се дори децата и бебетата. Разпространено е, особено сред жените, пушенето (на тютюн).

Мъжете са свирепи и страхотни воини. Битът на сурма е търде машо. Особено важна е борбата с пръчки - донга, която е стигнала до степен на запаленство, подобно на това към футбола в нашата култура. Донга носи престиж на мъжа, особено когато си търси невеста. Едновременно спорт и ритуал, сури вземат търде на сериозно боя с пръчки. В повечето случаи те се провеждат, за да могат младите жени да си изберат съпруг. Идеалното време за бой е точно след дъжд. Битките се провеждат между различните села на сури и в тях участват от 20 до 30 души. Всеки има шанс да се бори с всеки един противник от отсъщната страна. Повечето битки приключват при първите нанесени удари. В последно време обаче се появява заплахата в тези битки да се използват и автоматични оръжия, за каквито инциденти се докладват напоследък.

Селата обикновено са с от 40 до 1000 обитатели, рядко с по 2500 души. Начинът на живот е комунален, а продукцията от добитъка (използват се мякото и кръвта, както е при масаките) се разпределя според нуждите. До-

макинството се води от жените. Те притежават собствени поля и могат да използват реколтата от тях както намерят за добре. Животът на мъжете се дели на етапи, а при навлизането във всеки един се извършва специален ритуал. Младите мъже (тегай), които още не се смятат за воини, помагат за отглеждане на добитъка от 8-годишна възраст. Младите възрастни (пора) в границата между 20 и 30 години преминават инициация. Понякога инициацията е свързана с гладуване, друг път е бой с камшици до появя на кръв. Решението за това взима съветът на селото, в който влизат само мъже. Обсъждането, както и ритуалите, се ръководят от главата на селото - комору. Макар комору да носят корона от кожа, подобно на някой езически цар, те просто са най-уважаваните възрастни хора на селото и могат да бъдат сменини.

Малцината сурма знаят амхарски - официалният език на Етиопия. Като цяло неграмотността е много висока (през 1994 г. е била 97 на сто). Религията им може да се определи като анимализъм, макар че около 15 на сто от мурси са християни. Сури имат небесен бог Тума. Той също така вярват в духове и имат личител, който извършва жертвите или молитвите и ги праща директно на Тума. Друго вярване е свързано с викане на дъжда. Дължността "дъждовник" на племето е наследствена и се заема само от един мъж от племето. Когато племето реши, че има нужда от неговата помощ, го вика. "Дъждовникът" събира тресцици от специално дърво, от тях се вади смола и се смесва с глина. С тази смес се боядисва тялото и след церемонията се очаква дъжд.

Страница на Савена Зълччин

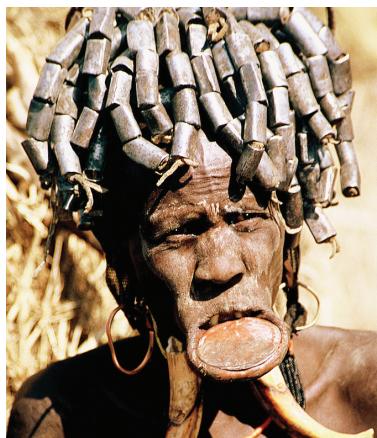
Жени мурси в "народни носии". Племето мурси са най-малобройни сред сурма, но изглеждат най-екзотични

Скарификациите по тялото са друга част от естетиката на сурма

Пушенето е особено любимо занятие на жените

Някои мурси стигат още по-далеч в стайлинга

Напоследък все по-малко момичета пробват устната си. Пиърсингът се прави само на ушите

справочник

ОВЕН

Със самочувствие ще подходите в деликатна ситуация, но нещата не са толкова прости.
Изиска се и подготвеност, за да излезете без загуби. Като носители на новото.

ТЕЛЕЦ

Затрудненията ще вървят редом с успехите днес, но денят ви ще премине без изненади.
Запазете спокойствие, ако сте подложени на стрес, можете да си помогнете и сами.

БЛИЗНАЦИ

Търсещите работа ще имат добри попадения, други сами ще си организират заетостта, оставайки отговорни и последователни в намеренията си.
Ще работите за налагане на авторитета си.

РАК

Самоконтрол и адекватни във всеки един момент, такива ще бъдат повечето от вас.
Ще отвърнете елегантно и без излишни вълнения на предизвикателства.

ЛЪВ

Ще отделите от времето си на занимания, стоящи в страни от основната ви заетост.
Това може да е и началото на нов бизнес, бързо ще се окажете от печелившата му страна.

ДЕВА

Хубав ден за повечето от вас. Ще се посветите на новите си идеи и запазвайте отговорното си поведение и мислене, ще се докоснете до успеха.

ВЕЗНИ

Ще браните независимостта си, защищавайки интересите и правото си на личен избор.
Не позволявате чуждото мнение да влияе на настроението ви, работите върху задачите си.

СКОРПИОН

С доказаните си качества ще печелите конкурси и място в европейски програми от правен характер.
Ще ви се предложат възможности, които няма да пренебрегнете.

СТРЕЛЕЦ

Слушайте съвестта си и бъдете конструктивни.
Днес ще бъдете ефективни в усилията си да приключите навреме започната задача, което ще се превърне в повод за задоволство.

КОЗИРОГ

Финансови затруднения могат да понижат настроението ви, но не унивайте.
Ще направите решение, освен че от вас се очаква да реагирате адекватно на събитията.

ВОДОЛЕЙ

Със започването на нов проект ще повишите задълженията си.
Натоварената ви програма ще се отрази в някаква степен на работоспособността и взаимоотношенията ви с околните.

РИБИ

Делово предложение ще ви заинтересира и направи по-активни в стремежа ви по-бързо да се възползвате от него.
На свой ред вие ще подкрепите нечия инициатива.

Денят може да подлъже мнозина, защото сутринта ще започне със слънце, но по обяд и следобед, най-вече в западните райони, то ще бъде закрито от висока и средна облачност. В по-голямата част от страната минималните температури ще бъдат между минус 5 и 0 градуса, а максималните - между 6 и 11. Над плинните увеличения на облачността ще са значителни. Ще духа до умерен вятър от запад-северозапад. В южните райони - повисоки температури и мириз на пролет.

Изгледи за

14
максимали
7°/11°

15
максимали
6°/12°

Времето ще бъде типично мартенско: ту топло, ту малко по-студено от обичайното, ветровито и спокойно, облачно и по-сънчево, отколкото се очаква преди няколко дни. Ще има леки превалявания от дъжд и сняг на места и за кратко. От запад на изток с временни увеличения на облачността и усилване на вятъра ще преминат атмосферни смущения. Температурите ще са малко по-ниски от обичайните.

07.05 Ласи - тв фильм
07.30 За животните с любов
08.00 Приключения с Мики Маус
08.30 Приказки с неочекван край.
„Наш собствен призрак“
09.40 Световна купа по скри алпийски дисциплини. Слалом /мъже, 1
манш/, пряко от Гармиш Партенкирхен
10.30 Вяра и общество с Горан Благоев
11.00 Памет българска с проф. Божидар Димитров
12.00 По света и у нас
12.30 Бразди
12.55 СК по скри алпийски дисциплини. Слалом /мъже, 2 манш/, пряко от Гармиш Партенкирхен
13.40 Иде нашенската музика - фолклор
14.30 Минута е много - тв състезание
15.20 Шоуто на Канала/п/
16.00 Последно лято - /България, 1974г./
17.30 Кино по ноти
18.00 Синьо лято - тв фильм /3 епизод/
19.00 БНТ такси
19.15 В кадър
19.45 Лека нощ, деца! Трите баби
20.00 По света и у нас
20.45 Шоуто на Канала
21.40 Ад - игрален филм /копродукция, 2006г./
23.25 По света и у нас
23.35 Международен филмов фестивал „София Филм Фест 2010“ /репортаж от Церемонията по награждаване/
23.55 Концерт на Сюзан Вега в Монтерво
00.50 Бягството - игрален филм/п/

07.00 Новини
07.10 „Гении и злодеи“
07.40 Анимация
07.50 Игрален филм: „Опасни гастро-ли“
09.20 „Свири, хармонико любима!“
10.00 „Умница“
10.45 „Пасторска проповед“
11.00 Новини
11.10 „Записките на Дм. Крилов“
11.30 „Вкусно“
12.10 „Мой роднина“
13.00 Новини
13.15 „Бащи по неволя“
14.10 „Скрита камера“
15.40 Игрален филм: „Училищен валс“
17.20 Премиера: „Последната шега на Григори Горин“
18.20 Игрален филм: „Формулата на любовта“
20.00 „Две звезди“
22.00 Време
22.15 „Жестоки игри“
23.50 „Прожекторпарисихълтън“
00.25 Игрален филм: „Господициата селянка“
02.10 Игрален филм: „Юлски дъжд“
04.00 „Модна присъда“
04.50 „Хайде да се оженим!“
05.35 „Следата“
06.05 „Поле на чудесата“

06.00 „Физиотоника“
06.30 „Най-смешните животни и хора на планетата“
07.00 „Новото училище на царя“ - детски сериал
07.30 „Бранди и господин Уисърс“ - детски сериал
08.30 „Кой е по-по-най-“ - детско шоу
09.30 „Кухнята на Звездев“ - кулинарно шоу
10.00 „Модерно“ - токшоу
11.00 „Търси се...“ - токшоу
12.00 „Глобусът“ - предаване за туризъм
12.30 „Най-смешните животни и хора на планетата“
13.00 „Ребека“ - минисериал, част 1 - Минисериал, Драма/Мистерия, Великобритания/Германия, 1997
15.00 „Тайната живот на една тийнейджърка“ - сериал, еп. 2
16.00 „Такъв е животът. Първа брачна нощ“ - документално риалити, еп. 11
17.00 „Море от любов“ - романтично токшоу
18.00 „Сейзимограф“ - предаване за полемика и анализи
19.00 бТВ Новините - централна емисия
20.00 „Пълна лудница“ - комедийно шоу
21.00 „Отчаяни съпруги“ - сезон 5, еп. 8
22.00 бТВ Новините - късна емисия
22.30 бТВ Документите. „Извор на съкровища“, еп. 1 - Документална поредица
23.30 „Колежът Ръшмор“ - Комедия, САЩ, 1998
01.20 „20,000 леви под водата“ - Приключенска драма, САЩ, 1954
03.40 „Кухнята на Звездев“ /п/

09.50 „На слука“
10.20 „Първичен инстинкт“
10.35 „Моторни лодки“
11.05 „Тайните на риболова с Бейб Винклман“
11.25 „Оръжия“
11.40 „Майстор на риболова“
12.10 „Къде кълве“
12.40 „Лов без граници“
14.05 „Диалози за риболова. Народен проект“
14.20 „Риболов на изкуствена муха“
14.50 „Планетата на рибара“
15.05 „Собствености на руския лов“
15.35 „Дивеч и ловец“
16.05 „Лов без граници“
17.05 „Първичен инстинкт“
17.20 „Моторни лодки“
17.50 „Дневниците на великия ловец“
18.40 „Тайните на лова с Бейб Винклман“
19.00 „Пушкала и такъм“
19.30 „Американски риболов“
20.00 „Лов без граници“
20.50 „Светът на подводния лов“
21.05 „Календар на ловеца“
21.35 „Планетата на рибара“
21.50 „Трофеи, вкусно и бързо“
22.05 „Първичен инстинкт“
22.20 „Следотърсач“
22.50 „От нашия шеф-готвач“
23.05 „Диалози за риболова“

TELEVISION

07.00 „Иконостас“
07.30 „Капитан Планета“ - дет. анимационен сериал
08.00 „Флинстоунс хлапета“ - дет. анимационен сериал, 2 сезон
08.30 „Костенурките нинджа“ - детски анимационен сериал
09.00 „Лабораторията на Декстър“ - детски анимационен сериал, 3 сезон
09.30 „Клуб Нюз“ - забавно предаване
10.00 „Станция НОВА“ - (10.00 Сблъсък; 11.15 Рулетка; 13.00 Отчаяните съпруги; 15.00 Най-добра майка; 16.00 Донитайм; 17.00 Мария в огледания свят)
18.00 „Отечествен фронт“ - предаване на НТВ
19.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
19.30 „Темата на Нова“
20.00 „Снайперист“ - с уч. на Марк Уолъръг, Майкл Пенъ, Данни Глуъръ, Кей Мара, Елиас Котеас, Рона Митра, Джонатан Уокър, Джастин Лус, Елизабет Бенет и др.
22.30 „Горещо“ - телевизионен таблоид с Венета Райкова
23.40 „Династията на Тюдорите“ - сериен филм
01.40 „Мъхете не си отиват“ - с уч. на Джесика Ланг, Джоан Кюсак, Крис О’Донал, Кейти Бейтс, Арлис Хауърд и др.

07.00 Кодово име. Съседските деца - с2, еп9, 10
08.00 Новините с Вяра Деянова и Денислав Борисов
10.00 Два пъти в живота - с2, еп21
11.00 Докосване на ангел - с1, еп5
12.00 Американски мечти - с03, еп15
13.00 Вечно лято - с2, еп4
14.00 Тайните документи на КГБ - разследване на паранормалното - еп1
15.00 А група. Славия - Пирин
17.00 „Глава над водата“ - драма с Харви Кайтел, Камерън Диас
18.45 „Развален телефон“ - комедия с Даян Кийтън, Мег Райън
21.30 „Филаделфия“ - драма с Антонио Бандерас, Дензън Уошингтън, Том Ханкс
23.45 Зайнфелд - с4, еп17
00.15 Новините
01.00 А група. Славия - Пирин
03.00 „Глава над водата“ - драма с Харви Кайтел, Камерън Диас
05.00 Два пъти в живота - с2, еп21
06.00 Американски мечти - с3, еп15

07.00 BG - Къде? Къде?
07.05 „Ягодов сладкиш“ - сезон 2, еп. 10, анимация
07.30 „Пиксел Пинк“ - еп. 1 и 2, анимация
08.20 BG - Къде? Къде?
08.30 „Лошо куче“ - сезон 1, еп. 3, анимация
09.00 Най-доброто от „Следобед с ТВ 7“
10.30 „Гурме с Андре“ - кулинарно предаване
11.00 „Моделите на Колийн“ - сезон 2, еп. 7, рилиати шоу
12.00 „Пътеводител на модерното момиче“ - еп. 3 и 4, предаване за мода
12.55 Формула 1 - първи кръг от сезон 2010 за голямата награда на Бахрейн, квалификации
14.00 „Криминалните случаи на Мърдок. Вентрикликс“ - сезон 1, еп. 9
15.00 „Смайлъл. Супермен в началото“ - сезон 5, еп. 17 и 18
16.45 „Великолепната седморка“ - уестърн, САЩ, 1960 - премиера
19.00 Новини
19.30 „8 прости правила“ - сезон 2, еп. 15
20.00 „Изгубена в роман на Остин“ - еп. 2 - премиера
21.00 Новини
21.30 „Северен Холивуд“ - комедия, Канада, 2003 - премиера
23.30 „Дългото скогуване“ - криминална драма, трилър, САЩ, 1973 - премиера
01.30 „Смайлъл. Супермен в началото“ - сезон 5, еп. 17 и 18 - повторение

07.00 „Разкопките при село Кръстевич“ - док. филм
07.30 Фолклорни ритми
08.00 „Ранни вести“ /на живо/

Американският рапър **Лил Джон**
пристига с антураж от 8 души

www.duma.bg

Електронна музика в пещерата „Леденика”

Продуцираната от Румънца и Енчев банда „EDIT” подготвя уникален подземен концерт през юли

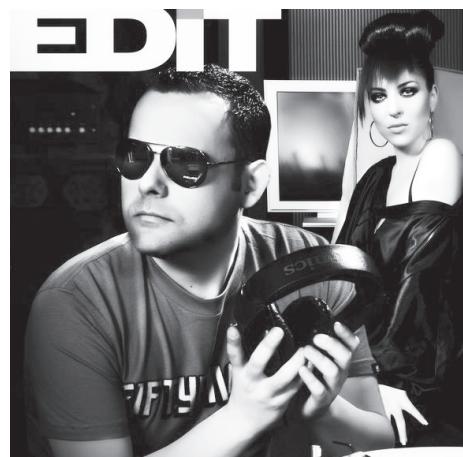
Hай-новият проект на родната формация „EDIT”, която от години успешно съчетава електронна музика с поп вокали, е уникален подземен сет в „Леденика” край Враца. Членовете на групата, които не спират да експериментират с идеи и звучене, са решили да поставят своеобразен рекорд, организирайки пещерния концерт. По време на сета „EDIT” ще изпълнят електро-акустична версия на някои от най-известните си парчета. Събитието е планирано за началото на юли, тъй като температурите в „Леденика” целогодишно варират от минус 15 до 0 градуса.

Идеята им хрумнала случайно, след като прочели публикация за отличната акустика на пещерата. Сега пред групата стои предизвикателството да внесат необходимото оборудване в самата пеще-

ра, която се намира на 830 м надморска височина. Освен цялото оборудване - кийбордове, лаптопи, виола, конги и озвучаване, формацията трябва да вкара в „Леденика” и агрегат за електроенергия. Друг голем проблем е, че за да стигнат до Голямата зала на пещерата, която са избрали за своя сет, те трябва да преминат през Предверието - най-ниската част на пещерата, прохода Пълзнята - най-тясната част, Малката зала и чак тогава да стигнат до Концертната зала.

„EDIT” в началото на месеца склучиха договор с продуцентската компания на Румънца и Енчев - „Селект мюзик медиа”. Групата е в нов разширен състав. Към Васил Иванов - композитор и мастъринг, и Весела Маринчева - вокал, сега се присъединяват Александрина Такучева - виола, и Христо Ганев - конги.

В момента бандата подготвя и промо-

ция на клипа към най-новото си парче - „Like a ship in the deepest ocean”. Засега видеото може да се види само онлайн в You Tube, а официалната му премиера в България ще бъде на 18 март в клуб „Big Apple” в София.

„Изложба за Библията” гостува 8 дни в НДК

Iсторията, преданието и съдържанието на Библията ще бъдат представени в оригинална изложба, която посетителите на НДК ще може да разгледат от 14 до 21 март. Експозицията от този вид има информационно-познавателен характер за книгата, която е станала основа на християнския закон, морал и бит в европейската цивилизация.

„Изложба за Библията” разполага с подредени на площ от около 150 кв. м 10 табла-инсталации, които представляват посредством интересни експонати (свръчи, папириди на различни езици и в разнообразни формати) историята за възникването на Библията - от древните ръкописи до книгопечатането. Сред атрактивните инсталации в експозицията са работещо копие на пресата на Гутенберг в оригинален размер, макет на Ноевия ковчег, както и модел на скиния в машаб 1:25.

Шанса да разгледат изложбата във „Фестивален комплекс” през април 2009 г. вече са имали варненци и гости на морската столица. В русенската Художествена галерия експозицията е била подредена през ноември м.г.

31 голи статуи ще красят Ню Йорк

Общо 31 статуи ще бъдат инсталирани върху известни сгради в Ню Йорк, включително „Емпайър стейт билдинг”. Три от тях, изобразяващи фигури на голи мъже, вече се появиха на покрива на някои сгради на „Пето авеню”. Те са част от нова инсталация на съвременното изкуство и създават впечатлението, че всеки момент ще паднат. Фигурите, създадени от желязо и фибростъкло, може да бъдат приети за хора, които са на път да се самоубият. Една от тях е с човешки ръст и е дело на британския художник Антъни Гормли. „Не знам какво напомнят статуите ми, нито как ще бъдат възприети, но целта ми е да провокирам виждането на нойоркчани”, заяви Гормли.

Някои арт проекти ще бъдат поставени и на земята на често посещавани места в града. „Уверена съм, всички ще разберат, че става въпрос за инсталация на изкуството”, заяви говорителката на проекта Сара Фицморис.

Снимка www.guardian.co.uk

Жозе Родригеш душ Сантуш иства на 22 март

Tо препортерът на Португалия и най-продаваният съвременен португалски автор Жозе Родригеш душ Сантуш пристига в България на 22 март по покана на ИК „Хермес“, научи ДУМА от Десислава Стаменова. Поводът за гостуването му е премиерата на неговата книга „Божията формула“ на 23 март от 18.30 ч. в книжарница „Хеликон-Витоша“, бул. „Патриарх Евтимий“ 68. Преди това, от 16.30 ч. душ Сантуш ще изнесе лекция пред студенти от Факултета по журналистика и масова комуникация на тема „Обективността в журналистиката и в романа „Божията формула“. Жозе Родригеш душ Сантуш е преподавал журналистика в Лисабонския университет, бил е директор на нови-

ните на Португалската национална телевизия, сътрудничил е на Би Би Си и Си Ен Ен и е известен с изключителните си репортажи за военни конфликти в Южна Африка, Ирак, Израел, Палестина, Босна и Херцеговина, Сърбия, Грузия. У нас е познат с романа „Кодекс 632“ (2009), а „Божията формула“ ще излезе на 19 март.

Моден канал бе спрян за неблагоприлиchie

Cателитният моден канал Fashion TV бе спрян за 9 дни от ефир в Индия, след като наруши законите за благоприлиchie, като показа модели с голи гърди по време на шоу. Това бе окачествено като простъпка срещу „добрите нрави“ от цензуриране в страната.

Програмата, предизвикала ожесточена полемика, е била запис на модно шоу на насърко починалия британски дизайнер Александър Маккуин. „Гледката беше сметната за неприлична, унизителна за жените и неподходяща за деца и неограничен обществен показ“, се казва в изявлениято. Това е вторият път, когато каналът бива наказан за изльзване на прекалено много плът в консервативната страна със строги правила за цензура.

Блондинка се оплаква на тъмнокосата си приятелка:

- Не обичам да чета книги, прекалено много герои, забравям ги и се бъркам кой кой е.

- Прочети „Робинзон Крузо“, ще ти хареса...

13. 03. 2010

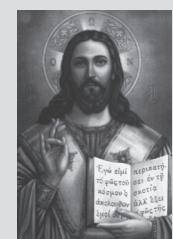
БИНА ХАРАЛАМПИЕВА, театрална режисьорка, директорка на Малък градски театър „Зад канала“
БОЙКО ЛАМБОВСКИ, поет и литературен критик
Доц. ЕМИЛ ДИМИТРОВ, председател на фондация „Международен балетен конкурс“
Проф. ИСАК ПАСИ, философ, изкуствовед и културолог
КИРИЛКА ДОБРЕВА, художничка
КРАСИМИРА МАРТИНОВА, юристка, бивша зам.-министърка на транспорта

14. 03. 2010

Ген.-майор ЕВГЕНИ МАНЕВ, началник на ВА „Г. С. Раковски“
ЗАХАРИ ГЛАВЧОВСКИ, журналист
Ст. н. с. д-р КОСТАДИН ИОСИФОВ, директор на Института по хидро- и аеродинамика - Варна, на БАН
НАДКА КАРАДЖОВА, народна певица
НИКОЛАЙ АРЕТОВ, литературен критик
ПЕТЬР БЕРОН, биолог, политик
ПЛАМЕН ЦЕКОВ, народен представител

Църковен календар

13

Св. Никифор, патр. Константино-полски (Злат. лит.)

14

Четвърта Неделя на Великия пост
- Преп. Иоан Лествичник. Преп. Бенедикт. (Васил, литургия)

„Джанго Зе“ - 10 зими по-късно

Ексклузивно шоу на легендарната група „Джанго Зе“ в оригинален състав - Мирослав Атанасов-Мимо (вокал) - на снимката, Мирослав Данов (бас), Георги Варамезов (бара-бани), ще се състои днес от 23 ч. в Лилавия салон на ресторант кафе-галерия „Прага“ в Чешкия център (ул. „Раковски“ 100). Това ще бъде единственият концерт на групата в София от десет години насам - със стари хитове и нови песни, научи ДУМА от Мартин Младенов.

Снимка МИЧЕН АРХИВ

Свършва сезонът на михалцата

Който все пак реши да си опита късмета, трябва да знае, че тя е записана в... Червената книга

Стамен ХРИСТОВ

Захлаждането на водата през зимата активизира михалцата, а пролетното пълноводие, което тази година започна доста рано от обичайното, усложни условията за улов на тази интересна риба. Въпреки това все още михалцата може да се търси на традиционните места - най-често ями, в които има потънали дънери или подводни канари. Желателно е грунтът да е пясъчно-баластрен, а течението - слабо. В проточните ями има струпване на дребна риба и дънни организми. Именно те привличат михалцата. Рибата се лови само на тежко. Използват се едри куки от № 1 до 2/0, вързани на къси поводи. Стръвта е торен, земен и блaten червей. Най-добре кълве на земен червей със сив цят. Лови се и на парче от червей. Примамката трябва да е по-къса и тълста. Затова червеят се реже на 2-3 парчета. Хищникът не е капризен към дебелината на използваното влакно.

По нашето дунавско крайбрежие се обаждат екземпляри между 1-1,5 кг. Михалцата се лови предимно в късния следобед и привечер. Рибите не кълват всеки ден. При един излет ще има слука, после при няколко - не. Някои колеги опитват на парче от

рибка, но засега тази стръв не е ефективна. В края на февруари Дунав приlide и силните водни талази подрвиха на места брега, а заедно с пръстта във водата попадат червеи и ларви. Именно с тях се гощава михалцата, игнорирайки рибата. В проточните ями носените от течението червеи засядат на дъното и там има струпване на храна. Затова въдицата се замята на места, където водата успокоява своя ход. Рибата може да се търси и в ями с големи канари. Добре е освен всичко да се знае, че този вид риба е записан в Червената книга. За сведение и не само.

Внимание, рибари!

Редуването на студено и топло време и рязкото изменение в нивото на реките доведоха до някои промени и в поведението на рибата. На много места тя упорито не кълве и не се знае дали изобщо ще прояви активност в близко бъдеще. За сметка на това доста добра активност проявява каракудата. Но този път дашните места се намират около разливите. През този сезон кълването си има своите особености, които зависят от нивото на водата. Когато то е високо - повишава се нивото и на ръкавите, а рибата се активизира. Ако е постоянно ниско, рибата е по-капризна. Най-добри резултати дава на торен червей, като между каракудите се вмъква и по някой едър кефал.

Ситуацията на много места, като например по язовир "Ал. Стамболовски" и други язовири в Северна България също е обнадеждаваща за сезона. Ентузиасти успяват да ловят бабушки на бял червей. При настъпило затопляне най-бързо се размрази районът около сипея, което събра много рибари. Риболовът на бабушка и костур е хит в момента, с лек превес на бабушката.

SOS за природата

Ловците опазват редки видове

Милчо АНДРЕЕВ

Често се твърди, че ловът е довел множество видове животни до ръба на тяхното унищожение. Днес обаче се случва точно обратното. Някои редки видове в Германия и другите страни на Европа се чувстват все по-добре под защитата на ловното законодателство и закрилата на ловците и техните организации. Така е и в България - известен е приносът на Съюза на ловците и риболовците за спасяването от пълно изчезване на тракийския кеклик, за увеличаване на популацията на фазаните, яребиците и патиците у нас.

В Европа някои много редки застрашени от изчезване видове като зубъра, морски орел и тюлена непрекъснато увеличават своята популация. Други, изчезнали още преди повече от 200 години хищни животни като вълка и риса, вече се завръщат в Германия. Ловците разработват активно проекти за подпомагане преселването на животните. Други видове се опазват чрез строги защитни програми в сътрудничество с други природоопазващи организации, като се подобрява тяхната жизнена среда в дългосрочен план. Към тях спадат видрата, дивата котка, голямата дропла и соколът скитник. В рамките на тези опазващи мероприятия попадат и други видове, които не са залегнали в ловното законодателство, като морски и водни птици, жерави, бели и черни щъркели, бобри и бухали.

Също и в далечна чужбина печалбите от провеждане на сафари и трофеите отиват до голяма степен във фондовете за опазване на природата, като се разработват програми за подпомагане на видовете. Това вече е довело до нарастване и запазване на популацията от носорози, слонове, тигри, лъвове и крокодили.

Анекдоти

РАЗРЕШЕНИЕ

Обажда се един рибар на друг:

- Уltre идваш ли с мен за риба?
- Чакай да питам жена си.
- Идвай, не се чуди, ще кълве здраво!
- Не, няма да идваш. Жена ми разреши да си пия въкъщи...

СМЪРТТА

Две гъби растат под дъбъа и едната казва на другата:

- Гледай - дъждобран, ботуши, кошница...
- Не бой си! Не виждаш ли, че носи въдици? Това не е нашата смърт, а рибята!

Любопитно

Най-древният приятел на човека

Милчо АНДРЕЕВ

Историята на опитомяването на кучето започва преди около 20 000 години, когато супровите мъже от епохата на мезолита за първи път използват кучета при лов. Когато започва опитомяването на диви животни преди 7-9 хилядолетия, кучетата придобиват много важна роля като пазачи и закрилници на стадата. Остатьци от скелети ни карат да смятаме, че през бронзовата епоха (около 4500 г. пр. Хр.) вече са съществували пет различни одомашнени породи кучета - мастиф, вълчия порода, хъртка, пойнтер и овчарка, а рисунките в намерени гробници от тази епоха показват кучета, придружаващи хората-ловци. През V век преди н.е. елините използват кучета като пазачи с военна функция. Легендите разказват, че 50 кучета са защитавали крепостта Коринт и което били нападнати, след геройска битка опазили независимостта на града. Впоследствие на единствения оцелял войн-кучче са били оказани огромни почести, подкрепени с доживотна пенсия и сребрен поизделие на нашиник.

Древните елини използвали кучета и при ловуване, като сред най-предпочитаните са келтските породи. Лекарите използвали кучета, за да определят дали човек е мъртъв, или е в кома - поклащане на кучешката опашка било индикация за живот, а липсата на каквато и да е реакция се смятала за сигурен поизделие, че човекът е мъртъв. През 350 година пр. Хр. Аристотел прави списък на всички познати породи, дискутирайки полезното и заслугите на наяко от тях.

По време на завоевателните си походи в цяла Европа римляните винаги са били придружавани от своите кучета, които съответно се чифтосвали с местните породи и по този начин дали началото на много нови кръстоски и кръвни линии. Отглеждането и тренировката придобили съществено значение, защото в голямата си част успехът на един лов зависел от уменията на кучето. В други региони кучетата били подготвяни да изпълняват по-различни функции като охрана и наглеждане на стадата, затова те били тренирани по различен начин. Азиатските породи се появяват в Европа с Великото преселение на народите през IV век, като се смята, че са причината за вълно об разната козина, която е характерна за много европейски разновидности. В съблъсъка

Древна римска мозайка, представяща куче с нашиник и повод

на влияния от различни региони кучетата от Централна и Средна Азия са били подложени на далеч по-малко кръстоски от техните европейски и средиземноморски събрата. След падането на Римската империя, отглеждането и грижата за кучета отстъпили на далеч по-заден план от воюването и борбата за наследствия. Глутници изоставени гладни кучета започват да скитат и да тероризират градовете и селата през Средните векове. Безкрайно наплашени от целия ужас в живота си, неуките и необразовани селяни започват да създават все по-страшни и мрачни съеврелия - върколаци, чудовища със стърчащи зъби и сърчени уста, както и много други дяволски създания, базирани върху представата за досконошния домашен любимец. Това, което все пак спасява кучето, е силният му ловен усет. Феодалите постепенно започват да възвършат интереса си към загубените ловни породи. Монасите в манастирите усещат, че отглеждането на кучета може да се превърне в много добър доход и започват създаването на нови породи, които впоследствие се продават на знатните аристократи. От тези породи произлизат знаменитите френски бълдъхунди, които стават толкова популярни, че аристократите започват да ги водят навсякъде със себе си, дори на църква. Собствениците настояват проповедите да бъдат провеждани извън храма, за да може и техните питомци да ги чуят. Благославяне на животното на църковните стълби е ритуал, запазил се и до наши дни.

Варена пътърва с кисели краставички

Изчиства се и се измива пътървата. Слага се да заври 1 л вода с 1 чаша червено вино, 1-2 моркова, 1/2 глава целина и 1 глава кромид лук. Щом заври бульонът, се посолява на вкус и се пуска рибата. Вари се на слаб огън 10-12 минути, ако е около 600-800 г, при голяма риба вариенето продължава до 20 минути. Сварената риба се изважда в чиния, посръсва със ситно нарязани кисели краставички и магданоз. Залива се със запържене на масло. Гарнира се със сварени картофи и букетчета магданоз.

ГубиВреме

www.duma.bg

ЧАСТ ОТ ГЛАВАТА ОБРАЗУВАНИЕ ВЪРХУ КОЖА НА ПТИЦА/МН.Ч./		РУСКИ ФУТБОЛЕН СПЕЦИАЛИСТ ЛИНИИ ОКОЛО ПЕЧТАН ТЕКСТ		ПЕРИОДИ ОТ ВРЕМЕНИ		БЪЛГ. ТРЕНИРОВ ПО ФУТБОЛ		ЖИТЕЛИ НА УЗБЕКИСТАН ДВОРЕЦ НА ПРАВЪЛГАРСКИ ХАН		РОБСТВО, ГНЕТ		ЗЪРНОВНО РАСТЕНИЕ ВЕСЕЛА ОПЕРА		СТОЛИЦАТА НА ГЪРЦИЯ
				ГРАД В БЪЛГАРИЯ ХРАЛУПИ В ДЪРВЕТА										
ПОЩЕНСКИ ТАКСОВИ ЗНАЦИ СКОРОСТ НА ДВИЖЕНИЕ	→				ГЕОМЕТРИЧНА ФИГУРА ВЕРТИКАЛЕН ЕЛЕМЕНТ ЗА ПОДПОРА	→			ЕКСПЕРИМЕНТ ДОМАКИНСКИ СЪДОВЕ	→		СТРАНА НА МОНЕТА СМЕС ЗА ЗАПОЯВАНЕ	→	
РУСКИ ФИЗИКО-ХИМИК СПОРТЕН ЖУРНАЛИСТ ОТ БИТИВИ САМОСТОЯТЕЛНО СЛОВОИЗЛИЯНИЕ НА АКТЬОР	→		ПОЩЕНСКА ПРАТКА АМЕРИКАНСКИ ИСТОРИК	→			ЧЕТИРИ /ФРЕН./ ДЕЗИНФЕКЦИОННА ТЕЧНОСТ	→					ТУРИСТИЧЕСКА ЧАНТА	
БОЗАЙНИЦИ С ЦЕННА КОЖА		СТАРА МЯРКА ЗА ТЕГЛО	ЗДРАВИ МЕТАЛНИ ПОКРИВКИ ФИГУРА ОТ ВИСОЦИЯ ПИЛОТАЖ	→			КУРОРТНА ИВИЦА В ИТАЛИЯ И ФРАНЦИЯ Г-Я В ПОЛСКИЯ ФИЛМ „Д-Р МУРЕК“	→	ГРАД В РУСИЯ, КОМИ СРЪБСКИ ПОПФОЛК-ПЕВЕЦ	→				ИЗВЪРШИТЕЛ НА АТЕНТАТ
ОРГАН НА ЗРЕНИЕТО ЛИСТ ЗА ПОПЪЛВАНЕ С ДАННИ	→		ЛИНИЯ УСПОРДНА НА ЕКВАТОРА ПРОВЛАК В ТАИЛАНД	→					ФРЕНСКИ КОМПОЗИТОР ЕТИЛОВ АЛКОХОЛ	→				
СТАРА ТУРСКА ТИТЛА		БЕЛГИЙСКИ АРХИТЕКТ КАТОЛИЧЕСКИ СВЕЩЕНИЦИ	СТОПАНСКА ЗАДРУГА ЖЕЛАННИЕ ЗА ЯДЕНЕ	→		СЛЮДЕСТ МИНЕРАЛ БИВША ФРЕНСКА СКИОРКА-АЛПИНИКА	→	ГРАД В УНГАРИЯ ЧАСТ ОТ ТЕЛЕВИЗОР /МН.Ч./	→			ПРИТОК НА Р. ВОЛГА ВИД ПЛАСТМАСИ	→	
БАНКРУТ, ФАЛИТ		ГРАД В СИЕРА Леоне ОТСЪТПЛЕНИЕ /ОСТ./	ГРАД В КАЗАХСТАН	→					ДЪРВЕНО ЛЕГЛО ИГРАЛЕН ДОМ	→				РЪЧНА ПОМПА ЗА ПРЕЛИВАНЕ НА ТЕЧНОСТИ
БИВШ ФРЕНСКИ ФУТБОВАР ВЪЗПАЛЕНИЕ НА УХОТО /МН.Ч./	→		БОЗАЙНИК ОТ РОДА НА КИТОВЕТЕ ХОРИЗОНТАЛНО КОРЕННИЦЕ	→		ФРЕНСКА ПИАНИСТКА ДРУГО ИМЕ НА ГР. ОДРИН В ТУРЦИЯ	→							
БОЕН ВИК		АЗОТОВО-ДОРОДНИ ПРОДУКТИ БАНКОВО ПОРЪЧИТЕЛСТВО	ЖИЛЕЩИ НАСЕКОМИ ПРОВИНЦИЯ В БЕЛГИЯ	→		РАЗТВОРИМИ ФЕРМЕНТИ ПРИТОК НА Р. АМАЗОНКА	→		ФРЕНСКИ ФИНАНСИСТ СЕЗОН	→				ПОДЕМНО-ТРАНСПОРТНА МАШИНА
КОЛЕДНА ПЕСЕН ОТ ФР. ШУБЕРТ ГРАД В ТУРЦИЯ	→							ВОДНО РАСТЕНИЕ СИН НА АПЛООН И КРЕУСА /ГРЪЦ. МИТ./	→					
ТЕЛЕФОНЕН ПОВИК	→		МЪЖКИ ПЕВЧЕСКИ ГЛАС	→					ИТАЛИАНСКИ ФУТБОЛЕН ТИМ ГЕРОЙ В „ОДИСЕЯ“ ОТ ОМИР	→				

РЕЧНИК: Адана, Акрили, Атиа, Бо, Едирне, Емануел, Етанол, Ион, Иса, Карпин, Кер, Кра, Либер, Лотос, Некер, Нира, Отими, Ремирада, Ризома, Тинол, Тено.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: ЛИЛИ ЦАРЕВА - ТОДОР ЕНЕВ - ЛИЛИ ИВАНОВА - ОПАЛ - СР - ТИБЕТ - СКО - ЛИБРЕТИСТИ - ОРТАК - ЦСКА - ЕН - КАТЕТ - УНИАТ - НИКОДИМОВА - ИР - СКИАФИНО - МЛИН - ТРОТОАР - АМАЛГАМА - ЪРЛ - ДУНАРИТ - ОТРАЖ - АТЛЕ - ОМАР - КАСТРОН - ИНОВАЦИЯ - АРН - ОАЗИС - БАНИТЕ - ИЛИНДА МАРКОВА - ЕСЕНЦИЯ - КАЯКАРИ - ВАЛ.
ОТВЕСНО: МИЛИОНЕРЪТ - АЕ - ЛИБРИ - ОРЛИНС - ПИЛЕТА - ТЛЕННИЕ - ЦИТАТ - ОТН - ТАИ - САДОВЕЦ - РВС - НКРУМА - РЕАКЦИИ - НАЦИЯ - ВНОСКА - АРИЛ - ЛАО - КОФАР - ЯИК - ВЛАДИМИР - НА - СТАИ - ИНАТ - АДЯ - БЕМОЛ - КРАК - АДОРНО - ГРАНМА - ОПЕ - ВИА - АР - ПРАТКА - МОТОРИ - ЕЛИА - МАТРАК - АН - СТИЛ - РОЗОВ - ЕСТЕРИ - АНИВА - ИВРИТ - НОЖ - САЛА.

АМЕРИКАНСКА КРЪСТОСЛОВИЦА

ВОДОРАВНО: ЛУДА КРАВА - ИРАН - ОВЕРЛОК - ЛАГЕРИ - КЕК - ЕДО - ПЕРГЕЛ - ОЛО - ТЕРЛИЦИ - МИР - КОДИН - МАК - ОЧИЛА - ЕМИЛ ЗОЛА - ТЕ - РОБСЪН - ОР - ИНСУЛИН - ТВАР - ВИА - ОБИСК - МОРЕ - ИЯН - ВА - КАМЕНАР.

ОТВЕСНО: ЛОКОМОТИВИ - УВЕЛИЧЕНИЯ - ДЕКОРИ - САН - АР - ЛЕУ - КЛЕТКА - ЛОВ - РОДЕО - РИБА - АКОРДЕОНИ - ЛИМБ - С.К. - АЛПИНИСТКА - АЕЦ - ЛЪВ - ИГРИ - ЗНАМЕ - РЕГ - МО - РОН - АРЕВАЛО - РА - НИЛ - КАРЦЕР.

ГубиВреме

www.duma.bg

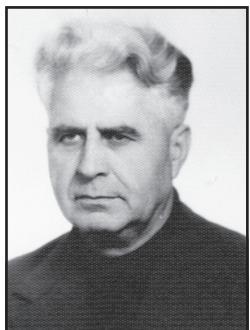
ДЕБЕЛА ХАРТИЯ ИЗДАДЕНА ПЛОЩАДКА, ТЕРАСА	ЧАСТ ОТ ДРЕХА	БИВШ ИСПАНСКИ КОЛОЕЗДАЧ	РЕКА В ИТАЛИЯ	РАЗРУШИТЕЛНО БОЙНО СРЕДСТВО	ЖИВОТНО ЗА ЕЗДА БИВШ БРАЗИЛСКИ ФУТБОЛИСТ	ЛИЦА, СЪБИРАЩИ ДАНЪЦИ И ТАКСИ	ВИД СЛАДОЛЕД	ГРАД В ЧАД
ГРУПА ПТИЦИ В ПОЛЕТ	БИВША НЕМСКА АТЛЕТКА-СКОК НА ВИСОЧИНА ХИМ.СЪЕДИНЕНИЯ	УРЕД ЗА ОРОСЯВАНЕ ЕВРЕЙСКИ СВЕЩЕННИК				СЪЗНАНИЕ, РАЗУМ	НОТА РЕКА В НИГЕРИЯ	
ЯПОНСКИ ОСТРОВ ПЕЧАТНО ПРОИЗВЕДЕНИЕ	ЖИТЕЛИ НА БЛИЗКИЯ ИЗТОК БИВШ КОЛУМБИЙСКИ ФУТБ.ВРАТАР					ХОРА СЪС СНОБСКИ МАНИЕРИ ФИНЛАНДСКА БАНЯ		
ЛИЦЕ, КОЕТО КРИТИКУВА	МУЗИКАЛНА НОТА РАЗВАЛИНИ, СЪБОРЕТИНИ	ГЕОДЕЗИЧЕСКИ ИНСТРУМЕНТИ		ДРЕБНИ ЖИВОТНИ, ПЛЕТЕЩИ МРЕЖА ОСКЪРБЛЕНИЯ	КОПРИНА			ЗАГУБА В ШАХМАТА
КРАТЪК ПРОМЕЖДУТЬК	КОНТИНЕНТ ОТ ДВЕ ЧАСТИ КЛАДЕНЕЦ	ПРОВИНЦИЯ В БЕЛГИЯ НАЗВАНИЕ		ДВА ГРАДА В КИТАЙ ТЕРМИН В ДЖУДОТО			ИТАЛИАНСКО МЪЖКО ИМЕ	
РЕКА В БЕЛГИЯ АФРИКАНСКО ЖИВОТНО С ДЪЛГА ШИЯ	ИТАЛИАНСКИ ОПЕРЕН ДИРИГЕНТ СУМА ЗА УСЛУГА	ВЪСТАНИЕ ПАРИ, ВРЪЩАНИ НА КУПУВАЧ				ОРГАН ПО АВТОТРАНСПОРТА КОСМИ ПО ШИЯТА НА ЖИВОТНО		
ГРАД В БЪЛГАРИЯ	СТАРА ТУРСКА МОНЕТА СПЕЦИАЛИСТИ ПО АСТРОНОМИЯ	ПЛАВАТЕЛЕН СЪД	ПОНЯТИЕ В ГЕОМЕТРИЯТА ЗАГАДКА, ЕНИГМА	ЯДРО НА ТРИТИЯ /ХИМ./			СТАРОТО ИМЕ НА НАШ ВЕСТИКИ	
АЛБАНСКА ТЕЛЕГРАФНА АГЕНЦИЯ	ГОЛЯМ САМОЛЕТ БЪЛГАРСКИ СОЦИОЛОГ	ДВА ГРАДА ВЪВ ФРАНЦИЯ УДОВОЛСТВИЕ		КАРТИ ЗА ИГРА ГРАД В ШВЕЙЦАРИЯ			ЧИСЛО РАВНО НА 3,14 КОСМИ ПО МЪЖКО ЛИЦЕ	
ПРЕДПРИЯТИЕ В БДЖ ПРЕПАСКА В ОБЛЕКЛОТО	ГРАД В ШВЕЦИЯ СТРОИТЕЛЕН МАТЕРИАЛ	ВУЛКАН НА О.СИЦИЛИЯ ВРЯВА, ГЛЬЧКА				ФRENСКИ ПОЕТ БЪЛГАРСКО ЖЕНСКО ИМЕ	ПИСАТЕЛ, ЗА НИМАВАШ СЕ С ВЪПРОСИ НА МОРАЛА	
ЮЖЕН ПЛОД МЯРКА ЗА ТЕГЛО	СЪЩЕСТВО В СЛАВЯНСКАТА МИТОЛОГИЯ	БЛУЗА С ВИСОКА ЯКА	МЯУКАЩО ЖИВОТНО ГРАДИНСКИ ПЪТЕКИ	Г-Й В СЕРИЯ РОМАНИ ОТ АГАТА КРИСТИ ОГЪРЛИЦА			ИВИЦА, РЕДУВАЩА СЕ С ДРУГА ИВИЦА НА ДРЕХА	
МАРКА, ТИП НА ИЗДЕЛИЕ ВИД ЦВЯТ	ПАРАГВАЙСКА ИНФ. АГЕНЦИЯ СИЛНА ГОРЕЦИНА	УРЕД ЗА ЗАПОЯВАНЕ	ВИСОКО-ПЛАНИНСКО ЦВЕТЕ	ПИЕСА ОТ ЮХАН СМУУЛ БИВШ КАМЕРУНСКИ ФУТБОЛИСТ			ПСЕВД. НА ОБЩ. ДЕЕЦ РУБЕН АВРАМОВ ПРИМИТИВНО ПЛАВАТЕЛНО СРЕДСТВО	
	ПЪРВОБИТНО ОСТРО ОРЪЖИЕ			ЧАСТ ОТ ОБУВКА /МНЧ/ ПСЕВД. НА ЖУРНАЛИСТКАТА ВЕРА МЕЧКАРОВА	ЯСТИЕ ОТ ЯЙЦА			

□ Справочник

ВЪЗПОМИНАНИЕ

Изминаха 17 ГОДИНИ, откакто не е между нас любящият съпруг, грижовният баща и дядо

**о.з. ген.
АТАНАС
ИВАНОВ
ШОПОВ**

*С много обич и
признателност си спомняме
за теб! Поклон пред
светлата ти памет!*

От семейството

На 14 март 2010 г. се навършват
25 ГОДИНИ от смъртта на

**ЖИВКО АПОСТОЛОВ
ИВАНОВ
1919-1985**

Измина четвърт век! Забързани в тревожното ни време, нито гори за ден не го забравихме, стараейки се да бъдем с неговите мерки за живота, за честта, за човечината... Бъди с нас, татко и дядо, бъди с нас, приятелю, другарю! Помним те, обичахме те, обичаме те! А щерите, близките и другарите му

ВЪЗПОМИНАНИЕ

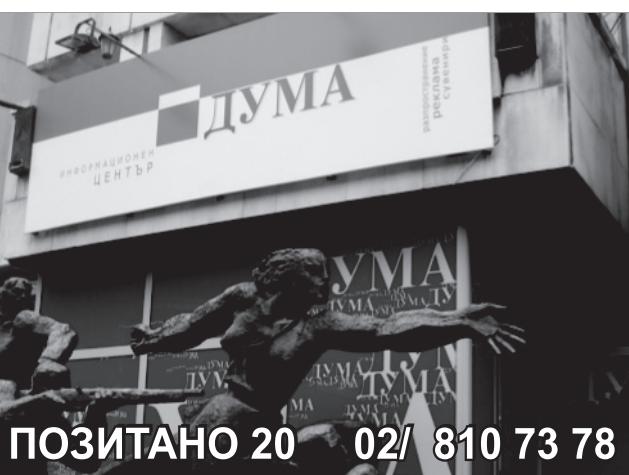
на 13.03.2010 г. се навършват 2 години от смъртта на нашия съпруг, баща и дядо

**о.з. полковник
Драган
Стойков
Драганов**

*Поклон пред светлата
му памет!*

От семейството

ПОЗИТАНО 20 02/ 810 73 78

ЗА ВАШЕ УЛЕСНЕНИЕ

ВСИЧКИ МАЛКИ ОБЯВИ

/ поздравления, възпоменания, скръбни вести /

**се приемат в
ИНФОРМАЦИОНЕН
ЦЕНТЪР ДУМА**

Приетите обяви до 13:00 часа се отпечатват в текущия брой, а след 13:00 часа в следващите броеве

Спешна медицинска помощ

МБАЛ ПО СПЕШНА МЕДИЦИНА

"ПИРОГОВ"

бул. "Ген. Тотлебен" № 21

Регистратура: тел.: 9154-213, Централа: 9154-411

ВОЕННО-МЕДИЦИНСКА АКАДЕМИЯ

ул. "Св. Георги Софийски" 3

Бърза помощ: тел. 9225-543, Централа: 9226-000

I-VA МБАЛ ЕАД

Адрес: бул. "Патриарх Евтимий" № 37, Тел.: 988-36-31

МБАЛ "ЦАРИЦА ЙОАННА"

Адрес: ул. "Бяло море" 8

Регистратура: тел. 9432-203, Централа: 9432-170

МЦ "СЕНТ ТОМА"

Адрес: бул. "Цар Борис III" № 91

тел.: 958 8015, факс: 9588195

e-mail: sent_toma@abv.bg

МЦ "ЛОРА"

Адрес (1): бул. "Христо Ботев" 10,

Тел.: 952-06-75, 953-05-80

Адрес (2): бул. "Гоце Делчев", бл. 76,

Тел.: 859-31-56

Адрес (3): жк Люлин, бл. 134, Тел.: 925-09-85

Адрес (4): жк Левски-В, бл. 9-А - партер, Тел.: 946-61-22

СЛУЖБА ЗА ТРУДОВА МЕДИЦИНА "СЕНТ ТОМА - КО"

адрес: бул. "Цар Борис III" № 91

тел.: 953 1764, факс: 9588195

СБАЛ ПО ЛИЦЕВО-ЧЕЛЮСТНА ХИРУРГИЯ

Адрес: ул. "Св. Георги Софийски" № 1,

Стоматологичен факултет, ет. 11

Тел.: 952-60-01, 954-48-22

24-часов прием на пациенти

ОБЛАСТЕН ДИСПАНСЕР

ЗА ПСИХИЧНИ

ЗАБОЛЯВАНИЯ СЪС СТАЦИОНАР

Адрес: ул. "Езарх Йосиф" № 59, Тел.: 981-00-06

Денонощна спешна психиатрична помощ

ЦЕНТЪР ПО ТРАНСФУЗИОННА

ХЕМАТОЛОГИЯ

ул. "Братя Миладинови" 112,

тел. 92 104 17,

регистратура 92 104 70

Малки обяви

УСЛУГИ БИТОВИ

Метални врати бързо, евтино, 971-51-56

Кина в София

Cinema City

тел.: 02 929 29 29

адрес: МОЛ София, бул. "Ал. Стамболов" 101

Cineplex

тел.: 02 964 30 07

адрес: бул. "Арсеналски"

Mtel IMAX

тел.: 02 929 29 29

адрес: МОЛ София, бул. "Ал. Стамболов" 101

Арена Запад

тел.: 02 812 77 00

адрес: жк "Илинден", бул. "Тодор Александров" 64, до

метростанция "Вардар"

Арена Младост

тел.: 02 817 97 00

адрес: кв. "Младост 4", Бизнес парк (до "Технополис")

Влайкова

тел.: 02 944 39 23

адрес: ул. "Иван Асен II"

Дом на киното

тел.: 02 980 78 38

адрес: ул. "Езарх Йосиф" 37

Евро-български културен център

тел.: 02 980 41 61 (кино); 02 988 00 84

адрес: бул. "Александър Стамболов" 17

"Одеон" Филмотечно кино

тел.: 02 989 24 69

адрес: София, бул. "Патриарх Евтимий" 1

Люмиер

адрес: София, пл. "България" 1, Национален дворец на културата

Аптеки в София

"Алтеа"

Адрес: ул. "Деян Белишки" 58

Телефон: 958-31-02

"Ана"

Адрес:

бул. "Витоша" 95, Тел. 953-41-57

"Арония 2001"

Адрес: бул. "Пенчо Славейков" № 6

Тел.: 953-13-08

Пригответяне на лекарства

"Вели"

Адрес:

жк "Младост" 4, битов комбинат, до бл.

416 (до ресторант "Амис"), Тел.: 975-48-67

"Медея-74"

Адрес: жк "Бъкстон", ул. "Ген. Суроворов" 65

(базара на ъгъла с ул. "Вихрен")

Телефон: 955-54-32

"Панацея" -

Катя Илиева

Адрес: жк "Овча купел-1", бл. 507, вх. Д

Тел.: 957-47-01

"Студентска"

Адрес: Студентски град, бл. 60, вх. В

Телефон: 868-01-15

"Фарма - Б. Иванов"

Адрес: ул. "Костенски водопад", бл. 242,

срещу ДКЦ ХХIX

Тел.: 958-25-68

ВЪПРОС НА СЕДМИЦАТА

Харесвате ли новия девиз на вестника -
„Думи много - ДУМА е една”?

номер 1914

да или не с SMS

ДУМА

0,50 лв. без ДДС

ВАШЕТО МНЕНИЕ ИМА ЗНАЧЕНИЕ! Отговорете с да или не на нашия въпрос на седмицата на кратък номер 1914 за всички мобилни оператори. Според избрания от вас отговор напишете DUMA DA или DUMA NE.

ЕДИН ОТ ВАС ЩЕ СПЕЧЕЛИ ЕДНОМЕСЕЧЕН БЕЗПЛАТЕН АБОНАМЕНТ ЗА ВЕСТНИК ДУМА

Ветеринарни аптеки

София - "Вейкс Фарма България" - 02 958 61 76

Варна - ЕТ "Деметра" - 052 60 36 95

Варна - ЕТ "Вега" - 052 60 19 10

Велико Търново - "Градиент" ООД - 062 60 01 9

Спорт

Снимки БГНЕС

Карло Янка празнува победата си на пистата "Кандахар" в последния гигантски слалом за сезона в Гармиш-Партенкирхен, който му осигури предсрочно Голямата световна купа по ски алпийски дисциплини. Той има недостижима предгина от 106 т. пред миналогодишния носител Бенямин Райх (Ав) преди днешни слалом. 23-годишният Янка стана първият швейцарец от 1992 г., спечелил Световната купа

Американката Линзи Вон спечели супергигантския слалом в Гармиш-Партенкирхен и за трета поредна година си гарантира победата в генералното класиране за Световната купа по ски алпийски дисциплини при жените. Вон е едва третата скюрка, спечелила 3 пъти поред Големия кристален глобус след австрийките Анна Мозер-Пръйол (пет пъти между 1971-75) и Петра Кронбергер (1990-92). Освен в генералното класиране Линзи Вон триумфира и за малките световни купи в супергигантския слалом, спускането и суперкомбинацията

Ваня на финал!

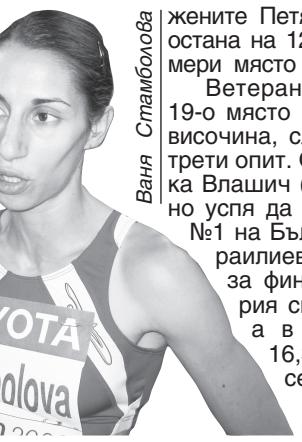
Стамболова бяга 400 м за 52.30 сек. в Доха на световното по лека атлетика в зала

Ваня Стамболова се класира за финала на 400 м за жени на 13-то световно първенство по лека атлетика в зала в Доха, Катар. Българката финишира втора във втора полуфинална серия с време 52,30 сек. Изпревари я само Деби Дън (САЩ) с 52,08 сек. В първия полуфинал спечели Татяна Фиррова (Рус) с 51,36 сек. В серите Стамболова също завърши втора с 53,57 сек. Този сезон тя има постижение от 51,80 сек. Финалът на 400 м жени е днес от 16.30 часа бълг. време. Ивет Лалова пък се класира за полуфиналите в спринга на 60 м. Тя завърши четвъртата в 4-та серия с време 7,42 сек. Най-добрите четири състезателки от всяка серия продължават на полуфиналите утре от 15.00 ч. бълг. време.

Останалите ни участници - Венелина Венева (скок височина), Петя Дацева (тройен скок), Спас Бухалов (овчарски скок), Николай Атанасов (скок дължина) и Момчил Карадиев (тройен скок) отпаднаха в квалификациите. Спас Бухалов записа най-добро лично постижение за сезона с 5,30 м в сектора за овчарски скок, но този резултат му отреди последното 18-о място в квалификациите заедно с француза Дамиел Досеви.

В тройния скок при

жените Петя Дацева преодоля 13,65 м и остана на 12-о място, като не успя да настани място сред осемте финалисти. Ветеранката Венелина Венева зае 19-о място в квалификациите на скок на височина, след като преодоля 1,85 м от трети опит. Фаворитката за златото Бланка Влашич (Хърватия) скочи едва 1,92 м, но успя да се класира за финала. Атлет №1 на България за 2009 г. Момчил Карадиев също не успя да се класира за финала на тройен скок. При втория си опит той преодоля 16,43 м, а в останалите скочи 16,35 и 16,39 м и се нареди 13-и. Този сезон Карадиев има постижение от 16,76 м, а личният му рекорд е 17,41 м.

Червенков очаква провокации от Левски

Старши треньорът на Литекс Ангел Червенков подхвания психологическа война срещу Левски преди дербито на 18-ия кръг утре. Лидерът посреща шампиона от 19.30 ч. на Градския стадион в Ловеч с преднина от 6 т.

“От отбора на Левски се очаква всичко. Те са царе на скандалите, бруталните действия и симулациите.

Това е нещо присъщо за този клуб”, заяви за Гонг

Червенков. „Надявам се скандалите от предишния ни мач с тях да не се повторят. През есента се получиха грозни неща. Но те бяха сътворени от нашите бъдещи противници”, добави бившият наставник на Харти. „Осъзнаваме, какво представлява Левски в момента, но съм сигурен, че и Литекс е много сериозен дразнител за Левски. Силно казано е, че ще правя кардинални промени за двубоя със „сините“. Аз мога да разчитам на всеки мой футболист и който и да излезе на терена, ще бъде максимално концентриран и мобилизиран за успеха на отбора”, категоричен бе Червенков. Той декларира, че не се притеснява за поста си независимо от резултата в мача.

“Моята съдба е в ръцете на господин Гриша Ганчев. Когато той

пречени, че не съм му полезен, той взима решението”,

философски отсече Червенков.

Общо 140 полицаи ще охраняват дербито. Феновете по трибините ще бъдат проверявани за бомбички и други опасни предмети, като на стадиона няма да се допускат лица в нетрезво състояние. Поддръжниците на Литекс ще влизат на стадиона срещу 2 лв., а “сините” ултрати - срещу 5.

Ангел Червенков

Пиронкова бие узбечка в САЩ

Най-добрата българска тенисистка Цветана Пиронкова се класира за II кръг на силния турнир в Индиан Уелс (\$4,5 млн.) 22-годишната квалификантка Пиронкова победи на старта на основната схема друга квалификантка Акгул Аманмурадова (Узб) с 6:3, 6:2. 127-ата в света българка пласира 4 аса и реализира всичките си 6 възможности за пробив, за да стигне до успеха за 71 минути. 190-сантиметровата узбечка успя да пробие съперничката си само във втория гейм. Пиронкова заслужи 80 точки за класацията на WTA и \$11 500. Във II кръг тя ще срещне №23 Алиса Клейбанова (Рус, №27 в света), от която има една загуба в Париж през 2009 г.

Ансамбълът на финал в Портимао

В първия състезателен ден на световната купа по художествена гимнастика в Портимао новият състав на българския ансамбъл дебютира с 5 обръча и влезе с 4-та оценка от 25,425 т. във финала в неделя. Първи е ансамбълът на Русия с 27,350 т., пред световните шампионки от Италия 26,850 т. и Израел 25,500 т.

Лига Европа, първи 1/8-финали

Атлетико М (Исп) - Спортивен Лисабон (Порт) 0:0; Хамбургер (Гер) - Андерлехт (Бел) 3:1, Лил (Фр) - Либърпул (Анг) 1:0; Рубин Казан (Рус) - Волфсбург (Гер) 1:1; Бенфика (Пор) - Марсилия (Фр) 1:1; Ювентус (Ит) - Фулъм (Анг) 3:1; Панатинаикос (Гър) - Стандард Лиеж (Бел) 1:3; Валенсия (Исп) - Вердер Бремен (Гер) 1:1. Реваншият се на 18 март.

EUROPA
LEAGUE

КЛАСИРАНЕ						
1. ЛИТЕКС	17	12	2	3	32:13	38
2. ЦСКА	17	10	5	2	27:10	35
3. Локо Сф	17	10	4	3	32:18	34
4. Левски	17	10	2	5	35:17	32
5. Пирин	17	8	4	5	19:14	28
6. Славия	17	8	4	5	17:15	28
7. Миньор	18	8	3	7	24:17	27
8. Черноморец	17	8	3	6	24:18	27
9. Черно море	17	7	5	5	21:14	26
10. Берое	17	6	6	5	18:19	24
11. Монтана	18	5	6	7	18:21	21
12. Сливен	17	5	3	9	14:22	18
13. Локо Мз	17	4	2	11	16:32	14
14. Локо Пг	17	3	3	11	17:37	12
15. Спортсит	17	3	2	12	12:32	11

ДУМА www.duma.bg Издадел: „ДУМА 2008“ ЕООД

Главен редактор
Ивелин Николов

Първи зам. главен
редактор
Юрий Борисов
yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

Основател
СТЕФАН ПРОДЕВ

БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - 230; Ауга Панаян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева - 230; Ева Костова - 229; Искра Милева - 251; Маляна Тодорова - 246; Раелица Табакова - 230; **ИКОНОМИКА:** Мая Калпачка - Йовановска - 246; Янко Долапчиев - 251; **СВЯТ:** Галина Маденова - 219; Калина Йотова - 220; Алберт Абраамов - 220; Петър Бочуков - 219; **КУЛТУРА:** Вилица Семерджиева - 240; Надежда Уиев - 240; Альона Нейкова - 239; **ОБЩЕСТВО:** Велиана Христова - 238; Ина Михайлова - 214; Васил Попов - 248; Лилия Томова - 232; Милена Николова - 247; **ЧЕТИВО:** Пеас: Борис Данков - 244; Неделчук Богдан Иванов - 225; Буйевард: Гергана Алексова; Парсон: Чавдар Шинов; СПОРТ: Владимир Николов - 245; Таню Василев - 245; **ФОТО:** Благовеста Цветкова - 206; Мариела Томова - 206; **ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН:** Валентин Априлов; Желязко Тенчев; Сильвия Шопова; Симона Симеонова; Спаска Венева; Снежана Христова; **ДОКУМЕНТАЦИЯ:** Катерина Димитрова - 200; **НАБОР:** Хрисица Василева - 227; e-mail: korespondent@duma.bg; **СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР:** Иван Стоянов - 250; **ПРОИЗВОДСТВО:** Владимир Тополовски; **ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ:** Дей Йорданова - 207; **РЕКАЛАМА:** Габриела Наиденова - 233; Петрана Сомевва - 205; Георги Томов - 221; Денис Романенко - 221, факс: 975-26-04; e-mail: reklama@duma.bg; Кореспондент в САЩ: Ивайло Йолов, e-mail: mediabg2002@yahoo.com; Експонатор: 91975-6-112; **Печат:** ИПК "Родина" АД - 1784 София, бул "Цариградско шосе" 113а Номератор - 9752; **Дистрибутор:** ОВБ "Разпространение" ЕООД - 02/962-23-23; "Национална гистрибуция" ЕООД - 02/975 20 35; **РАЗПРОСТРАНЕНИЕ:** Мирослав Александров, Ива Костмагнова, Румяна Кирилова, Слав Йорданов - 208, 203; **абонамент@duma.bg;** **ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕНОСТТА:** Велислава Хубабий - 201, Каса - 97-05-249;

Адрес на редакцията:
София - 1784,
бул. „Цариградско шосе“ 113 А,
Факс: 975 26 04
Автоматичен номератор 97 05
+ Вътрешен номер
E-mail: duma@duma.bg

за читатели

97 05 200

Хонорари на
външни автори
се изплащат
всяка сряда
от 14 до 16 часа

ИНФОРМАЦИИТЕ В БРОЯ СА ПОДГОТВЕНИ ОТ РЕПОРТЕРИТЕ НА ВЕСТНИКА.
ИЗПОЛЗВАНИ СА ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", "БГНЕС", БНР,
"ФРАНС ПРЕС", ИНТЕРНЕТ и др. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

Формула 1

40 ДУМА

СЪБОТА 13 МАРТ 2010

www.duma.bg

4-ма шампиони в 61-вия сезон

5-има дебютанти стартират утре за ГП на Бахрейн, 19 състезания определят първенец на 14 ноември

Най-гледаното автомобилно състезание в Европа и Азия започва утре 61-вия си сезон. Стартът за Гран при на Бахрейн на пистата "Сахир" край Абу Даби ще събере четирима световни шампиони за първи път от 11 години. Завръщането на пистата на 7-кратния световен първенец Михаел Шумахер (Германия) след 3-годишно отказване засилва значително интереса на любителите на шеметните скорости. Ще може ли обаче Шуми да се преобри за нов рекорд от 8 титли? Думата ще имат двукратният световен шампион Фернандо Алонсо, настоящият първенец Дженсън Бътън и предшественикът му Люис Хамилтън. Но дали само те? Няма ли в битката за короната да се намеси и

някои от останалите пилоти, които до миналата година бяха считани способни само за епизодични триумфи?

С преминаването си във Ферари испанецът Алонсо, триумфирал 2 пъти с уж небоеспособния тим на Рено и преминал като комета през Макларън, стана най-скъкоплатящият пилот в кервана с 20 млн. евро годишна заплата. Хамилтън, който безславно сдаде титлата миналата година, вече прие за съборник настоящия шампион Дженсън Бътън и конкуренцията между двамата британци в британския тим на Макларън Мерцедес предвещава непредвидими съблъсъци. Пилето пък не би се върнал, за да бъде само част от пилотите, които този сезон се увеличиха до 24.

Отбори и пилоти, сезон 2010 г.

Макларън Мерцедес

1. Дженсън Бътън (Вбр)

Роден на 19.01.1980 г. във Фроум (Вбр). Ръст: 1,83 м. Тегло: 69 кг. Неженен. Участия: 171. Победи: 7. Точки: 327. Световни титли: 1 (2009) с 95 т. Официален уебсайт: www.jensonbutton.com Заплата: 7 млн. евро

2. Люис Хамилтън (Вбр)

Роден на 07.01.1985 г. в Хертфордшир (Вбр). Ръст: 1,74 м. Тегло: 68 кг. Неженен. Участия: 52. Победи: 11. Точки: 256. Световни титли: 1 (2008) с 98 т. Официален уебсайт: www.lewishamilton.com Заплата: 16 млн. евро

Мерцедес GP

3. Михаел Шумахер (Гер)

Роден 03.01.1969 г. в Хюйт-Хермюлхайм (Гер.). Ръст: 1,74 м. Тегло: 73 кг. Женен за Корина. 2 деца:

Джина-Мария и Мик. Участия: 250. Победи: 91. Точки: 1369. Световни титли: 7. Официален уебсайт: www.michael-schumacher.de Заплата: 7 млн. евро

4. Нико Розберг (Гер)

Роден на 27.06.1985 г. във Висбаден (Гер.). Ръст: 1,78 м. Тегло: 67 кг. Неженен. Участия: 70. Точки: 75,5. Най-добро крайно класиране: 7-о място с 34,5 точки (2009) Официален уебсайт: www.nicorosberg.com Заплата: 4 млн. евро

Страница на Владимир НИКОЛОВ

Вестникът на Българката!
Истинската жена чете истински вестник!

Камаложен
№ 136

**В СЛЕДВАЩИЯ БРОЙ
НА „ВЕСТИКЪР ЗА ЖЕНАТА”
ЧЕТЕТЕ:**

Най-сладкото завръщане. Пианистката проф. Снежана Барова за музиката и... високите скорости
Мартенски мераци. В един креват с Инджи и Мехмет
Под полата на историята. Улица „Търговска“
Белият гълъб. Сага за Пабло Пикассо, който рисуваше не това, което виждаше, а което мислеше
Отхвърленото пророчество на Жул Верн. Внукът Жан намира и издава „анатемосан“ ръкопис на великия си дядо

Нашият конкурс „Белия Бим Черното ухо“. Бог да даде повече живот на виците!

Семки, занимавки. Тестове, игри, вицове, големи кръстословици с още по-големи награди

Готварски теттер. Ястия в гювечета
Маргарита и звездите вещаят. Най-добрите седмични хороскопи

Литекс води
психовайна
с Левски

Стр. 39

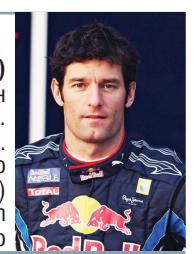

ФОРМУЛА 1
ПО ТВ7
Днес от 12.55
квалификации и утре
от 13.55 старти за
ГП на Бахрейн, 1 кръг
от световния шампионат

Ред Бул

5. Себастиен Ветел (Гер)
Роден на 03.07.1987 г. в Хепенхайм (Гер). Ръст: 1,74 м. Тегло: 64 кг. Неженен. Участия: 43. Победи: 5. Точки: 125. Най-добро крайно класиране: 2-ро място с 84 т. (2009) www.sebastianvettel.de Заплата: 6 млн. евро

6. Марк Уебър (Авл)
Роден на 27.08.1976 г. в Куинбейн (Авл). Ръст: 1,84 м. Тегло: 74 кг. Неженен. Участия: 139. Победи: 2. Точки: 169,5. Най-добро крайно класиране: 4-о място с 69,5 т. (2009) www.markwebber.com Заплата 4 млн. евро

Ферари

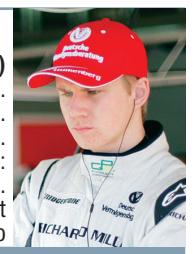
7. Фелипе Маса (Браз)
Роден на 25.04.1981 г. в Сао Пауло (Браз). Ръст: 1,66 м. Тегло: 59 кг. Женен за Рафаела. 1 дете: Филипино. Участия: 116. Точки: 320. Най-добро крайно класиране: 2-ро място с 97 т. (2008); www.felipemassa.com Заплата: 10 млн. евро

Уилямс Косуърт

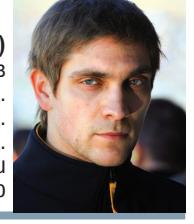
9. Рубенс Барикело (Браз)
Роден на 23.05.1972 г. в Сао Пауло (Браз). Ръст: 1,72 м. Тегло: 70 кг. Женен за Силvana. 2 деца. Участия: 284 - рекорд за всички времена във Ф1. Победи: 11. Точки: 607. Най-добро крайно класиране: 2-ро място със 114 т. (2004); www.barrichello.com.br; Заплата: 4,5 млн. евро

Рено

11. Робърт Кубица (Пол)
Роден на 07.12.1984 г. в Краков (Пол). Ръст: 1,84 м. Тегло: 73 кг. Неженен. Участия: 40. Победи: 1. Точки: 137. Най-добро крайно класиране: 4-о място със 75 т. (2008); www.kubica.pl Заплата: 6 млн. евро

Форс Индия

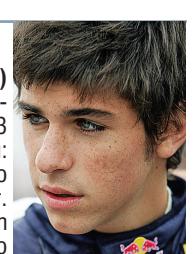
14. Адриан Зутил (Гер)
Роден на 11.01.1983 г. в Старнберг (Гер). Ръст: 1,83 м. Тегло: 75 кг. Неженен. Участия: 52. Победи: 0. Точки: 6. Най-добро крайно класиране: 17-о място с 5 т. (2009); www.adriansutil.com Заплата: 1,250 млн. евро

Торо Росо

16. Себастиен Буеми (Швейц)
Роден на 31.10.1988 г. в Айл (Швейц). Ръст: 1,77 м. Тегло: 67 кг. Неженен. Участия: 17. Победи: 0. Точки: 6. Най-добро крайно класиране: 16-о място с 6 т. (2009) www.buemi.ch Заплата: 1,5 млн. евро

Лотус

18. Ярно Трули (Ит)
Роден на 13.07.1974 г. в Пескара (Ит). Ръст: 1,73 м. Тегло: 60 кг. Женен за Барбара. 2 деца: Енцо и Марко. Участия: 217. Победи: 1. Точки: 246,5. Най-добро крайно класиране: 6-о място с 46 т. (2004); www.jarnotrulli.com Заплата: 2 млн. евро

HRT/Испания - Косуърт

20. Карун Чандхок (Инд)
Роден на 19.01.1984 г. в Ченай (Инд). Ръст: 1,74 м. Тегло: 72 кг. Неженен. Участия: 0. Победи: 0. Точки: 0. www.karunchandhok.com Заплата: 200 000 евро

Заубер

22. Педро де ла Роса (Исп)
Роден на 24.02.1971 г. в Барселона (Исп). Ръст: 1,77 м. Тегло: 74 кг. Женен за Мария. 2 деца. Участия: 71. Победи: 0. Точки: 29. Най-добро класиране: 11-и с 19 т. (2006); www.pedrodelarosa.com Заплата: 1,4 млн. евро

Върджин

24. Тимо Глок (Гер)
Роден на 10.03.1982 г. в Линденфелс (Гер). Ръст: 1,69 м. Тегло: 64 кг. Неженен. Участия: 36. Победи: 0. Точки: 51. Най-добро крайно класиране: 10-о място с 25 т. (2008); www.timo-glock.de Заплата: 1 млн. евро

